

**Uchwała nr 361/2020
z dnia 30 stycznia 2020 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

w sprawie zmiany uchwały nr 321/2019 z dnia 26 września 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Na podstawie art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, ze zm.), art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85), oraz zarządzenia nr 38/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie wytycznych do tworzenia programu studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, Senat Uniwersytetu Medycznego w Łodzi uchwała, co następuje:

§ 1

W uchwale nr 321/2019 z dnia 26 września 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zmianie ulega treść załączników nr 17, 18, 19 i 20, które otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1, 2, 3 i 4 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR: *prof. dr hab. n. med. Radziszław Kordek*

Otrzymują:

- jednostki organizacyjne wg rozdzielnika
- intranet/BIP

Załącznik nr 1 do uchwały nr 361/2020
z dnia 30 stycznia 2020 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Załącznik nr 17 do uchwały nr 321/2019
Z dnia 26 września 2019 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

PROGRAM STUDIÓW KIERUNEK: PIELEGNIAŘSTWO

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: studia stacjonarne

Profil: praktyczny

Rok akademicki 2019/2020

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	PIELĘGNIARSTWO
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil studiów	profil praktyczny
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	nauki o zdrowiu 82% nauki medyczne 18%
Język, w którym są prowadzone studia	polski
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	<i>Załącznik nr 1 do Programu studiów</i>
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	studia stacjonarne
Czas trwania studiów/liczba semestrów	3 lat/6semestrów
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest: 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano 180 punktów ECTS 3) pozytywna ocena pracy dyplomowej
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat pielęgniarstwa
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	<i>Załącznik nr 2 do Programu studiów.</i>
Łączna liczba godzin zajęć	4720 h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi. Egzaminy powinny być standaryzowane i są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów) Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta

	<p>demonstrującego umiejętność w czasie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (Objective Structured Clinical Examination, OSCE), który może stanowić formę egzaminu dyplomowego</p> <p>Studia pierwszego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z części teoretycznej i praktycznej. Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów. Pracę dyplomową student przygotowuje w oparciu o analizę indywidualnego przypadku.</p>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	159 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	17 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	1,5 ECTS
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	<p>Praktyki zawodowe organizuje się tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych niskiej wierności (w pracowniach umiejętności pielęgniarskich).</p> <p>Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących Działalność Leczniczą – 85 – Poz. 1573 – 84 – działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach wykonujących działalność leczniczą są prowadzone w szczególności w: 1) oddziałach internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczych, ginekologicznych i noworodkowych; 2) gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej); 3) hospicjach.</p> <p>5.3. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się również w żłobkach, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.</p> <p>Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.</p> <p>Efekty kształcenia dotyczące umiejętności praktycznych są ustalone, monitorowane oraz realizowane na 4 poziomach zgodnie z dzienniczkiem praktyk. Źródłem informacji o monitorowaniu realizacji efektów kształcenia są oceny cząstkowe z zaliczeń, oceny semestralne i roczne, dzienniczek praktyk, karty zaliczeń umiejętności metodą OSCE.</p>
Liczba punktów ECTS, którą student	46 ECTS

musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	
Liczba godzin praktyk zawodowych	1200 h
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60h
wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	<p>Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe właściwe dla kształcenia z zakresu pielęgniarstwa. Pokrywa się z potrzebami rynku pracy.</p> <p>Wewnętrzny system zapewnienia jakości w UM uwzględnia wszystkie formy monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, osiąganych przez studenta zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jak i oceny dokonywanej przez studentów, interesariuszy zewnętrznych oraz wniosków wynikających z monitorowania kariery zawodowej absolwentów uczelni.</p> <p>Wnioski z analizy monitorowania karier zawodowych absolwentów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duży odsetek absolwentów (powyżej 70%) nie zmieniłaby UM w Łodzi na inną uczelnię. 2. W kategorii efektywność kształcenia odnotowano wzrost ocen odnoszących się do zdobycia wiedzy specjalistycznej a spadek ocen przy wiedzy ogólnej 3. Absolwenci nie mają problemów ze znalezieniem pracy. Jedynie 3 osoby były odmiennego zdania
PLAN STUDIÓW	
Plan studiów	<i>Załącznik nr 3 do Programu studiów</i>
SYLABUSY	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	W systemie UXP

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nazwa kierunku studiów:	PIELĘGNIARSTWO STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
-------------------------	--

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie ZSK, oraz charakterystyki drugiego stopnia, określone w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218)

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje	Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do efektu uczenia się
--	--	---

OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ

1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

1	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
2	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
3	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
4	system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
5	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
6	modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;
7	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
2	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
3	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwa;
4	samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwa nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
5	samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);
6	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;

7	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
8	przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej;
9	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
10	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej;
11	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
2	przestrzegania praw pacjenta;
3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7	ostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

A. NAUKI PODSTAWOWE

WIEDZA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie

K1_PP_AW01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)	P6S_WG
K1_PP_AW02	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie	P6S_WG
K1_PP_AW03	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy	P6S_WG
K1_PP_AW04	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu	P6S_WG
K1_PP_AW05	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego	P6S_WG
K1_PP_AW06	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu	P6S_WG
K1_PP_AW07	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego	P6S_WG
K1_PP_AW08	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	P6S_WK
K1_PP_AW09	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	P6S_WG
K1_PP_AW10	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	P6S_WG
K1_PP_AW11	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy	P6S_WG

K1_PP_AW12	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	P6S_WG
K1_PP_AW13	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)	P6S_WG
K1_PP_AW14	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząstek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	P6S_WG
K1_PP_AW15	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie	P6S_WG
K1_PP_AW16	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	P6S_WK
K1_PP_AW17	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka	P6S_WG
K1_PP_AW18	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	P6S_WG
K1_PP_AW19	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne	P6S_WK
K1_PP_AW20	podstawowe zasady farmakoterapii;	P6S_WG
K1_PP_AW21	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania	P6S_WK
K1_PP_AW22	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	P6S_WG
K1_PP_AW23	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6S_WK
K1_PP_AW24	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_WG
K1_PP_AW25	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	P6S_WG
K1_PP_AW26	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	P6S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_AU01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6S_UW
K1_PP_AU02	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	P6S_UW
K1_PP_AU03	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	P6S_UW
K1_PP_AU04	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	P6S_UW
K1_PP_AU05	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6S_UW
K1_PP_AU06	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6S_UW
K1_PP_AU07	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	P6S_UW
K1_PP_AU08	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6S_UW
K1_PP_AU09	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
K1_PP_AU10	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	P6S_UW
K1_PP_AU11	stosować zasady ochrony radiologicznej.	P6S_UW
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie		
K1_PP_BW01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	P6S_WG
K1_PP_BW02	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6S_WK
K1_PP_BW03	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	P6S_WG
K1_PP_BW04	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	P6S_WG
K1_PP_BW05	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	P6S_WK
K1_PP_BW06	techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	P6S_WK
K1_PP_BW07	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6S_WG
K1_PP_BW08	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6S_WG

K1_PP_BW09	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6S_WK
K1_PP_BW10	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	P6S_WG
K1_PP_BW11	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć; □	P6S_WK
K1_PP_BW12	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	P6S_WG
K1_PP_BW13	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_BW14	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;	P6S_WG
K1_PP_BW15	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	P6S_WG
K1_PP_BW16	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_WG
K1_PP_BW17	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6S_WG
K1_PP_BW18	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki	P6S_WK
K1_PP_BW19	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	P6S_WG
K1_PP_BW20	zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6S_WG
K1_PP_BW21	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6S_WG
K1_PP_BW22	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby □	P6S_WG
K1_PP_BW23	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6S_WG
K1_PP_BW24	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_WG
K1_PP_BW25	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	P6S_WK
K1_PP_BW26	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	P6S_WK

UMIĘJĘTNOŚCI

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

K1_PP_BU01	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6S_UW
K1_PP_BU02	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	P6S_UW
K1_PP_BU03	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;	P6S_UW
K1_PP_BU04	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się	P6S_UW
K1_PP_BU05	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;	P6S_UW
K1_PP_BU06	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki □	P6S_UW
K1_PP_BU07	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	P6S_UW
K1_PP_BU08	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	P6S_UW
K1_PP_BU09	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży	P6S_UW
K1_PP_BU10	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich	P6S_UW
K1_PP_BU11	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	P6S_UW
K1_PP_BU12	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki	P6S_UW
K1_PP_BU13	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	P6S_UK
K1_PP_BU14	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	P6S_UW
K1_PP_BU15	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);	P6S_UW
K1_PP_BU16	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;	P6S_UW

K1_PP_BU17	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie		
K1_PP_CW01	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa	P6S_WG
K1_PP_CW02	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia □	P6S_WK
K1_PP_CW03	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa □	P6S_WG
K1_PP_CW04	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW05	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW06	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P6S_WG
K1_PP_CW07	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;	P6S_WG
K1_PP_CW08	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu	P6S_WG
K1_PP_CW09	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonej komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;	P6S_WG
K1_PP_CW10	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_CW11	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P6S_WG
K1_PP_CW12	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	P6S_WG
K1_PP_CW13	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki	P6S_WK
K1_PP_CW14	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki	P6S_WK
K1_PP_CW15	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej	P6S_WK
K1_PP_CW16	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_CW17	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_CW18	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	P6S_WK
K1_PP_CW19	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_CW20	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_CW21	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	P6S_WK
K1_PP_CW22	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;	P6S_WG
K1_PP_CW23	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego	P6S_WG
K1_PP_CW24	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii	P6S_WG
K1_PP_CW25	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P6S_WG
K1_PP_CW26	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	P6S_WK
K1_PP_CW27	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwa;	P6S_WK
K1_PP_CW28	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstwa i ich znaczenie dla jakości tej opieki	P6S_WK
K1_PP_CW29	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6S_WG
K1_PP_CW30	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego	P6S_WK
K1_PP_CW31	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	P6S_WG
K1_PP_CW32	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; □	P6S_WG
K1_PP_CW33	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	P6S_WG
K1_PP_CW34	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	P6S_WG

K1_PP_CW35	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	P6S_WG
K1_PP_CW36	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	P6S_WG
K1_PP_CW37	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	P6S_WG
K1_PP_CW38	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;	P6S_WG
K1_PP_CW39	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6S_WK
K1_PP_CW40	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych	P6S_WG
K1_PP_CW41	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	P6S_WG
K1_PP_CW42	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;	P6S_WG
K1_PP_CW43	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6S_WG
K1_PP_CW44	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;	P6S_WG
K1_PP_CW45	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6S_WG
K1_PP_CW46	proces podejmowania decyzji w zespole;	P6S_WK
K1_PP_CW47	metody samooceny pracy zespołu;	P6S_WG
K1_PP_CW48	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	P6S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_CU01	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6S_UW
K1_PP_CU02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy	P6S_UW
K1_PP_CU03	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną	P6S_UW
K1_PP_CU04	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	P6S_UW
K1_PP_CU05	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;	P6S_UW
K1_PP_CU06	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	P6S_UW
K1_PP_CU07	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_CU08	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)	P6S_UW
K1_PP_CU09	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6S_UW
K1_PP_CU10	stosować zabiegi przeciwzapalne;	P6S_UW
K1_PP_CU11	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	P6S_UW
K1_PP_CU12	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	P6S_UW
K1_PP_CU13	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	P6S_UW
K1_PP_CU14	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6S_UW
K1_PP_CU15	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;	P6S_UW
K1_PP_CU16	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłąbник, przetoki odżywcze)	P6S_UW
K1_PP_CU17	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;	P6S_UW
K1_PP_CU18	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odsłuzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	P6S_UW
K1_PP_CU19	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;	P6S_UW
K1_PP_CU20	wykonywać zabiegi higieniczne;	P6S_UW
K1_PP_CU21	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6S_UW

K1_PP_CU22	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	P6S_UW
K1_PP_CU23	wykonywać zabiegi doodbytnicze	P6S_UW
K1_PP_CU24	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	P6S_UW
K1_PP_CU25	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	P6S_UW
K1_PP_CU26	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią	P6S_UW
K1_PP_CU27	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_CU28	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	P6S_UW
K1_PP_CU29	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	P6S_UW
K1_PP_CU30	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych	P6S_UW
K1_PP_CU31	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6S_UW
K1_PP_CU32	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	P6S_UO
K1_PP_CU33	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6S_UW
K1_PP_CU34	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	P6S_UW
K1_PP_CU35	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	P6S_UW
K1_PP_CU36	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;	P6S_UW
K1_PP_CU37	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	P6S_UW
K1_PP_CU38	podjmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	P6S_UO
K1_PP_CU39	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy	P6S_UW
K1_PP_CU40	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwa	P6S_UO
K1_PP_CU41	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu	P6S_UO
K1_PP_CU42	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	P6S_UU
K1_PP_CU43	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6S_UW
K1_PP_CU44	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	P6S_UW
K1_PP_CU45	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_CU46	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa	P6S_UW
K1_PP_CU47	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	P6S_UW
K1_PP_CU48	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	P6S_UW
K1_PP_CU49	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	P6S_UW
K1_PP_CU50	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6S_UW
K1_PP_CU51	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;	P6S_UW
K1_PP_CU52	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	P6S_UW
K1_PP_CU53	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	P6S_UO
K1_PP_CU54	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;	P6S_UO
K1_PP_CU55	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	P6S_UO
K1_PP_CU56	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6S_UO
K1_PP_CU57	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	P6S_UO

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

WIEDZA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie

K1_PP_DW01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6S_WG
K1_PP_DW02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	P6S_WG
K1_PP_DW03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	P6S_WG
K1_PP_DW04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	P6S_WG
K1_PP_DW05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P6S_WG
K1_PP_DW06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P6S_WG
K1_PP_DW07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6S_WG
K1_PP_DW08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P6S_WK
K1_PP_DW09	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	P6S_WG
K1_PP_DW10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	P6S_WK
K1_PP_DW11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	P6S_WG
K1_PP_DW12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	P6S_WG
K1_PP_DW13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg	P6S_WG
K1_PP_DW14	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	P6S_WG
K1_PP_DW15	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P6S_WG
K1_PP_DW16	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	P6S_WG
K1_PP_DW17	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P6S_WG
K1_PP_DW18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	P6S_WG
K1_PP_DW19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	P6S_WG
K1_PP_DW20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	P6S_WG
K1_PP_DW21	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;	P6S_WK
K1_PP_DW22	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	P6S_WG
K1_PP_DW23	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	P6S_WG
K1_PP_DW24	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6S_WG
K1_PP_DW25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	P6S_WG
K1_PP_DW26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej	P6S_WG
K1_PP_DW27	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	P6S_WG
K1_PP_DW28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	P6S_WG
K1_PP_DW29	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w	P6S_WG
K1_PP_DW30	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	P6S_WG

K1_PP_DW31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	P6S_WG
K1_PP_DW32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	P6S_WG
K1_PP_DW33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6S_WG
K1_PP_DW34	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	P6S_WG
K1_PP_DW35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);	P6S_WG
K1_PP_DW36	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6S_WG
K1_PP_DW37	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;	P6S_WG
K1_PP_DW38	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	P6S_WG
K1_PP_DW39	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	P6S_WG
K1_PP_DW40	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K1_PP_DU01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	P6S_UW
K1_PP_DU02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	P6S_UW
K1_PP_DU03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	P6S_UW
K1_PP_DU04	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	P6S_UW
K1_PP_DU05	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	P6S_UW
K1_PP_DU06	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	P6S_UW
K1_PP_DU07	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	P6S_UW
K1_PP_DU08	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	P6S_UW
K1_PP_DU09	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	P6S_UW
K1_PP_DU10	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	P6S_UW
K1_PP_DU11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	P6S_UW
K1_PP_DU12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	P6S_UW
K1_PP_DU13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	P6S_UW
K1_PP_DU14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P6S_UW
K1_PP_DU15	okumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	P6S_UW
K1_PP_DU16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	P6S_UW
K1_PP_DU17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	P6S_UW
K1_PP_DU18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	P6S_UW
K1_PP_DU19	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	P6S_UW
K1_PP_DU20	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6S_UW
K1_PP_DU21	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	P6S_UW

K1_PP_DU22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	P6S_UO
K1_PP_DU23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	P6S_UO
K1_PP_DU24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	P6S_UW
K1_PP_DU25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	P6S_UW
K1_PP_DU26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	P6S_UW
K1_PP_DU27	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	P6S_UW
K1_PP_DU28	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	P6S_UW
K1_PP_DU29	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	P6S_UW
K1_PP_DU30	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;	P6S_UW
K1_PP_DU31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	P6S_UU
K1_PP_DU32	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	P6S_UW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji absolwent jest gotów do:

K1_PP_DK01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	P6S_KO
K1_PP_DK02	przestrzegania praw pacjenta	P6S_KR
K1_PP_DK03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6S_KR
K1_PP_DK04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6S_KR
K1_PP_DK05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P6S_KK
K1_PP_DK06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6S_KK
K1_PP_DK07	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6S_KK

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW		
Nazwa Kierunku studiów:	PIELĘGNIARSTWO STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA	
Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*	Treści programowe	
1	Anatomia	1. Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia. 2. Układ mięśniowy. Okolice ciała ściany tułowia i jamy ciała. 3. Anatomia układu nerwowego - ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego. Drogi nerwowe. Śródpiersie. 4. Układ krążeniowo-oddechowy. Serce. Krążenie duże i małe. Drogi oddechowe. Płuca, optucna. 5. Układ pokarmowy. Wielkie gruczoły jamy brzusznej. Krążenie wrotne. Otrzewna. Przestrzeń zaotrzewnowa. Nadnercza. 6. Układ moczowy - nerki, moczowody, pęcherz moczowy. 7. Narządy płciowe męskie i żeńskie. 8. Narządy zmysłów. 9. Układ obrotowy.
2	Fizjologia	1. Funkcje życiowe człowieka. 2. Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych. 3. Charakterystyka mięśni szkieletowych i gładkich oraz mięśnia sercowego. 4. Czucie, ruch, percepcja. Aktywacja mózgu, sen, czuwanie. 5. Wyższe czynności ośrodkowego układu nerwowego. Fizjologia układu dokrewnego. 6. Fizjologia serca. 7. Układ naczyniowy, hemodynamika i autoregulacja tkankowego przepływu krwi. 8. Fizjologia układu oddechowego, mechanika i regulacja oddychania. 9. Krążenie płucne i wymiana gazowa. 10. Fizjologia nerek, filtracja nerkowa. 11. Układ renina - angiotensyna. 12. Produkcja moczu. 13. Regulacja równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej. 14. Układ trawienny - czynności motoryczne i wydzielnicze. 15. Hormony pitworne. Trawienie i wchłanianie substancji pokarmowych.
3	Biochemia i biofizyka	1. Biochemiczne podstawy integralności organizmu ludzkiego. Budowa i funkcje makromolekuł występujących w organizmie ludzkim. Biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego.
4	Mikrobiologia	Wykład 1. Mikrobiologia jako nauka. Znaczenie mikrobiologii w medycynie. Podział i ogólna charakterystyka drobnoustrojów (bakterie, wirusy, grzyby). Bakteriologia ogólna, morfologia i fizjologia bakterii. Klasyfikacja bakterii. Bakteriologia szczegółowa - ziarenkowce Gram-dodatnie, ziarenkowce Gram-ujemne, laseczki Gram-dodatnie niewytwarzające spory, laseczki Gram-dodatnie wytwarzające spory, pałeczki Gram-ujemne, pozostałe pałeczki Gram-ujemne, krętki. Wirusologia ogólna. Budowa i klasyfikacja wirusów. Mykologia ogólna - cechy morfologiczne i fizjologia grzybów. Mikrobiota człowieka. Rola fizjologicznej flory mikrobiologicznej człowieka. 2. Drobnoustroje jako patogeny człowieka. Epidemiologia chorób zakaźnych - najważniejsze zagadnienia. Podstawowe pojęcia związane z chorobami zakaźnymi. Kontrola chorób zakaźnych w tym ustawodawstwo Polski dotyczące chorób zakaźnych. Charakterystyka wybranych chorób bakteryjnych, wirusowych oraz grzybiczych człowieka. Bakteryjne choroby infekcyjne. Choroby wywołane przez neurotoksyny bakteryjne (tężec, błonica, botulizm). Infekcyjne choroby układu moczowo-płciowego - ZUM, zapalenie pęcherza moczowego, zapalenie gruczołu krokowego. Choroby przenoszone drogą płciową - kłta, rzeżączka, chlamydia. Choroby infekcyjne górnych i dolnych dróg oddechowych. Wybrane choroby ze zmianami na skórze i błonach śluzowych - odra, ospa wietrzna, różyczka, świnka. Wybrane choroby wirusowe - wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C, wirus HIV i zespół nabytego niedoboru odporności, grypa. Epidemiologia grzybic wywołanych przez Aspergillus, Candida, Fusarium, Trichophyton, Microsporium. 3. Bakteriemia i sepsa. Sepsa szpitalna - czynniki predysponujące, obraz kliniczny, postępowanie i rokowanie. Antybiotykoterapia - historia wprowadzenia antybiotyków do leczenia, podział oraz najważniejsze grupy antybiotyków. Zakres działania antybiotyków. Zasady określania lekowności - wytyczne EUCAST. Zapobieganie chorobom zakaźnym - profilaktyka bierna, czynna, swoista i nieswoista. Rodzaje szczepionek. Szczepienia i ich znaczenie w eradykacji chorób zakaźnych. Realizacja programów szczepień w Polsce. Skuteczność szczepień. Konsekwencje nieszczepień. Ćwiczenia Wprowadzenie podstawowych pojęć związanych z sanitacją, dezynfekcją oraz sterylizacją. Dezynfekcja - metody chemiczne, termiczne, termiczno-chemiczne. Praktyczne zasady doboru środków dezynfekcyjnych. Zasady prawidłowej antyseptyki. Sterylizacja - metody, kontrola procesu. Organizacja procesów sterylizacji w zakładach opieki zdrowotnej. Pobieranie i przesyłanie materiałów do badań mikrobiologicznych. Charakterystyka materiałów pobieranych do badań - krew, płyn mózgowo-rdzeniowy, materiały z dróg oddechowych, materiały z przewodu pokarmowego, materiały z dróg moczowo-płciowych i inne. Organizacja i zadania Zespołu Zakażeń Szpitalnych. Wdrażanie procedur zapobiegających zakażeniu szpitalny, Znaczenie nadzoru, kontroli oraz szkoleń personelu.
	i parazytologia	1. Pasożytnictwo, pasożyt, układ pasożyt/grzyb-żywiciel, daje epidemiologiczne dotyczące chorób pasożytniczych i grzybic. Czynniki sprzyjające zarażeniu pasożytami i grzybami. Wybrane pasożyty i grzyby jako czynniki etiologiczne chorób poszczególnych układów.
5	Genetyka	1. Elementy genetyki klasycznej (prawa Mendla). 2. Elementy embriologii, cytofizjologii i immunologii. 3. Kariotyp człowieka 4. Dziedziczenie cech sprzężonych z płci. 5. Środowisko a zmienność organizmu. Mutacje genowe, chromosomowe. 7. Czynniki mutagenne
6	Radiologia	1. Diagnostyka radiologiczna - rodzaje, wskazania do badań radiologicznych. Radioterapia - rodzaje, wskazania, opieka nad chorym leczonym radioterapią
7	Zdrowie Publiczne	Higiena człowieka i środowiska. Higiena żywności i żywienia. Higiena nauki i pracy. Zdrowie publiczne kulturowe i społeczne. Ekonomiczne uwarunkowania zdrowia. Zagrożenia ekologiczne i zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauki i pracy. Zagrożenia zdrowotne współczesnych społeczeństw świata. Systemy opieki zdrowotnej - struktura organizacyjna, cele, zadania. Rynek usług zdrowotnych. Różne finansowania opieki zdrowotnej. Choroby społeczne. Analiza występowania wybranych chorób. Profilaktyka i prewencja chorób - cele, zadania, formy, Programowe działania na rzecz zdrowia. Struktura i zasoby pielęgniarstwa.
8	Prawo medyczne	System prawa, struktura aktów prawnych, prawa człowieka, wykładnia prawna. Prawo o zakładach opieki zdrowotnej. Prawo ubezpieczeń zdrowotnych. Ustawa o zawodzie pielęgniarki i położnej. Przepisy dotyczące samorządu zawodowego. Prawa pacjenta. Odpowiedzialność w zawodach medycznych - cywilna, karna, pracownicza, zawodowa. Elementy prawa pracy. Kształcenie i doskonalenie zawodowe pielęgniarzek. Organizacje pielęgniarstwa krajowe i zagraniczne.

9	Psychologia	<p>Wprowadzenie do psychologii. Psychologiczne mechanizmy zachowania prawidłowego i zaburzonego. Rodzina jako podstawowy kontekst dla rozwoju człowieka: rola i zadania rodziny; struktura; cykl życia rodziny. Funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych i traumatycznych (rodzaje sytuacji trudnych i traumatycznych; mechanizmy funkcjonowania; następstwa zdrowotne). Człowiek w środowisku społecznym- konflikty interpersonalne. Rozwój osobowości i psychoseksualny: etapy, prawidłowości, zaburzenia. Procesy emocjonalne i motywacyjne: definicja; rodzaje; funkcje; norma a patologia. Osobowość- spektrum medyczne: zaburzenia; metody leczenia. Podstawy komunikacji interpersonalnej w ochronie zdrowia (struktura; funkcje komunikacji interpersonalnej; warunki skutecznego porozumiewania się). Modele i style komunikacji interpersonalnej; podstawy komunikacji asertywnej. Pielęgniarka w środowisku pracy: mobbing i zespół wypalenia zawodowego: objawy, uwarunkowania, mechanizmy zapobiegania. Napięcie emocjonalnego: źródła; podstawowe mechanizmy regulacyjne. Zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne w aspekcie funkcjonowania jednostki i relacji międzyludzkich: przemoc w rodzinie; konflikty i przemoc w środowisku pracy; wypalenie zawodowe; uzależnienia. Choroba i hospitalizacja jako czynniki stresogenne. Wpływ chorób przewlekłych i hospitalizacji na dobrostan fizyczny i psychiczny pacjenta. Elementarne i profesjonalne formy pomocy psychologicznej w praktyce pielęgniarskiej (postawa psychoterapeutyczna; interwencja kryzysowa; psychoterapia). Błędy jatrogenne i bariery werbalne w relacji pacjent – personel pielęgniarski. Werbalne i niewerbalne aspekty opieki pielęgniarskiej: podstawowe techniki aktywnego słuchania i komunikacji asertywnej; niewerbalne komunikaty indywidualne; niewerbalne komunikaty interakcyjne; lustrzane odbicie. Zasady i warunki prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu terapeutycznego (informacja zwrotna; instrumentalizacja dystansu personalnego). Strategie i techniki radzenia sobie z objawami napięcia emocjonalnego; metody redukowania lęku i techniki relaksacyjne oparte na świadomym oddechu i autosugestii; mindfulness. Elementy treningu ART. jako profilaktyka wypalenia zawodowego.</p>
10	Socjologia	<p>1. Wprowadzenie do socjologii ogólnej i socjologii medycyny. Społeczeństwo jako przedmiot badania socjologii. 2. Wybrane aspekty funkcjonowania społeczeństwa: socjalizacja, kontrola społeczna, dewiacja społeczna 3. Interakcje społeczne. Wprowadzenie do zagadnień komunikacji międzykulturowej 4. Zbiorowości społeczne: grupa społeczna, społeczności lokalne, organizacje formalne 5. Socjologiczna koncepcja instytucji medycznych na przykładzie szpitala. Dysfunkcjonalność instytucji medycznych 6. Społeczne i kulturowe wymiar zdrowia, choroby oraz zachowań w zdrowiu i w chorobie. 7. Dyskryminacja społeczna, kulturowa Seminarium 1. Rodzina jako grupa wsparcia w chorobie i w niepełnosprawności. Rola pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych chorego i jego rodziny. 2. Rola efektywnej komunikacji w relacji pielęgniarka – pacjent i jego rodzina 3. Psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej 4. Wybrane patologie społeczne: uzależnienie od substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków), mobbing, wypalenie zawodowe, przemoc domowa, agresja ze strony pacjentów, uzależnienie od nowych mediów</p>
11	Pedagogika	<p>Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej (wychowanie, kształcenie). Pojęcie rozwoju w sferze intelektu i mowy. Pojęcia dysfunkcji rozwoju w sferze intelektualnej, sensorycznej, mowy, motoryki. Charakterystyka, organizacja i metody terapii pedagogicznej i zajęciowej dla pacjenta z dysfunkcjami rozwoju psycho-fizycznego. Pojęcie i metodyka edukacji zdrowotnej. Metodyka edukacji zdrowotnej w zakresie rozpoznawania i zaspakajania potrzeb edukacyjnych w grupach odbiorców usług pielęgniarskich. Podstawowe techniki redukowania lęku i metody relaksacji.</p>
12	Badanie fizykalne	<p>1. Wywiad dotyczący stanu zdrowia. 2. Zasady i techniki badania fizykalnego. 3. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej na podstawie przeprowadzonego badania podmiotowego i przedmiotowego. 4. Dokumentacja badania podmiotowego i przedmiotowego. 5. Badanie podmiotowe i przedmiotowe skóry, włosów i paznokci. 6. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu kostno-mięśniowego. 7. Badanie podmiotowe i przedmiotowe głowy, oka, ucha, nosa, gardła i szyi. 8. Badanie podmiotowe i przedmiotowe klatki piersiowej i płuc. 9. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu sercowo-naczyniowego i obwodowego układu krążenia. 10. Badanie podmiotowe i przedmiotowe jamy brzusznej i układ moczowo-płciowego. 11. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu nerwowego. 12. Badanie fizykalne dziecka, osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku. 13. Kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe. 14.</p>

13	Podstawy pielęgniarstwa	<p>Wykłady</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania historyczne rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki. Istota współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji. Filozofia pielęgniarstwa – podstawowe pojęcia z zakresu pielęgniarstwa: Pielęgniarstwo, pielęgnowanie. Rola pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej. Wpływ pielęgniarstwa tradycyjnego i współczesnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa. 2. Holizm w pielęgniarstwie - istota. Rola społeczno - zawodowa pielęgniarstwa. Funkcje i zadania zawodowe pielęgniarstwa. Model pracy pielęgniarstwa - Primary Nursing. Wspieranie, pomaganie i towarzyszenie. 3.4. Proces pielęgnowania, jako metoda pracy pielęgniarstwa (tradycyjny, NANDA, ICNP). Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa. 5.6. Główne założenia opieki pielęgniarstwa w oparciu o wybrane założenia teoretyczne Florence Nightingale, Virginii Henderson, Dorothy Orem, Callista Roy, Betty Neuman); 7. Zadania pielęgniarstwa w opiece nad poszczególnymi grupami: pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu. Udział pielęgniarstwa w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji; 8. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej (układ oddechowy, pokarmowy). 9. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej (chory unieruchomiony, układ moczowy). 10.11. Zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa (odleżyna, ból, gorączka). <p>Cwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie. Higieniczne mycie rąk. Zakładanie rękawiczek. 2. Stanie łóżka pustego przez 1 i 2 pielęgniarstwa. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 3. Zmiana pozycji chorego w łóżku. Udogodnienie. Asystowanie przy chodzeniu. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 4. Wprowadzenie chorego do łóżka i wyprowadzenie. Stanie łóżka z chorym przez 1 i 2 pielęgniarstwa. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 5. Mycie głowy choremu w łóżku. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 6. Zmiana bielizny pościelowej przez 1 i 2 pielęgniarstwa. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technik.a 7. Toaleta i kąpiel chorego w łóżku. Zmiana bielizny osobistej. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technik.a 8. Nakładanie opatrunków jedno, dwuosłowych i trójosiłowych. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technik. 9. Nakładanie opatrunków jedno, dwuosłowych i trójosiłowych. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 10. Zabiegi pielęgniarstwa – bańki. Płukanie oka i ucha. Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 11. Przygotowanie do instrumentowania. Chirurgiczne mycie rąk. 12. Toaleta i kąpiel noworodka - Istota, cel, wskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technika. 13. Pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych).
14	Etyka zawodu pielęgniarstwa	<p>Wykłady: 1. Etyka jako nauka filozoficzna 2. Dobro użyteczne, przyjemne i godziwe 3. Etyka a nauki pokrewne 5. Etyka pielęgniarstwa 6. Etyka zawodowa 7. Deontologia pielęgniarstwa 8. Aksjologia pielęgniarstwa 9. Człowiek jako podmiot moralności 10. Semantyka pojęcia moralności 11. Socjologia moralności 12. Rozwój moralny człowieka 13. Szczegółowa etyka pielęgniarstwa 14. Zasady etycznego postępowania pielęgniarstwa 15. Decyzje etyczne 16. Dylematy etyczne 17. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarstwa 18. Zdarzenia niepożądane w praktyce zawodowej pielęgniarstwa 19. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej 20. Funkcje kodeksu zawodowego 21. Kodeks Międzynarodowej Rady Pielęgniarek 22. Filozoficzne podstawy etyki pielęgniarstwa. Etyka troski 23. Humanistyczna etyka społecznego opiekuna 24. Psychologiczna etyka logoterapii 25. Egzystencjalna etyka społecznej komunikacji 26. Prospołeczna etyka chrześcijańskiego personalizm</p> <p>Seminarium: 1. Wzór osobowy pielęgniarstwa 2. Cnoty moralne jako sprawności moralne pielęgniarstwa 3. Wartość symboli zawodowych pielęgniarstwa 4. Sumienie pielęgniarstwa jako subiektywna i ostateczna norma moralności 5. Florence Nightingale i jej koncepcja pielęgniarstwa jako zawodu i powołania 6. Osoba i jej godność jako podstawowe wartości moralne 7. Tradycja i etos zawodu pielęgniarstwa 8. Dylematy etyczne w pracy pielęgniarstwa</p> <p>Samokształcenie: 1. Poglądy Florence Nightingale na odpowiedzialność - 3h 2. Model współczesnej pielęgniarstwa - 3h 3. Wartość symboli zawodowych w kształtowaniu tradycji pielęgniarstwa 4. Pielęgniarstwo zawodów czypowolanie? 5. Wybrane zagadnienia etyczne i ich rola w pielęgniarstwie</p>
15	Promocja zdrowia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja zdrowia-podstawowe pojęcia 2. Czynniki warunkujące zdrowie 3. Programy zdrowotne jako narzędzie promocji zdrowia 4. Narodowy Program Zdrowia. Promocja zdrowia w obowiązującym ustawodawstwie 5. Szkoła promująca zdrowie i inne siedliskowe projekty promocji zdrowia 6. Modele edukacji zdrowotnej 7. Promocja zdrowia w wybranych zagrożeniach zdrowotnych
16	Podstawowa opieka zdrowotna	<p>Struktura i zakres świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej. Zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej. Rozpoznanie problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny i społeczności lokalnej. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania, nauki i pracy. Udział pielęgniarstwa w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej.</p>
17	System informacji o ochronie zdrowia	<p>System informacyjny a system informatyczny. SIM, E-Zdrowie, m-Zdrowie - różnice i zastosowanie w ochronie zdrowia - regulacje oraz rekomendacje. EHR, EMR BlockChain i ich zastosowanie w systemach informacyjnych w ochronie zdrowia. Modele wymiany informacji i zarządzania wiedzą. Dokument jego postać i forma. Rozwój systemów informacyjnych w pielęgniarstwie i ochronie zdrowia. Systemy wspierające podejmowanie decyzji. Rejestry i ich znaczenie dla bezpieczeństwa klienta/pacjenta - adwokatura. Zasady bezpieczeństwa korzystania z systemów IT. Robotyka w pielęgniarstwie. EHR w systemach informatycznych. Kontraktowanie świadczeń zdrowotnych z wykorzystaniem systemów IT w praktyce. Kompetencje informatyczne personelu medycznego. Etyka w informatyzacji ochrony zdrowia.</p>
18	Zakażenia szpitalne	<p>Epidemiologia zakażeń szpitalnych – źródła i rezerwuar drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, drogi szerzenia się zakażeń, zapobieganie i zwalczanie zakażeń szpitalnych. Kontrola zakażeń szpitalnych. Organizacja zespołów. Dezynfekcja jako element zapobiegania zakażeniom szpitalnym. Sterylizacja jako element zwalczania zakażeń szpitalnych. Zakażenia łożyska krwi, zakażenia uogólnione, szpitalne zapalenie płuc i dolnych dróg oddechowych, zakażenia dróg moczowych, zakażenia grzybicze. Monitorowanie zakażeń, analiza epidemiologiczna. Badanie pacjenta przyjętego na oddział. Zasady pobierania materiału do badań bakteriologicznych – wydzielinę z drzewa oskrzelowego, moczu, krwi. Bakteriologiczna analiza biegacza i okresowa.</p>

19	Dietetyka	<p>Wykłady: 1. Podstawowe pojęcia i definicje odżywiania, składników pokarmowych, podział, rola składników pokarmowych, zapotrzebowanie ilościowe i jakościowe organizmu na składniki pokarmowe w warunkach zdrowia i choroby. 2. Podstawowa przemiana materii, całkowita przemiana materii i czynniki je warunkujące, zapotrzebowanie energetyczne w zależności od wieku, płci, aktywności fizycznej, piramida zdrowego żywienia, główne zasady zdrowego żywienia, planowanie jadłospisu, cechy poprawnego jadłospisu, popularne diety eliminacyjne (bezglutenowa, Ducana, Kopenhaska): wady i zalety. 3. Podstawowe pojęcia i definicje ocena składu ciała, metody oceny składu ciała: badanie antropometryczne, biochemiczne, definicja, typy otyłości i zasady racjonalnego odchudzenia, rola, zasady, cele leczenia dietetycznego nadciśnienia tętniczego, hiperlipidemii, w chorobach układu sercowo-naczyniowego, dieta DASH, śródziemnomorska. 4. definicja cukrzycy, etiologiczna klasyfikacja cukrzycy, objawy, badania, rozpoznawanie cukrzycy, nazewnictwo stanów hiperglikemicznych wg WHO, wieloczynnikowe leczenie cukrzycy, zasada daleko posuniętej indywidualizacji celów i strategii leczenia cukrzycy typu 2, cele leczenia cukrzycy, edukacja w cukrzycy, dieta w cukrzycy - główne zasady i rola, definicje, zastosowanie praktyczne w leczeniu dietetycznym cukrzycy – wymiennika węglowodanowego, wymiennika białkowo-tłuszczowego, definicja, klasyfikacja, znaczenie w leczeniu cukrzycy - indeksu glikemicznego, ładunku glikemicznego. 5. definicja niedożywienia, klasyfikacja, przyczyny, zapobieganie, leczenie niedożywienia, żywienie dojelitowe, pozajelitowe – definicja, klasyfikacja, cele, preparaty do stosowania, doustne środki specjalnego przeznaczenia medycznego, wybrane niedobory pokarmowe - objawy. 6. żywienie dzieci zdrowych, zalecenia, rola, cechy prawidłowego żywienia dzieci, wytyczne wprowadzania poszczególnych składników pokarmowych do 1. roku życia. 7. żywienie kobiet w ciąży i karmiących, zalecenia, rola, cechy prawidłowego żywienia dzieci, wytyczne wprowadzania poszczególnych składników pokarmowych do 1. roku życia. 8. żywienie w wybranych chorobach trzustki, wątroby i nerek: Rola, zalecenia, produkty wskazane i przeciwwskazane, zapotrzebowanie energetyczne, zasady ogólne.</p> <p>Seminarium: Udział pielęgniarki w edukacji oraz terapii pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi. Praca praktyczna – ocena stanu odżywienia, zaplanowanie i wykonanie zaleceń dietetycznych u pacjentów z uwzględnieniem chorób towarzyszących. Wspólne opracowywanie planów edukacyjnych dla pacjentów, nauka praktycznego wykorzystania dostępnych narzędzi edukacyjnych.</p> <p>Samokształcenie: przygotowanie do ćwiczeń; samodzielne kształtowanie umiejętności poszerzania i pogłębiania wiadomości teoretycznych z zakresu dietetyki oraz przygotowanie broszury.</p>	
20	Choroby wewnętrzne	<p>1. Etiologia, patogenez, obraz kliniczny: chorób układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wątroby trzustki), układu moczowego (nerek, pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego i chorób krwi (niedokrwistości, białaczki)</p> <p>Samokształcenie: Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia, układu krwiotwórczego, dokrewnego, układu moczowego, układu pokarmowego, układu oddechowego</p> <p>1. Analiza przypadków pacjentów hospitalizowanych w klinice pod kątem badania podmiotowego, badania przedmiotowego, proponowanych badań laboratoryjnych, obrazowych oraz konsultacji specjalistycznych, ocena wskazań, zasad interpretacji wyników, analiza uzyskanych wyników badań, proponowane leczenie cukrzycy i chorób współistniejących w trakcie pobytu w szpitalu, ustalenie planu terapeutycznego po wypisie ze szpitala, zalecenia dietetyczne, zalecenia dotyczące wysiłku fizycznego, zalecenia dotyczące samokontroli (liczba pomiaru i moment pomiaru) glikemii, ciśnienia tętniczego, zalecenia terapeutyczne, zalecenia dotyczące kontroli powikłań przewlekłych. Pacjenci o profilu internistycznym, z cukrzycą, chorobami układu krążenia i chorobami współistniejącymi, a także problemy otyłości, zespołu metabolicznego</p> <p>2. Ćwiczenia w w zakresie wypisywania recept w określonych jednostkach chorobowych.</p>	2.
	I pielęgniarstwo internistyczne	<p>1. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, wewnątrzwydzielniczego, z chorobami reumatycznymi, cukrzycą.</p> <p>2. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób internistycznych.</p> <p>Diagnoza pielęgniarska oraz planowanie działań pielęgniarskich wobec pacjenta z układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, wewnątrzwydzielniczego, z chorobami reumatycznymi, cukrzycą.</p>	3.
21	Podstawy ratownictwa medycznego	<p>1. Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof – wybrane aspekty, podstawowe pojęcia.</p> <p>2. Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce. Akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz ratowanie życia i zdrowia w sytuacji zagrożenia. Instytucje, placówki realizujące działalność na rzecz ratownictwa w Polsce.</p> <p>3. Rola, zadania oraz medyczne działania ratunkowe podejmowane przez pielęgniarki w jednostkach ratownictwa medycznego (szpitalny oddział ratunkowy, zespół ratownictwa medycznego).</p> <p>4. Udzielanie pierwszej pomocy : resuscytacja krążeniowo oddechowa (sytuacje szczególne, szczególni pacjenci), wstępne postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych, pierwsza pomoc w nagłych zachorowaniach i urazach, zasady edukacji.</p> <p>5. Udzielanie pierwszej pomocy w miejscu wypadku komunikacyjnego.</p> <p>6. Udzielanie pierwszej pomocy w przypadku niedokonanego utonięcia, przegrzania, wychłodzenia, porażenia prądem i piorunem, złamaniach, zwichnięciach , skręceniach oraz krwotokach.</p> <p>7. Organizacja akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych i katastrofach. Specyfika postępowania w skażeniach biologicznych, chemicznych, radiacyjnych.</p>	
22	Język migowy		
	Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	<p>1. Rola inteligencji emocjonalnej w budowaniu zespołów i kształtowaniu cech lidera. Ustalenie celów zespołu w opiece zdrowotnej z wykorzystaniem techniki SMART.</p> <p>2. Omówienie potrzeb i ról grupowych wg koncepcji Adair'a.</p> <p>3. Rola w zespole wg teorii Balbin'a.</p> <p>4. Gra zespołowa Marchmallow challenge: identyfikowanie ról zespołowych własnych i członków zespołu, dobór członków z określonymi rolami zespołowymi do zespołu w opiece zdrowotnej, identyfikacja czynników zakłócających pracę zespołową i wskazanie czynników zakłócających pracę zespołową. Korzyści płynące z pracy zespołowej.</p> <p>5. Procesy podejmowania decyzji w zespole na podstawie twórczego rozwiązywania problemów z wykorzystaniem innowacyjnych technik twórczego rozwiązywania problemów w oparciu o potrzeby pacjenta tj. Design Thinking i Biodesing.</p> <p>6. Cechy lidera zespołu terapeutycznego, funkcje przywódcze, cechy liderów zespołu, poziomy przywództwa, motywowanie do pracy członków zespołu.</p>	
23	Promocja zdrowia	<p>Promocja zdrowia-podstawowe pojęcia. Czynniki warunkujące zdrowie. Programy zdrowotne jako narzędzie promocji zdrowia. Narodowy Program Zdrowia. Promocja zdrowia w obowiązującym ustawodawstwie. Szkoła promująca zdrowie i inne siedliskowe projekty promocji zdrowia. Szkoła promująca zdrowie i inne siedliskowe projekty promocji zdrowia. Modele edukacji zdrowotnej. Promocja zdrowia w wybranych zagrożeniach zdrowotnych.</p>	
24	Farmakologia	<p>Grupy leków i mechanizmy ich działania. Farmakologia o środkowego i obwodowego układu nerwowego, układu krążenia, układu oddechowego, układu moczowego, przewodu pokarmowego oraz gruczołów wydzielania wewnętrznego. Krew i śódki krwiozastępcze. Objawy uboczne działania leków. Interakcje między lekami. Źródła informacji o lekach. Lekozależność. Środki dezynfekcyjne.</p>	
25	Patologia	<p>1. Objawy patologiczne – zaburzenia krążenia krwi, zmiany wsteczne postpowe, zmiany zapalne i nowotworowe.</p> <p>Dynamika procesu chorobowego</p> <p>3. Interpretacja związków przyczynowych zmienionej struktury i funkcji organizmu.</p> <p>Patomorfologia szczegółowa chorób wybranych narządów i układów.</p> <p>Starzenie się organizmu - śmierć</p>	2. 4. 5.
26	Organizacja pracy pielęgniarskiej	<p>Zasady i metody organizacji pracy pielęgniarskiej.</p>	
	Pediatrya	<p>Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i jego rodziny. Choroby i stany zagrażające życiu i zdrowiu noworodka i wcześniaka. Wady wrodzone. Etiologia, patogenez i obraz kliniczny chorób wieku rozwojowego – układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz krwi. Choroby alergiczne u dzieci – metody diagnostyki i terapii. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych.</p>	

	i pielęgniarstwo pediatryczne	<p>1). Wprowadzenie do pielęgniarstwa pediatrycznego: specyfika pielęgniarstwa pediatrycznego (czynniki wyróżniające pielęgniarstwo pediatryczne, organizacja opieki zdrowotnej nad dzieckiem, dylematy etyczne w pielęgniarstwie pediatrycznym), rozwój pielęgniarstwa pediatrycznego (rozwój szpitalnictwa dziecięcego, działalność Zofii Szenkierówny, wyodrębnienie pediatry jako specjalności medycznej), komunikowanie w pielęgniarstwie pediatrycznym (specyfika i sposoby komunikowania, nawiązywanie kontaktu, czynniki warunkujące jego powodzenie, informowanie, obciążenia psychiczne dziecka w chorobie i sposoby ich redukcji).</p> <p>2). Hospitalizacja dziecka jako sytuacja trudna: sytuacja dziecka i jego opiekunów w szpitalu, przygotowanie dziecka do hospitalizacji, zasady przyjęcia, pobytu i codziennej opieki nad dzieckiem w szpitalu, szczególne działania łagodzące stres hospitalizacji, zasady przygotowywania do badań diagnostycznych, najczęstsze problemy pielęgnacyjne dziecka hospitalizowanego, rola pielęgniarki w edukacji dziecka i jego opiekunów, bezpieczeństwo pacjenta.</p> <p>3). Ocena stanu dziecka: wywiad, badanie przedmiotowe, ocena rozwoju dziecka, dokumentowanie stanu dziecka.</p> <p>4). Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu oddechowego: różnice w układzie oddechowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (zakazenia górnych dróg oddechowych, bezdechy, zapalenie płuc, mukowiscydoza, astma oskrzelowa), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu oddechowego.</p> <p>5). Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu krążenia: różnice w układzie krążenia dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (wady serca, zaburzeniami rytmu serca, choroby mięśnia sercowego, nadciśnienie tętnicze), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu krążenia.</p> <p>6). Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu nerwowego: różnice w układzie nerwowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (mózgowe porażenie dziecięce, drgawki gorączkowe, padaczka, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, wodogłowie), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu nerwowego.</p> <p>7). Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu moczowego: różnice w układzie moczowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (zakazenia układu moczowego, moczenie nocne, zespół nerczycowy), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu moczowego.</p> <p>8). Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu pokarmowego: różnice w układzie pokarmowym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (refluks żołądkowo-przetykowy, ostry nieżyt żołądkowo-jelitowy, celiakia, wrzodziejace zapalenie jelit), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu pokarmowego.</p> <p>9). Opieka nad dzieckiem z problemami endokrynologicznymi: różnice w gospodarce hormonalnej dzieci i dorosłych, udział pielęgniarki w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (tarczycy, nadnerczy), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób endokrynologicznych.</p> <p>10). Opieka nad dzieckiem z cukrzycą: przygotowanie pacjenta do samoopieki, postępowanie pielęgniarstwa w stanach zagrażających życiu, udział pielęgniarki w profilaktyce cukrzycy w populacji wieku rozwojowego.</p> <p>11). Opieka nad dzieckiem z alergią: podstawy rozwoju alergii u dzieci, charakterystyka różnych rodzajów alergenów, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (atopowe zapalenie skóry, alergiczny nieżyt nosa, alergia pokarmowa), udział pielęgniarki w profilaktyce alergii.</p> <p>12). Opieka nad dzieckiem z problemami ze strony układu krwiotwórczego: różnice w układzie krwiotwórczym dziecka i dorosłego, udział pielęgniarstwa w diagnostyce, opieka pielęgniarstwa w wybranych stanach chorobowych (anemia, hemofilia, skazy naczyniowe, białaczka), udział pielęgniarki w profilaktyce chorób układu krwiotwórczego.</p>
27	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	<p>Urazy narządu ruchu: rany, stłuczenia, złamania, skręcenia – przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego. Pielęgniowanie chorego po urazach mechanicznych i termicznych. Przygotowanie chorego do chirurgicznych badań diagnostycznych. Zakazenia w chirurgii. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym. Przygotowywanie chorego do zabiegu operacyjnego w chirurgii jednego dnia. Wybrane zagadnienia z chirurgii narządowej.</p> <p>1. Zasady organizacji opieki chirurgicznej oraz na bloku operacyjnym.</p> <p>2. Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym.</p> <p>3. Metody i zasady żywienia chorych w chirurgii uwzględnieniem wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia.</p> <p>4. Rany: rodzaje, techniki i sposoby pielęgnowania rany, pielęgnowanie rany oparzeniowej. Profilaktyka zakażeń w pracy pielęgniarki chirurgicznej.</p> <p>5. Metody diagnostyczne w chirurgii – zasady przygotowania, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych.</p> <p>6. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. Ocena czynników zwiększających ryzyko okołoperacyjne.</p> <p>7. Przygotowanie do zabiegu oraz opieka nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w chirurgii jednego dnia.</p> <p>8. Pielęgniowanie chorego w okresie pooperacyjnym z uwzględnieniem rodzaju zabiegu operacyjnego. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Rola pielęgniarki w terapii bólu. Wsparcie chorego i przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji.</p> <p>9. Rodzaje obrażeń ciała (obrażenia czaszkowo- mózgowo, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, klatki piersiowej, brzucha, miednicy, kończyn, obrażenia termiczne) – postępowanie lecznicze i pielęgnacyjne. Opieka nad chorym po zabiegu ortopedycznym, pielęgnowanie chorego w opatrunku gipsowym i z założonym wyciągiem.</p> <p>10. Opieka nad chorym z ostrymi chorobami układu pokarmowego w okresie okołoperacyjnym. (krwawienie z przewodu pokarmowego, zapalenie otrzewnej, niedrożność jelit, ostre zapalenia wyrostka robaczkowego, ostre choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, ostre zapalenie trzustki).</p> <p>11. Pielęgniowanie pacjenta ze schorzeniami przewodu pokarmowego leczonymi w trybie planowym. Pielęgniowanie chorego ze stomią.</p> <p>12. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów ze schorzeniami naczyń tętniczych i żylnych (ostre i przewlekłe niedokrwienie kończyn dolnych, tętniaki, choroba zakrzepowo- zatorowa, żyłki kończyn dolnych, zespół stopy cukrzycowej). Pielęgniowanie chorego po amputacji kończyny.</p> <p>13. Pielęgniowanie chorego po zabiegu torakochirurgicznym. Pielęgniowanie chorego z drenażem jamy opłucnej.</p> <p>14. Opieka przed- i pooperacyjna nad chorym operowanym z powodu schorzeń gruczołów wydzielania wewnętrznego.</p> <p>15. Opieka nad chorą po amputacji piersi, przygotowanie pacjentki do samoopieki.</p> <p>16. Opieka nad chorym ze schorzeniami układu moczowego leczonego chirurgicznie. Pielęgniowanie pacjenta z urostomią.</p>

28	Geriatry i pielęgniarstwo geriatryczne	<p>1. Proces starzenia się człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym.</p> <p>2. Całościowa Ocena Geriatryczna - rola pielęgniarki.</p> <p>3. Wielochorobowość wieku podeszłego.</p> <p>4. Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku.</p> <p>5. Rola i zadania pielęgniarki sprawującej opiekę nad ludźmi w podeszłym wieku.</p> <p>6. Rola pielęgniarki w poszczególnych okresach pobytu pacjenta geriatrycznego w szpitalu.</p> <p>7. Upadki jako wielki problem geriatryczny.</p> <p>8. Infekcji u osób starszych.</p> <p>9. Udział pielęgniarki w farmakoterapii osób w podeszłym wieku.</p> <p>10. Niepełnosprawność i rehabilitacja osób starszych - zadania pielęgniarki.</p> <p>11. Pacjent w wieku podeszłym z nadciśnieniem tętniczym - zadania pielęgniarki.</p> <p>12. Pacjent w wieku podeszłym z chorobą niedokrwioną serca - zadania pielęgniarki.</p> <p>13. Pacjent w wieku podeszłym z niewydolnością krążenia - zadania pielęgniarki.</p> <p>14. Pacjent w wieku podeszłym ze schorzeniem układu oddechowego - zadania pielęgniarki.</p> <p>15. Pacjent w wieku podeszłym z cukrzycą - zadania pielęgniarki - zadania pielęgniarki.</p> <p>16. Pacjent w wieku podeszłym z zaburzeniami psychicznymi - zadania pielęgniarki.</p> <p>17. Pacjent w wieku podeszłym ze schorzeniem neurologicznym - zadania pielęgniarki.</p> <p>18. Zasady żywienia dietetycznego pacjentów ze względu na wiek oraz występujące schorzenia.</p> <p>19. Nietrzymanie moczu i stolca jako problem geriatryczny</p> <p>20. Metody i formy pomocy geriatrycznej dla ludzi starzejących się i starych.</p>
29	Podstawy rehabilitacji	<p>1. Zasady planowania opieki niepełnosprawnych, rola pielęgniarki i pomoc instytucjonalna w opiece nad niepełnosprawnymi. Stosowanie sprzętu rehabilitacyjnego i udogodnień dla niepełnosprawnych.</p> <p>2. Problemy osób niepełnosprawnych w zależności od stopnia niepełnosprawności</p> <p>3. Przygotowanie niepełnosprawnego do samoopieki, działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych</p> <p>4. Zapobieganie powikłaniom wynikającym z niepełnosprawności</p>
30	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	<p>Zasady planowania opieki nad chorym niepełnosprawnym w przebiegu różnego rodzaju i przyczyn niepełnosprawności, z wykorzystaniem dokumentów prawnych obowiązujących dla osób niepełnosprawnych. (Polska i UE). Rodzaje i stopnie niepełnosprawności. Rola pielęgniarki w przyjęciu pacjenta do oddziału rehabilitacji (medycznej, neurologicznej) oraz do Zakładu opiekuńczo-leczniczego lub Pielęgniactwo-opiekunczego oraz warunki kwalifikacji do objęcia opieką długoterminową. Pomoc instytucjonalna i grupy wsparcia działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Rola rodziny w adaptacji osoby niepełnosprawnej w nowej sytuacji. Różnicowanie reakcji chorego i rodziny na chorobę i zaistniałą niepełnosprawność. Formy rehabilitacji zawodowej i zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego. Problemy pielęgnacyjne pacjentów długotrwale unieruchomionych oraz następstwa długotrwałego unieruchomienia. Techniki i sposoby profilaktyki następstw unieruchomienia z zastosowaniem obowiązujących procedur pielęgnarskich (sposoby i techniki przemieszczania chorych, standardy postępowania w profilaktyce odleżyn). Omówienie rodzajów badań diagnostycznych i możliwości ich zlecenia, adekwatnie do sytuacji zdrowotnej chorego. Zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny do samoopieki w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności. Rozpoznanie deficytu samoopieki u pacjenta niepełnosprawnego na podstawie opisu przypadku chorego z niedowładem lewostronnym przebywającego w oddziale rehabilitacji. Rehabilitacja i usprawnianie w procesie pielęgnowania dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym i głębokim oraz Zespołem Downa. Problemy pielęgnacyjne dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin. Opieka pielęgnarska i postępowanie rehabilitacyjne nad pacjentem dorosłym i dzieckiem z niepełnosprawnością sensoryczną. Postępowanie rehabilitacyjne i pielęgnarskie u pacjentów niepełnosprawnością narządu ruchu na przykładzie chorego po amputacji kończyny. Omówienie i wyjaśnienie zasad aktywizacji przewlekle chorych i niepełnosprawnych.</p>
31	Badania naukowe w pielęgniarstwie	<p>1. Przedmiot, cel, obszary badań naukowych. pielęgniarstwa. badań naukowych.</p> <p>5. Podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.</p> <p>2. Paradygmaty</p> <p>3. Metody i techniki prowadzenia</p> <p>4. Zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych.</p>
32	Opieka paliatywna	<p>Założenia i podstawy ruchu hospicyjnego. Organizacja opieki specjalistycznej paliatywnej. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu i cierpienia. Rola pielęgniarki w leczeniu objawowym w opiece paliatywnej. Pielęgniowanie pacjenta w okresie umierania i agonii. Dolegliwości somatyczne, rozpoznawanie i postępowanie pielęgnarskie w łagodzeniu dolegliwości pacjentów objętych opieką paliatywną. Zasady stosowania leków przeciwbólowych, monitorowanie nasilenia bólu, drogi i zasady podawania leków przeciwbólowych, monitorowanie działania leków przeciwbólowych: działania uboczne: łagodzenie nudności i wymiotów, zapobieganie i likwidowanie zaparc, zapobieganie i zmniejszanie duszności, senność, zaburzenia świadomości, przedawkowanie leków. Diagnostyka pielęgnarska i plan opieki nad chorym w terminalnym okresie choroby nowotworowej. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z dusznością. Postępowanie pielęgnarskie w przypadku nudności i wymiotów u pacjentów objętych opieką paliatywną. Stany nagłe w opiece paliatywnej – zadania pielęgniarki. Postępowanie pielęgnarskie w przypadku chorego z zaparciem stolca. Postępowanie pielęgnarskie w zespołach pobudzenia u pacjenta paliatywnego.</p>
33	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	<p>Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego. Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa. Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka. Przygotowanie kobiety w ciąży i jej rodziny do porodu. Opieka okotoprodowa – postępowanie położniczo-pielęgniacyjne w porodzie przedwczesnym, fizjologicznym i powikłanym. Pielęgniactwo wcześniaka i noworodka po porodzie. Opieka nad połonicą w położu fizjologicznym i powikłanym. Patologia narządu rodowego – stany zapalne, zakażenia. Niepłodność. Schorzenia nowotworowe narządu rodowego. Schorzenia nowotworowe gruczołu piersiowego, rak piersi. Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania.</p>
34	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	<p>Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych. Metody diagnostyczne w neurologii. Zaburzenia podstawowych funkcji życiowych: krążenia, oddychania oraz świadomości – ich wpływ na funkcje układu nerwowego. Zaburzenia czucia, ruchu i napięcia mięśniowego. Wady wrodzone i nabyte układu nerwowego. Choroby naczyniowe mózgu. Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego. Choroby demielinizacyjne. Guzy mózgu. Choroby mięśni i nerwów obwodowych.</p> <p>1. Badania diagnostyczne wykonywane w oddziale neurologii - rola pielęgniarki (CT, MRJ, EEG, EMG, PUNKCJA ŁĘDZWIOWA- przygotowanie pacjenta i opieka po badaniu)</p> <p>2. Diagnostyka pielęgnarska. Ocena skalami GCS, MMSE, VAS, MINI MENTAL, BARTHEL. OBJAWY SCHORZEŃ NEUROLOGICZNYCH. Obserwacja pielęgnarska.</p> <p>3. Problemy pielęgnacyjne pacjentów w poszczególnych schorzeniach neurologicznych - opieka nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu, ze stwardnieniem rozsianym, SLA, choroba PARKINSONA, choroba ALZHEIMERA</p>
35	Anestezjologia	<p>Anestezja. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia. Pielęgniactwo pacjenta po znieczuleniu. Reanimacja krążeniowo-oddechowa. Intensywny nadzór bezprzyrządowy i przyrządowy – rozpoznanie stanu zagrożenia życia. Opieka nad chorym nieprzytomnym. Ostre stany choroby – wstrząs, ostra niewydolność krążenia, ostra niewydolność układu oddechowego, ostra niewydolność nerek, zatrucia, urazy wielonarządowe.</p>

	pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgniarstwo w rozwoju anestezjologii i intensywnej terapii – rys historyczny. 2. Specyfika pracy pielęgniarki anestezjologicznej na bloku operacyjnym: organizacja, wyposażenie stanowiska anestezjologicznego, profilaktyka zakażeń, zadania pielęgniarki. 3. Rola pielęgniarki w zapewnieniu opieki i bezpieczeństwa pacjentowi w okresie okołoperacyjnym. 4. Znieczulenie ogólne – etapy, rodzaje, przygotowanie do znieczulenia, leki. Znieczulenie przewodowe. Leczenie bólu pooperacyjnego 5. Zadania pielęgniarki przed-, w trakcie-, i po znieczuleniu ogólnym. 6. Zadania pielęgniarki w sytuacji znieczulenia regionalnego. 7. Intensywny nadzór bezprzyrządowy i przyrządowy – rozpoznanie stanu zagrożenia życia. 8. Udział pielęgniarki w resuscytacji wewnątrzszpitalnej. Opieka poresuscytacyjna nad pacjentem. 9. Niwelowanie bólu w aspekcie interwencji pielęgniarskich. Metody i skale oceny bólu, sedacji oraz majaczenia. 10. Patofizjologia i objawy niewydolności oddechowej, niewydolności krążenia, układu nerwowego, nerek, wstrząsu, sepsy. 11. Opieka pielęgniarska nad pacjentem nieprzytomnym i z obrażeniami wielonarządowymi. 12. Tlenoterapia - zasady, metody stosowania tlenu, powikłania tlenoterapii. Opieka nad pacjentem leczonym z wykorzystaniem tlenu. 13. Organizacja opieki pielęgniarskiej nad chorym w oddziale intensywnej terapii, Profilaktyka zakażeń w OIT. Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w intensywnej opiece. 14. Prowadzenie intensywnego nadzoru przyrządowego i bezprzyrządowego nad pacjentem OIT. 15. Specyfika opieki nad pacjentem w OIT: pacjent nieprzytomny, ze sztuczną drogą oddechową, dostępem naczyniowym żylnym i tętnicznym.
36	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	<p>Rodzaje, etiologia i patogenezę zaburzeń psychicznych. Obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. Metody diagnostyki i terapii w psychiatrii. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi</p> <p>Wykłady "Prawne i etyczne uwarunkowania dotyczące pracy z chorym psychicznie i jego rodziną. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Rola i zadania pielęgniarki psychiatrycznej w nowoczesnym pielęgniarstwie i systemie opieki zdrowotnej. Proces pielęgnowania psychicznie chorego. Strategia komunikacji interpersonalnej. Udział pielęgniarki w profilaktyce, diagnozowaniu i kompleksowej terapii chorób psychicznych z uwzględnieniem farmakologii, psychoterapii i terapii zajęciowej. Zasady badania pacjenta z zaburzeniami psychicznymi. Relacje terapeutyczne pielęgniarki z chorym psychicznie i jego rodziną. Podstawowe zagadnienia dotyczące zdrowia psychicznego, Czynniki wpływające na zdrowie psychiczne: w rodzinie, w szkole, w miejscu pracy, w miejscu zamieszkania. Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale psychiatrycznym. Rola współpracy zespołu interdyscyplinarnego. Pacjent agresywny. Stosowanie przymusu bezpośredniego. Model opieki środowiskowej w psychiatrii wg założeń Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego – zasady organizacyjne. Zespół leczenia środowiskowego. Komunikacja terapeutyczna czynniki warunkujące i zakłócające. Techniki komunikacji terapeutycznej. Nieterapeutyczne style komunikowania – podejście paternalistyczne. Czynniki terapeutyczne korzystnie wpływające na stan psychiczny i fizyczny człowieka chorego. Zespół terapeutyczny – definicja, cele. Czynniki warunkujące dobrą współpracę w zespole. Modele opieki pielęgniarskiej w odniesieniu do pacjenta z zaburzeniami afektywnymi. Problem samobójstw. Problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych - opieka pielęgniarska. Metody leczenia chorych psychicznie (farmakoterapia, elektroterapia, psychoterapia, arteterapia, społeczność terapeutyczna). Modele opieki pielęgniarskiej w odniesieniu do pacjenta z różnymi rodzajami zaburzeń psychicznych (zaburzenia psychotyczne i niepsychotyczne). Opieka pielęgniarska w wybranych grupach wiekowych (pacjent w wieku rozwojowym, pacjent po 65 rż). Zasady prowadzenia rehabilitacji psychiatrycznej. Udział pielęgniarki w treningach umiejętności społecznych.</p> <p>Zalecia praktyczne "Specyfika pracy szpitala psychiatrycznego. Przyjęcie pacjenta do oddziału psychiatrycznego. Zasady prawidłowego komunikowania się. Nauka komunikowania się z chorymi psychicznie. Nauka przeprowadzania rozmowy terapeutycznej. Przygotowanie chorego do samoopieki. Rola pielęgniarki w edukacji rodziny i pacjenta w zakresie samoopieki, zapobiegania nawrotom choroby i powikłaniom. Zasady diagnozowania w pielęgniarstwie psychiatrycznym. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych. Przygotowanie pacjenta do elektroterapii i opieka po zabiegu. Opieka nad pacjentem z tendencjami samobójczymi. Rola pielęgniarki w aktywacji pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej i w rehabilitacji psychicznie chorych. Zasady farmakoterapii w pielęgniarstwie psychiatrycznym. Gromadzenie i przekazywanie danych o pacjencie. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej i proces pielęgnowania w wybranych zaburzeniach psychicznych (ICNP®). (Uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Zaburzenia emocjonalne. Zaburzeniami odżywiania. Zespoły neurodegeneracyjne o charakterze otępiennym. Schizofrenia.)</p>
37	Seminarium dyplomowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza wyników badań naukowych. 2. Omówienie przeprowadzonego badania jakościowego. 3. Omówienie narzędzi badawczych.

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ PROGRAMU STUDIÓW

(matryca)

PIELĘGNIARSTWO STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

A. NAUKI PODSTAWOWE

Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*													
	Anatomia	Fizjologia	Biochemia i biofizyka	Mikrobiologia parazytologia	Genetyka	Radiologia	Farmakologia	Patologia						
WIEDZA														
K1_PP_AW01	+++	+				++								
K1_PP_AW02	+++	+	+											
K1_PP_AW03		+++												
K1_PP_AW04		+++												
K1_PP_AW05		+++												
K1_PP_AW06								+++						
K1_PP_AW07				+				+++						
K1_PP_AW08					+++			++						
K1_PP_AW09					+++									
K1_PP_AW10					+++									
K1_PP_AW11					+++									
K1_PP_AW12					+++									
K1_PP_AW13			+++											
K1_PP_AW14			+++											
K1_PP_AW15			+++											
K1_PP_AW16			+++											
K1_PP_AW17			+++											
K1_PP_AW18				+++	+++									
K1_PP_AW19								+++						
K1_PP_AW20								+++						
K1_PP_AW21								+++						
K1_PP_AW22								+++						
K1_PP_AW23								+++						
K1_PP_AW24								+++						
K1_PP_AW25								+++						
K1_PP_AW26								+++						
UMIEJĘTNOŚCI														
K1_PP_AU01	+++					++								
K1_PP_AU02						++		+++						
K1_PP_AU03					+			+++						
K1_PP_AU04					+++									
K1_PP_AU05			+++											
K1_PP_AU06				+++	+++									
K1_PP_AU07				+++	+++									
K1_PP_AU08								+++						
K1_PP_AU09								+++						
K1_PP_AU10								+++						
K1_PP_AU11								+++						

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*												
	Zdrowie publiczne	Prawo medyczne	Psychologia	Socjologia	Pedagogika	Język angielski							
WIEDZA													
K1_PP_BW01			+++										
K1_PP_BW02			+++	++									
K1_PP_BW03			+++										
K1_PP_BW04			+++	+									
K1_PP_BW05			+++										
K1_PP_BW06			+++										
K1_PP_BW07				+++									
K1_PP_BW08				+++									
K1_PP_BW09				+++									
K1_PP_BW10				+++									
K1_PP_BW11				+++									
K1_PP_BW12					+++								
K1_PP_BW13	++				+++								
K1_PP_BW14	++				+++								
K1_PP_BW15		+++											
K1_PP_BW16		+++											
K1_PP_BW17		+++											
K1_PP_BW18		+++											
K1_PP_BW19		+++											
K1_PP_BW20	+++												
K1_PP_BW21	+++												
K1_PP_BW22	+++												
K1_PP_BW23	+++												
K1_PP_BW24	+++												
K1_PP_BW25	+++												
K1_PP_BW26	+++												
UMIEJĘTNOŚCI													
K1_PP_BU01			+++										
K1_PP_BU02			+++										
K1_PP_BU03			+++										
K1_PP_BU04			+++	++									
K1_PP_BU05			+++	++									
K1_PP_BU06			+++										
K1_PP_BU07			+++										
K1_PP_BU08			+++										
K1_PP_BU09			+	+++									
K1_PP_BU10	+			+	+++								
K1_PP_BU11	+				+++								
K1_PP_BU12		+++											
K1_PP_BU13	+++												
K1_PP_BU14	+++												
K1_PP_BU15	+++												
K1_PP_BU16						+++							
K1_PP_BU17						+++							
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ													
Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*													

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Badanie fizykalne	Podstawy pielęgniarstwa	Etyka zawodu pielęgniarki	Promocja zdrowia	Podstawowa opieka zdrowotna	System informacji w ochronie zdrowia	Zakażenia szpitalne	Dietetyka	Organizacja pracy pielęgniarskiej	Język migowy	Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej				
WIEDZA															
K1_PP_CW01		+++													
K1_PP_CW02		+++													
K1_PP_CW03		+++		+					+						
K1_PP_CW04		+++													
K1_PP_CW05		+++							+						
K1_PP_CW06		+++							+						
K1_PP_CW07		+++		+	+										
K1_PP_CW08		+++			+										
K1_PP_CW09		+++													
K1_PP_CW10		+++													
K1_PP_CW11		+++													
K1_PP_CW12			+++												
K1_PP_CW13		+	+++												
K1_PP_CW14			+++												
K1_PP_CW15		+	+++												
K1_PP_CW16				+++											
K1_PP_CW17				+++											
K1_PP_CW18				+++											
K1_PP_CW19				+++											
K1_PP_CW20					+++										
K1_PP_CW21					+++										
K1_PP_CW22								+++							
K1_PP_CW23								+++							
K1_PP_CW24		+						+++							
K1_PP_CW25								+++							
K1_PP_CW26									+++						
K1_PP_CW27									+++						
K1_PP_CW28									+++						
K1_PP_CW29									+++						
K1_PP_CW30									+++						
K1_PP_CW31									+++						
K1_PP_CW32	+++														
K1_PP_CW33	+++														
K1_PP_CW34	+++														
K1_PP_CW35	+++														
K1_PP_CW36							+++								
K1_PP_CW37							+++								
K1_PP_CW38							+++								
K1_PP_CW39						+++									
K1_PP_CW40						+++									
K1_PP_CW41									+++						
K1_PP_CW42									+++						
K1_PP_CW43											+++				
K1_PP_CW44											+++				
K1_PP_CW45											+++				
K1_PP_CW46											+++				

K1_PP_CU48								+++								
K1_PP_CU49									+++							
K1_PP_CU50								+++								
K1_PP_CU51								+++								
K1_PP_CU52											+++					
K1_PP_CU53												+++				
K1_PP_CU54												+++				
K1_PP_CU55												+++				
K1_PP_CU56												+++				
K1_PP_CU57												+++				
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*															
	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	Podstawy ratownictwa medycznego	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	Podstawy rehabilitacji	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	Badania naukowe w pielęgniarstwie	Opieka paliatywna	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	Seminarium dyplomowe		
WIEDZA																
K1_PP_DW01	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW02	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW03	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW04	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW05	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW06	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW07	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW08	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++	+++	+++	+++			
K1_PP_DW09					+++											
K1_PP_DW10	+++		+++	+++	+++		+++	+++		+++		+++	+++			
K1_PP_DW11					+++											
K1_PP_DW12					+++											
K1_PP_DW13			+++													
K1_PP_DW14											+++					
K1_PP_DW15											+++					
K1_PP_DW16											+++					
K1_PP_DW17											+++					
K1_PP_DW18								+++								
K1_PP_DW19								+++								
K1_PP_DW20								+++								
K1_PP_DW21								+++								
K1_PP_DW22				+++												
K1_PP_DW23				+++												
K1_PP_DW24				+++												
K1_PP_DW25				+++												
K1_PP_DW26					+	+++				+						
K1_PP_DW27						+++				+						
K1_PP_DW28													+++			
K1_PP_DW29													+++			
K1_PP_DW30													+++			
K1_PP_DW31													+++			
K1_PP_DW32													+++			

K1_PP_CW4		+++														
K1_PP_CW45		+++														
K1_PP_CW46		+++														
K1_PP_CW47		+++														
K1_PP_CW48		+++														
UMIEJĘTNOŚCI																
K1_PP_CU52	+++															
K1_PP_CU53		+++														
K1_PP_CU54		+++														
K1_PP_CU55		+++														
K1_PP_CU56		+++														
K1_PP_CU57		+++														
KOMPETENCJE SPOŁECZNE																
K2_PO_DK01	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
K2_PO_DK02	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
K2_PO_DK03	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
K2_PO_DK04	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
K2_PO_DK05	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
K2_PO_DK06	+++		+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++

* zajęcia grupy zajęć (kod i nazwa) - nazwa przedmiotu/grupy zajęć/przedmiotów; nadanie dowolnego kodu oznaczającego przedmiot/grupę przedmiotów

** symbol efektu z zał. nr 1 do programu studiów

Jeżeli dany efekt uczenia się dla kierunku może być osiągnięty w ramach zajęć/grupy zajęć, należy wpisać znak "+" w odpowiedniej komórce tabeli.

Symbol występujący w tabeli (+, ++, +++) określa stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym zajęciem/grupą zajęć - im większa liczba plusów, tym większy stopień osiągnięcia tych efektów.

PLAN STUDIÓW

KIERUNEK STUDIÓW: Pielęgniarstwo
POZIOM: Studia pierwszego stopnia
PROFIL: Praktyczny
FORMA STUDIÓW: studia stacjonarne
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO: 2019/2020
ROK STUDIÓW: Pierwszy

Lp.	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	Liczba godzin																				I-godz.kontaktowy w r.ak.	I-godz.samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz.w r.ak. (suma=kontakt+samokształcenia)	Łączna ilość ECTS w r.ak.				
		Semestr I - zimowy										Semestr II - letni																	
		w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształt. w	I.wszystkich godz. w	Ilość ECTS w semestrze zaliczenia	w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształt. w sem.					I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze zaliczenia		
PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																													
A. NAUKI PODSTAWOWE																													
1	Anatomia	35		30				65	20	85	3,5	E														65	20	85	3,5
2	Fizjologia	45	10					55	25	80	3	E														55	25	80	3
3	Biochemia i biofizyka	15		15				30	20	50	2	ZzO														30	20	50	2
4	Mikrobiologia i parazytologia	15		5				20	15	35	1,5	ZzO														20	15	35	1,5
5	Genetyka												15		5				20	10	30	1	ZzO			20	10	30	1
6	Radiologia												20	10					30	20	50	2	ZzO			30	20	50	2
													10						10	10	20	1	ZzO			10	10	20	1
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																													
7	Zdrowie publiczne	50	10					60	10	70	2,5	E														60	10	70	2,5
8	Prawo medyczne	15						15	10	25	1	ZzO														15	10	25	1
9	Psychologia	30	20					50	15	65	2,5	ZzO	10	30				40	5	45	2	E			90	20	110	4,5	
10	Socjologia	15	10					25	10	35	1,5	ZzO														25	10	35	1,5
11	Pedagogika	30	20					50	10	60	2	ZzO														50	10	60	2
12	Język angielski		25					25		25	1	ZzO		35					35		35	1,5	ZzO			60		60	2,5
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ																													
13	Badanie fizykalne	20		30				50	10	60	2	E														50	10	60	2
14	Podstawy pielęgniarstwa	30		120				150	5	155	5	ZzO	25		90				115	5	120	4	E			265	10	275	9
15	Etyka zawodu pielęgniarki	20	10					30	10	40	1,5	ZzO														30	10	40	1,5
16	Promocja zdrowia	15						15	10	25	1	ZzO												ZzO		15	10	25	1
17	Podstawowa opieka zdrowotna												20						20	5	25	1	ZzO			20	5	25	1
18	System informacji w ochronie zdrowia												10		15				25	10	35	1,5	ZzO			25	10	35	1,5
19	Zakażenia szpitalne												25						25	5	30	1	E			25	5	30	1
20	Dietetyka												15	5					20	5	25	1	ZzO			20	5	25	1

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																																										
21	Choroby wewnętrzne pielęgniarstwo internistyczne	i																		25 40						25 40	30	95	3	ZzO	65	30	95	3								
22	Podstawy ratownictwa medycznego																			10	15					25	15	40	1,5	E	25	15	40	1,5								
ZAJĘCIA FAKULTATYWNE																																										
23	Język migowy* Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej*																			15*	10*					25	10*	35	1,5	ZzO	25	10	35	1,5								
																				15*	10*																					
PRAKTYKI ZAWODOWE																																										
24	Promocja zdrowia																									20		20		20	1	ZzO	20		20	1						
25	Podstawowa opieka zdrowotna																									50		50		50	2	ZzO	50		50	2						
26	Podstawy pielęgniarstwa																									80	40	120		120	5	ZzO	120		120	5						
	Razem		335	105	200																0	640	170	810	30		240	80	135		150	40	0	645	130	775	30		1285	300	1585	60
	BHP		4																																				4		4	
	Przysposobienie biblioteczne																				2																					
	Zajęcia z wychowania fizycznego			30																							ZzO		30									ZzO	60		60	
w. - wykłady; sem. - seminarium; ćw.-ćwiczenia; k. - zajęcia kliniczne; zp. - zajęcia praktyczne; pz. - praktyka zawodowa; E-l - e-learning; sam. - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną																																										

PLAN STUDIÓW

Lp.		Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Liczba godzin																				I.godz.kontaktowych w r.ak.	I.godz.samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz.w r.ak. (suma=kontakt+samokształcenia)	Łączna ilość ECTS w r.ak.		
				Semestr III - zimowy										Semestr IV - letni															
				w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształ.w sem.	I.WSZYSTKICH godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.					I.godz.samokształcenia w sem.	I.wszystkich godz. w sem.
PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																													
A. NAUKI PODSTAWOWE																													
1	Farmakologia	#		25				55	25	80	3	E													55	25	80	3	
2	Patologia	35	10					45	25	70	3	ZzO													45	25	70	3	
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																													
3	Język angielski		35					35		35	2	ZzO		25					25		25	1	E	60		60		3	
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ																													
4	Organizacja pracy pielęgniarskiej												20	5							25	10	35	1,5	ZzO	25	10	35	1,5
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																													
5	Pediatriczna i pielęgniarstwo pediatryczne	20		5				65	30	95	3	ZzO													65	30	95	3	
6	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	25						65	30	95	3	E													65	30	95	3	
7	Geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne	25						60	25	85	2,5	E													60	25	85	2,5	
8	Podstawy rehabilitacji	35											15						15	10	25	1	ZzO	15	10	25	1		
9	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej												25						25	20	45	1,5	E	25	20	45	1,5		
10	Badania naukowe w pielęgniarstwie												10						10	5	15	0,5	ZzO	10	5	15	0,5		
11	Opieka paliatywna	10						10	5	15	0,5		20						20	15	35	1	E	30	20	50	1,5		
PRAKTYKA ZAWODOWA																													
12	Podstawy pielęgniarstwa						80	80		80	2	ZzO													80		80	2	
13	Podstawowa opieka zdrowotna						80	80		80	3	ZzO													80		80	3	
14	Pediatriczna i pielęgniarstwo pediatryczne				80			80		80	3	ZzO			80				80		80	3	ZzO	160		160	6		
15	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo				120			120		120	4	ZzO					160		160		160	6	E	280		280	10		
16	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne														120				120		120	4	ZzO	120		120	4		
17	Geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne														80	80			160		160	6	ZzO	160		160	6		
18	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej														40	40			80		80	4	ZzO	80		80	4		

	Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego																																		1											0,5											1,5
	Razem	260	45	30	0	200	160	0	695	140	835	30		90	30		320	280	0	720	60	780	30		1415	200	1615	60																													
<p style="text-align: center; color: red; font-size: small;">w. - wykłady; sem. - seminarium; ćw.-ćwiczenia; k. - zajęcia kliniczne; zp. - zajęcia praktyczne; pz. - praktyka zawodowa; E-l - e-learning; sam. - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną</p>																																																									

PLAN STUDIÓW

KIERUNEK STUDIÓW																													
KIERUNEK STUDIÓW: Pielęgniarstwo																													
POZIOM: studia pierwszego stopnia																													
PROFIL: praktyczny																													
FORMA STUDIÓW: stacjonarne																													
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO: 2021/2022																													
ROK STUDIÓW: Trzeci																													
Lp	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	Liczba godzin																											
		Semestr V - zimowy												Semestr VI - letni												I.godz.kontaktowych w r.ak.	I.godz.samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz.w r.ak. (suma=kontakt+samo)	Łączna ilość ECTS w r.ak.
w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształc. w sem.	I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształcenia w sem.	I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia						
PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																													
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ																													
1	Podstawowa opieka zdrowotna	10						10	5	15	1	E														10	5	15	1
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																													
2	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	15						35	20	55	2	E														35	20	55	2
3	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	20						50	25	75	2,5	E														50	20	75	2,5
4	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia												25						25	30	90	3	E	60	30	90	3		
5	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne												25						25	30	85	2,5	E	55	30	85	2,5		
6	Badania naukowe w pielęgniarstwie	15	10					25	15	40	1	E														25	15	40	1
7	Seminarium dyplomowe													10						10		10	0,5	ZzO	10		10	0,5	
PRAKTYKA ZAWODOWA																													
8	Podstawowa opieka zdrowotna						70		70		70	2	ZzO						80	80		80	3	ZzO	150		150	5	
9	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne						160		160		160	6	ZzO												160		160	6	
10	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne						40		40		40	1,5	ZzO				40	40	80		80	3,5	ZzO	120		120	5		
11	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne						80		80		80	3	ZzO				80	80		80	3	ZzO	160		160	6			
12	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne						160		160		160	6	ZzO												160		160	6	
13	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia															80	80	160		160	6	ZzO	160		160	6			
14	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne														80	80	160		160	6	ZzO	160		160	6				
15	Opieka paliatywna						40	40	80		80	4	ZzO												80		80	4	
16	Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego																												3,5
Razem		110	10				230	360	710	65	775	30		115	10		200	360	0	685	60	745	30		1395	125	1520	60	
w. - wykłady; sem. - seminarium; ćw.-ćwiczenia; k. - zajęcia kliniczne; zp. - zajęcia praktyczne; pz. - praktyka zawodowa; E-I - e-learning; sam. - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną																													

Załącznik nr 2 do uchwały nr 361/2020
z dnia 30 stycznia 2020 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Załącznik nr 18 do uchwały nr 321/2019
Z dnia 26 września 2019 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

PROGRAM STUDIÓW KIERUNEK: PIELEGNIARSTWO

Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Forma kształcenia: studia stacjonarne

Profil: ogólnoakademicki

Rok akademicki 2019/2020

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	PIELĘGNIARSTWO
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil studiów	profil ogólnoakademicki
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	nauki o zdrowiu 85,5%. nauki medyczne 14,5%
Język, w którym są prowadzone studia	polski
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	<i>załącznik nr 1 do Programu studiów.</i>
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	studia stacjonarne
Czas trwania studiów/liczba semestrów	2 lata/4semestry
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest: 1) uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano co najmniej 120 punktów ECTS 2) złożenie egzaminu dyplomowego; 3) pozytywna ocena pracy dyplomowej
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	magister pielęgniarstwa
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	<i>załącznik nr 2 do Programu studiów.</i>
Łączna liczba godzin zajęć	1300 h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi. Egzaminy powinny być standaryzowane i są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów). Możliwe jest wykorzystanie opisów przypadków klinicznych, na podstawie których student ustala i prezentuje plan specjalistycznej opieki pielęgniarstwa. Studia drugiego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym

	obejmującym weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	116 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	23 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	9 ECTS
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	<p>Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia, w szczególności w oddziałach szpitalnych oraz gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza podstawowej opieki zdrowotnej).</p> <p>Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.</p>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	10 ECTS
Liczba godzin praktyk zawodowych	200h
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	-----
wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	<p>Nawiązano współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, która ma znaczenie dla zapewnienia jakości kształcenia (zwłaszcza efektów kształcenia) oraz identyfikacji sytuacji na rynku pracy. Oceny efektów kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych są zadawalające w większości przypadków.</p> <p>Analiza oceny realizacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w opinii studentów jest dość wysoka, w skali od 3 do 1 wynosi od 2,4 do 2,7</p>
PLAN STUDIÓW	
Plan studiów	<i>załącznik nr 3 do Programu studiów</i>
SYLABUSY	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	w systemie UXP

Załącznik nr 1 do Programu studiów - pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Nazwa kierunku studiów:	PIELĘGNIARSTWO STUDIA DRUGIEGO STOPNIA		
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie ZSK, oraz charakterystyki drugiego stopnia, określone w Rozporządzeniu MNIŚW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218)			
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się	Po	Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do efektu uczenia się
ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje			
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie			
1	zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjno-profilaktycznych w populacji osób zdrowych;		
2	standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarstkich;		
3	mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania;		
4	wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarstkiej w chorobach przewlekłych;		
5	zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;		
6	rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej;		
7	problematykę zarządzania zespołami pielęgniarstki i organizacjami opieki zdrowotnej;		
8	uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;		
9	regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;		
10	metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia;		
11	wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;		
12	kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;		
13	zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej;		
14	uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarstkiej nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;		
15	metodykę kształcenia zawodowego przeddyplomowego i podyplomowego.		
1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
1	monitorować stan zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, oraz wdrażać działania edukacyjne i promocyjno-profilaktyczne;		
2	rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;		
3	dobierać, zlecać i interpretować badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień;		
4	opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu;		
5	amodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką;		

6	koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia;
7	ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
8	udzielać samodzielnych porad zdrowotnych w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych;
9	tworzyć standardy opieki pielęgniarskiej oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarskiej;
10	stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;
11	określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywać założenia pielęgniarskiej polityki kadrowej;
12	kommunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i wyznaniowe;
13	organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarskiego i personelu pomocniczego;
14	przewodzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
15	wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa dla rozwoju praktyki pielęgniarskiej;
16	zapewniać opiekę pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w warunkach opieki długoterminowej stacjonarnej i domowej;
17	stosować metodykę nauczania oraz ewaluacji w realizacji zadań z zakresu kształcenia zawodowego.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
2	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
2	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
4	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
6	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE

WIEDZA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie

K2_PO_AW01	modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;	P7S_WG
K2_PO_AW02	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie	P7S_WG
K2_PO_AW03	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	P7S_WG
K2_PO_AW04	podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;	P7S_WG
K2_PO_AW05	procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów	P7S_WG
K2_PO_AW06	skutki prawne zdarzeń medycznych;	P7S_WK
K2_PO_AW07	istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych;	P7S_WK
K2_PO_AW08	system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;	P7S_WK
K2_PO_AW09	uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia	P7S_WK
K2_PO_AW10	poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich;	P7S_WG
K2_PO_AW11	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	P7S_WK
K2_PO_AW12	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;	P7S_WK
K2_PO_AW13	pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących;	P7S_WK
K2_PO_AW14	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu	P7S_WG
K2_PO_AW15	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;	P7S_WK

K2_PO_AW16	zasady świadczenia usług pielęgniarstkich i sposób ich finansowania;	P7S_WG
K2_PO_AW17	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;	P7S_WK
K2_PO_AW18	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;	P7S_WG
K2_PO_AW19	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;	P7S_WG
K2_PO_AW20	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarzek;	P7S_WK
K2_PO_AW21	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	P7S_WG
K2_PO_AW22	modele i strategie zarządzania jakością;	P7S_WK
K2_PO_AW23	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;	P7S_WG
K2_PO_AW24	zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;	P7S_WG
K2_PO_AW25	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i poddyplomowym	P7S_WG
K2_PO_AW26	Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;	P7S_WG
K2_PO_AW27	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7S_WG
K2_PO_AW28	kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia	P7S_WK
K2_PO_AW29	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej.	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K2_PO_AU01	wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą;	P7S_UW
K2_PO_AU02	wskazywać metody radzenia sobie ze stresem;	P7S_UW
K2_PO_AU03	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarstwa w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu	P7S_UW
K2_PO_AU04	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego	P7S_UW
K2_PO_AU05	analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze;	P7S_UW
K2_PO_AU06	analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarzek w kontekście posiadanych kwalifikacji	P7S_UW
K2_PO_AU07	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	P7S_UW
K2_PO_AU08	organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarstkich;	P7S_UO
K2_PO_AU09	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	P7S_UO
K2_PO_AU10	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej;	P7S_UO
K2_PO_AU11	opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarstkiego	P7S_UU
K2_PO_AU12	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarzek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	P7S_UW
K2_PO_AU13	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarstką;	P7S_UO
K2_PO_AU14	nadzorować jakość opieki pielęgniarstkiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości	P7S_UO
K2_PO_AU15	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;	P7S_UW
K2_PO_AU16	dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;	P7S_UW
K2_PO_AU17	wykorzystywać w pracy zróżnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;	P7S_UK
K2_PO_AU18	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7S_UW
K2_PO_AU19	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne;	P7S_UW
K2_PO_AU20	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;	P7S_UW
K2_PO_AU21	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.	P7S_UK
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie		
K2_PO_BW01	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	P7S_WG
K2_PO_BW02	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P7S_WK
K2_PO_BW03	zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń;	P7S_WG
K2_PO_BW04	objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	P7S_WG
K2_PO_BW05	założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej;	P7S_WK
K2_PO_BW06	uwarunkowania występowania, kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etologicznych, w tym patogenów alarmowych;	P7S_WG
K2_PO_BW07	zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;	P7S_WG
K2_PO_BW08	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;	P7S_WK
K2_PO_BW09	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;	P7S_WG
K2_PO_BW10	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej;	P7S_WG

K2_PO_BW11	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente);	P7S_WG
K2_PO_BW12	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;	P7S_WG
K2_PO_BW13	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;	P7S_WG
K2_PO_BW14	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych	P7S_WG
K2_PO_BW15	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych	P7S_WG
K2_PO_BW16	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;	P7S_WG
K2_PO_BW17	regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia	P7S_WK
K2_PO_BW18	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia;	P7S_WK
K2_PO_BW19	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej;	P7S_WG
K2_PO_BW20	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice);	P7S_WG
K2_PO_BW21	założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej	P7S_WG
K2_PO_BW22	zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;	P7S_WG
K2_PO_BW23	procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej;	P7S_WG
K2_PO_BW24	badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia;	P7S_WG
K2_PO_BW25	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;	P7S_WG
K2_PO_BW26	patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej	P7S_WG
K2_PO_BW27	technikę badania spirometrycznego;	P7S_WG
K2_PO_BW28	standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	P7S_WG
K2_PO_BW29	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalbuminacja)	P7S_WK
K2_PO_BW30	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością naczyniową	P7S_WG
K2_PO_BW31	zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów;	P7S_WG
K2_PO_BW32	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;	P7S_WG
K2_PO_BW33	patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;	P7S_WG
K2_PO_BW34	etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;	P7S_WG
K2_PO_BW35	zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej;	P7S_WG
K2_PO_BW36	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;	P7S_WG
K2_PO_BW37	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;	P7S_WK
K2_PO_BW38	metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;	P7S_WG
K2_PO_BW39	nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy	P7S_WG
K2_PO_BW40	zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;	P7S_WG
K2_PO_BW41	zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań	P7S_WG
K2_PO_BW42	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;	P7S_WG
K2_PO_BW43	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;	P7S_WG
K2_PO_BW44	metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia;	P7S_WG
K2_PO_BW45	zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	P7S_WG
K2_PO_BW46	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu;	P7S_WG
K2_PO_BW47	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;	P7S_WG
K2_PO_BW48	wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychologiczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich	P7S_WG
K2_PO_BW49	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;	P7S_WG
K2_PO_BW50	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym;	P7S_WG
K2_PO_BW51	zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom;	P7S_WG
K2_PO_BW52	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi.	P7S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K2_PO_BU01	dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	P7S_UW
K2_PO_BU02	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	P7S_UW
K2_PO_BU03	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia;	P7S_UW
K2_PO_BU04	dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta;	P7S_UW
K2_PO_BU05	stosować zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej;	P7S_UW
K2_PO_BU06	planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;	P7S_UW

K2_PO_BU07	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym	P7S_UO
K2_PO_BU08	uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	P7S_UW
K2_PO_BU09	współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	P7S_UK
K2_PO_BU10	przewodzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej	P7S_UW
K2_PO_BU11	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;	P7S_UW
K2_PO_BU12	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	P7S_UW
K2_PO_BU13	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente);	P7S_UW
K2_PO_BU14	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego;	P7S_UW
K2_PO_BU15	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;	P7S_UW
K2_PO_BU16	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich	P7S_UW
K2_PO_BU17	dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;	P7S_UW
K2_PO_BU18	wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych	P7S_UW
K2_PO_BU19	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi;	P7S_UW
K2_PO_BU20	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;	P7S_UW
K2_PO_BU21	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;	P7S_UW
K2_PO_BU22	dostawiać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	P7S_UW
K2_PO_BU23	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin;	P7S_UW
K2_PO_BU24	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;	P7S_UW
K2_PO_BU25	przewodzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;	P7S_UW
K2_PO_BU26	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	P7S_UW
K2_PO_BU27	przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;	P7S_UW
K2_PO_BU28	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;	P7S_UW
K2_PO_BU29	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;	P7S_UW
K2_PO_BU30	wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki;	P7S_UW
K2_PO_BU31	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	P7S_UW
K2_PO_BU32	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy;	P7S_UW
K2_PO_BU33	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością naczyniową, przed i po przeszczepieniu narządów;	P7S_UW
K2_PO_BU34	wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;	P7S_UU
K2_PO_BU35	planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;	P7S_UW
K2_PO_BU36	motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	P7S_UW
K2_PO_BU37	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	P7S_UW
K2_PO_BU38	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii	P7S_UW
K2_PO_BU39	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego	P7S_UW
K2_PO_BU40	oceniać i klasyfikować rany przewlekłe	P7S_UW
K2_PO_BU41	dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany	P7S_UW
K2_PO_BU42	przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;	P7S_UW
K2_PO_BU43	stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;	P7S_UW
K2_PO_BU44	przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;	P7S_UW
K2_PO_BU45	oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego	P7S_UW
K2_PO_BU46	dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	P7S_UW
K2_PO_BU47	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego;	P7S_UW
K2_PO_BU48	przewodzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu	P7S_UW
K2_PO_BU49	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta	P7S_UW
K2_PO_BU50	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego;	P7S_UW
K2_PO_BU51	przewodzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	P7S_UW
K2_PO_BU52	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu;	P7S_UW
K2_PO_BU53	obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej;	P7S_UW
K2_PO_BU54	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;	P7S_UW
K2_PO_BU55	zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;	P7S_UK

K2_PO_BU56	komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji;	P7S_UK
K2_PO_BU57	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne;	P7S_UW
K2_PO_BU58	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego;	P7S_UW
K2_PO_BU59	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;	P7S_UW
K2_PO_BU60	przewodzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej;	P7S_UW
K2_PO_BU61	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarką nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.	P7S_UW
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELĘGNIARSTWA		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie		
K2_PO_CW01	kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_WG
K2_PO_CW02	reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;	P7S_WG
K2_PO_CW03	metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_WG
K2_PO_CW04	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;	P7S_WG
K2_PO_CW05	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych	P7S_WG
K2_PO_CW06	źródła naukowej informacji medycznej;	P7S_WG
K2_PO_CW07	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;	P7S_WG
K2_PO_CW08	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice);	P7S_WG
K2_PO_CW09	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P7S_WG
K2_PO_CW10	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P7S_WG
K2_PO_CW11	systemy opieki pielęgniarskiej i współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarskiej	P7S_WG
K2_PO_CW12	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;	P7S_WG
K2_PO_CW13	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.	P7S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K2_PO_CU01	wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_UW
K2_PO_CU02	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;	P7S_UW
K2_PO_CU03	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	P7S_UK
K2_PO_CU04	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;	P7S_UW
K2_PO_CU05	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;	P7S_UW
K2_PO_CU06	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie	P7S_UU
K2_PO_CU07	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe.	P7S_UW
ZAJĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE EFEKTY UCZENIA SIĘ - PRZEDMIOT DO WYBORU		
WIEDZA		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie		
K2_PO_DW1	mechanizmy immunologiczne zachodzące w organizmie człowieka	P7S_WG
K2_PO_DW2	funkcjonowanie narządów związanych z procesami immunologicznymi	P7S_WG
K2_PO_DW3	dojrzewanie układu odpornościowego oraz zasadami szczepień ochronnych	P7S_WG
K2_PO_DW4	wybrane choroby reumatyczny wieku dziecięcego jako przykład chorób autoimmunologicznych	P7S_WG
K2_PO_DW5	profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorym z chorobami krwi oraz prowadzi edukację zdrowotną pacjenta z chorobami krwi i jego rodziny;	P7S_WG
K2_PO_DW6	przygotować chorego do badań specjalistycznych w obrębie układu krwiotwórczego , w tym zna procedury przeszczepu szpiku kostnego i współuczestniczy w procedurze przeszczepu szpiku kostnego;	P7S_WG
K2_PO_DW7	zakażenia szpitalne i pozaszpitalne z uwzględnieniem kryteriów rozpoznawania w oparciu o wytyczne CDC, czynników etiologicznych, dróg szerzenia oraz skutków dla pacjenta i szpitala;	P7S_WG
K2_PO_DW8	zasady profilaktyki zakażeń szpitalnych: krwi, miejsca operowanego w okresie okołoperacyjnym, układu oddechowego, układu moczowego, przewodu pokarmowego;	P7S_WG
K2_PO_DW9	epidemiologię, etiopatogenezę, obraz kliniczny i nowoczesne metody leczenia chorób krwi;	P7S_WG
K2_PO_DW10	opiekę specjalistyczną nad chorym ze schorzeniami krwi i układu krwiotwórczego i bierze udział w terapii chorych ze schorzeniami krwi;	P7S_WG
K2_PO_DW11	zasady opieki nad chorym umierającym i jego rodziną.	P7S_WG

K2_PO_DW12	występowanie, obraz kliniczny, rozpoznawanie i metody leczenia podstawowych chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_DW13	zasady edukacji zdrowotnej oraz metody pielęgnowania pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi	P7S_WG
K2_PO_DW14	czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych oraz zasady edukacji zapobiegające rozwojowi tych chorób	P7S_WG
K2_PO_DW15	etiologię, objawy, czynniki ryzyka i rozpoznawanie wybranych chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_DW16	proces pielęgnowania i edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi	P7S_WG
K2_PO_DW17	zasady profilaktyki i edukacji zapobiegającej rozwojowi chorób cywilizacyjnych	P7S_WG
K2_PO_DW18	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych,	P7S_WG
K2_PO_DW19	okulistyczne powikłania chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz prawidłowych metod postępowania w tych przypadkach,	P7S_WG
K2_PO_DW20	podstawowe grupy leków stosowanych w okulistyce, ich działań niepożądanych i interakcji	P7S_WG
K2_PO_DW21	grupy leków stosowanych ogólnie, z którymi wiąże się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz ich mechanizm	P7S_WG
K2_PO_DW22	czynniki ryzyka rozwoju chorób przewlekłych – cukrzyca, nadciśnienia, otyłości, zaburzeń lipidowych, chorób układu krążenia	P7S_WG
K2_PO_DW23	zasady profilaktyki chorób przewlekłych w zależności od wieku, stanu klinicznego pacjenta.	P7S_WG
K2_PO_DW24	reakcje pacjenta na informacje o chorobie przewlekłej, możliwych zagrożeniach zdrowotnych i potrzebie regularnego monitorowania stanu zdrowia.	P7S_WG
K2_PO_DW25	istotę i specyfikę choroby przewlekłej, w szczególności potrzebę stałego monitorowania parametrów wyrównania choroby w cukrzyca, w przebiegu zaburzeń lipidowych, regularnej kontroli ciśnienia tętniczego oraz zagrożenia związane z nieprzestrzeganiem zaleceń lekarskich i pielęgnacyjnych.	P7S_WG
K2_PO_DW26	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	P7S_WG
K2_PO_DW27	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	P7S_WG
K2_PO_DW28	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	P7S_WG
K2_PO_DW29	grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postaci i drogi podania leków	P7S_WG
K2_PO_DW30	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P7S_WG
K2_PO_DW31	rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia	P7S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K2_PO_DU01	prowadzić edukację zdrowotną i udzielać wsparcia choremu na chorobę nowotworową oraz jego opiekunom;	P7S_UW
K2_PO_DU02	zaproponować działania związane z edukacją pacjenta z wybranymi chorobami cywilizacyjnymi	P7S_UW
K2_PO_DU03	przygotować materiał edukacyjny dotyczący profilaktyki leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi	P7S_UW
K2_PO_DU04	przeprowadzić okulistyczne badania przesiewowe u dzieci i młodzieży i dorosłych	P7S_UW
K2_PO_DU05	rozpoznawać stany okulistyczne wymagające natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielać wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka;	P7S_UW
K2_PO_DU06	zasady promocji zdrowia w profilaktyce chorób przewlekłych – cukrzyca, otyłości, nadciśnienia, zaburzeń lipidowych, chorób układu krążenia.	P7S_UW
K2_PO_DU07	opracować plan profilaktyki powikłań chorób przewlekłych.	P7S_UW
K2_PO_DU08	ustalić cel i plan opieki pielęgnacyjnej w wybranych chorobach przewlekłych z uwzględnieniem planu edukacji indywidualnej i grupowej.	P7S_UW
K2_PO_DU09	prowadzić poradnictwo w zakresie samokontroli cukrzyca, nadciśnienia tętniczego, profilaktyki chorób układu krążenia, regularnej aktywności fizycznej, monitorowania gospodarki lipidowej, ustalenia zasad przestrzegania diety.	P7S_UW
K2_PO_DU10	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	P7S_UW
K2_PO_DU11	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich	P7S_UW
K2_PO_DU12	przygotować zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	P7S_UW
K2_PO_DU13	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać recepty na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz udzielać informacji o ich stosowaniu	P7S_UW
K2_PO_DU14	rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na określone badania diagnostyczne	P7S_UW
K2_PO_DU15	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie;	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
K2_PO_DK01	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	P7S_KK
K2_PO_DK02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P7S_KK
K2_PO_DK03	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	P7S_KO
K2_PO_DK04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	P7S_KR

K2_PO_DK05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	P7S_KR
K2_PO_DK06	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	P7S_KR

Załącznik nr 2 do Programu studiów - położnictwo, studia drugiego stopnia

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW		
Nazwa Kierunku studiów:		PIELĘGNIARSTWO STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*		Treści programowe
1	Psychologia zdrowia	Psychologia zdrowia Modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia w kontekście praktyki pielęgniarstwa. Psychologiczne aspekty zdrowia i choroby. Zastosowanie wiedzy psychologicznej w promocji zachowań prozdrowotnych. Istota wsparcia społecznego i psychologicznego. Wsparcie społeczne w kontekście interwencji poznawczo- behawioralnych w opiece nad osobą zdrową i chorą. Psychologiczne determinanty zdrowia i choroby w świetle wiodących teorii stresu psychologicznego. Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby. Behawioralne wyznaczniki zdrowia i choroby. Przyczyny i uwarunkowania zaburzeń w świetle koncepcji patogenetycznej. Pomnażanie i wzmacnianie zasobów własnego zdrowia w kontekście koncepcji salutogenezy. Uwarunkowania i typy przystosowania do choroby przewlekłej. Towarzystwo pacjentowi umierającemu i jego rodzinie. Wsparcie społeczne a psychologiczne: rodzaje i funkcje wsparcia społecznego i psychologicznego; znaczenie wsparcia w opiece pielęgniarstwa. Stres a stan zdrowia: osie stresu; czynniki ryzyka i czynniki ochronne: metody radzenia sobie ze stresem.
2	Zarządzanie w pielęgniarstwie	Proces decyzyjny. Style zarządzania. Doskonalenie organizacji pracy – zarządzanie strategiczne, zarządzanie zmianami, zarządzanie jakością pracy. Szacowanie zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską i kadry pielęgniarskie. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Zapobieganie przeciwnym, chorobom zawodowym i wypadkom w pracy. Usprawnianie pracy. Finansowanie opieki zdrowotnej. Planowanie budżetu i monitoring usług zdrowotnych. Elementy analizy finansowej i ekonomicznej. Marketing usług zdrowotnych.
3	Pielęgniarstwo wielokulturowe	1. Koncepcje kultury 2. Wymiary różnic międzykulturowych 3. Zjawiska i procesy występujące na styku kultur 4. Wrażliwość międzykulturowa 5. Teorie transkulturowej opieki pielęgniarstwa 6. Istota i definicja pielęgniarstwa transkulturowego 7. Założenia wielkich religii świata 8. Mniejszości narodowe i religijne w Polsce 9. Religijne uwarunkowania opieki nad pacjentem 10. Bariery podczas udzielania świadczeń opieki zdrowotnej uwarunkowanej kulturowo 11. Komunikowanie międzykulturowe 12. Katolicyzm. Uwarunkowania religijne opieki pielęgniarstwa nad pacjentem wyznającym Katolicyzm 13. Prawosławie. Grekokatolicyzm. Protestantyzm. Uwarunkowania religijne opieki pielęgniarstwa nad pacjentem wyznającym Prawosławie, Grekokatolicyzm i Protestantyzm 14. Judaizm. Uwarunkowania religijne opieki pielęgniarstwa nad pacjentem wyznającym Judaizm 15. Islam. Uwarunkowania religijne opieki pielęgniarstwa nad pacjentem wyznającym Islam 16. Hinduizm. Buddyzm. Uwarunkowania religijne opieki pielęgniarstwa nad pacjentem wyznającym Hinduizm i Buddyzm 17. Świadkowie Jehowy. Uwarunkowania religijne opieki pielęgniarstwa nad pacjentem Świadkiem Jehowy 18. Romowie. Uwarunkowania kulturowe opieki pielęgniarstwa nad pacjentem Romem.
4	Dydaktyka medyczna	wykłady - Wprowadzenie do dydaktyki, przedstawienie podstawowych pojęć z zakresu dydaktyki medycznej. Zapoznanie z zasadami przygotowania do działalności dydaktycznej pielęgniarki. Przygotowanie merytoryczne i metodologiczne nauczyciela zawodu do prowadzenia zajęć, formy organizacyjne nauczania, rozwój kształcenia pielęgniarek. Omówienie zasad kształcenia przed i po dyplomowym. Omówienie form kontroli, oceniania w procesie kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się. Przedstawienie metod nauczania i środków dydaktycznych stosowanych w kształceniu przeddyplomowym pielęgniarek. Metody oparte na działalności teoretycznej i praktycznej stosowane w kształceniu przeddyplomowym. Omówienie metod nauczania i środków dydaktycznych stosowanych w kształceniu podyplomowym pielęgniarek. Metody oparte na działalności praktycznej i teoretycznej wykorzystywane w kształceniu podyplomowym. Ćwiczenia - Weryfikowanie osiągnięć efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia przeddyplomowego poprzez przygotowywanie różnych form oceniania wiedzy, umiejętności oraz postawy. Weryfikowanie osiągnięć efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia podyplomowego poprzez przygotowywanie różnych form oceniania wiedzy i umiejętności. Dobieranie metod i środków nauczania w działalności dydaktycznej pielęgniarek, do zajęć teoretycznych, praktycznych oraz w pracowni umiejętności pielęgniarskich niskiej i wysokiej wierności.
5	Prawo w praktyce pielęgniarstwa	Aktualne przepisy prawa warunkujące pracę zawodową pielęgniarek.
6	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	Farmakologia ogólna. Kliniczne znaczenie interakcji leków. Podstawowe zasady wypisywania recept. Omawianie przypadków klinicznych i dobór farmakoterapii.

7	Pielęgniarstwo epidemiologiczne	<p>Definicje zakażeń szpitalnych i zakażeń pozaszpitalnych. Zakażenia egzogenne i endogenne. Czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych. Źródła, rezerwuar, drogi szerzenia się zakażeń. Przyczyny zakażeń leżące po stronie pacjenta, personelu, procedur medycznych, szpitala. Film o rozprzestrzenianiu się zakażeń. Skutki zakażeń w ochronie zdrowia. Koszty zakażeń szpitalnych (po stronie pacjenta i jego rodziny oraz po stronie podmiotu leczniczego). Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi. Rola Inspekcji Sanitarnej w nadzorze nad zakażeniami. Zespół kontroli zakażeń szpitalnych. Komitet kontroli zakażeń szpitalnych. Kontrola zakażeń wg standardów akredytacyjnych (Zapewnienie porównywalnej jakości w świadczeniach transgranicznych; zapewnienie bezpieczeństwa). Epidemiologia zakażeń szpitalnych. Mikrobiologia wody, żywności i powietrza. Fizjologiczna mikroflora organizmu człowieka i jej rola w patogenie zakażeń szpitalnych. Pozytywne i negatywne skutki istnienia flory fizjologicznej. Drobnoustroje alarmowe – charakterystyka wybranych drobnoustrojów chorobotwórczych. Zapobieganie pojawianiu się nowych szczepów opornych na leki antybakteryjne. Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się zakażeń szpitalnych. Przykłady antybiogramów z patogenami szpitalnymi. Zdolność drobnoustrojów do przetrwania w środowisku szpitala (na powierzchniach sprzętów medycznych oraz na powierzchniach rąk personelu medycznego). Profilaktyka zakażeń szpitalnych; omówienie podstawowych procedur higienicznych mających największy związek z zakażeniami szpitalnymi. Rola procedur i standardów w profilaktyce zakażeń i jakości opieki zdrowotnej. Higiena rąk personelu medycznego. Rodzaje mycia i dezynfekcji. Rola wyposażenia stanowisk pracy w środki do higieny rąk. Rekomendacje WHO i norm europejskich nt. higieny rąk - 5 punktów higieny rąk. Instrukcja dla odwiedzających dotycząca higieny rąk). Pokaz prawidłowej techniki mycia i dezynfekcji rąk. Kontrola skuteczności higieny rąk. Postępowanie z rękawicami diagnostycznymi i chirurgicznymi. Dezynfekcja. Ogólna wiedza pracowników na temat dezynfekcji. Definicje środków: antyseptycznego, dezynfekcyjnego i produktu biobójczego. Wymagania stawiane preparatom dezynfekcyjnym. Zakup środków dezynfekcyjnych dla placówek medycznych – wymagania ogólne. Techniki i metody dekontaminacji: mycie i dezynfekcja przez zanurzenie, mycie i dezynfekcja maszynowa w urządzeniach myjąco-dezynfekujących, dezynfekcja przez zmywanie powierzchni, dezynfekcja przez spryskanie, dezynfekcja w komorze dezynfekcyjnej, dezynfekcja przez wcieranie preparatu dezynfekcyjnego, dezynfekcja parowa, dezynfekcja przez zamgławianie, dezynfekcja przez aspirowanie, stosowanie powierzchni zmniejszających obciążenie biologiczne, wykonanych z metali redukujących liczbę drobnoustrojów (miedź i stopy miedzi, nanotechnologia – technologia srebra i miedzi).</p> <p>Plany higieny dla pracowników medycznych i pracowników sprzątających. Sterylizacja. Organizacja centralnej sterylizatorni. Rodzaje urządzeń do sterylizacji. Metody kontroli skuteczności sterylizacji. Wyroby medyczne. Postępowanie z wyrobami medycznymi jednorazowego, wielorazowego użycia i wyrobami o określonej krotności użycia. Przechowywanie wyrobów medycznych jednorazowego i wielorazowego użycia. Wyposażenie gabinetów medycznych: zabiegowych, sal opatrunkowych, punktów pielęgniarskich, sal endoskopowych, gabinetów stomatologicznych w meble i sprzęt medyczny. Postaci kliniczne zakażeń szpitalnych. Profilaktyka zakażeń u pacjentów operowanych. Zapobieganie niezamierzonej hipotermii u pacjentów operowanych. Obłożenie pola operacyjnego jako wyrób medyczny. Film nt. sposobu obłożenia pola operacyjnego. Profilaktyka zakażeń u pacjentów leczonych w warunkach gabinetu stomatologicznego. Film nt. przygotowania pacjenta, personelu i sprzętu. Profilaktyka zakażeń u pacjentek leczonych zabiegowo w warunkach gabinetu ginekologicznego. Profilaktyka zakażeń przenoszonych drogą krwi. Postępowanie z miejscem wkłucia i z kaniulą dożylną założoną do naczynia obwodowego. Przygotowanie skóry przed założeniem wkłucia centralnego. Postępowanie z zakażoną kaniulą. Zasady zakładania igły infuzyjnej do portu naczyniowego oraz pielęgnacja portu naczyniowego. Postępowanie z lekami, płynami infuzyjnymi i sprzętem jednorazowym do terapii dożylnych.</p> <p>Postępowanie po ekspozycji pracownika na materiał biologiczny. Profilaktyka zakażeń układu oddechowego. Postępowanie ze sprzętem do tlenoterapii i leczenia preparatami wziewnymi. Postępowanie z zestawami oddechowymi aparatu do znieczulenia i respiratorów. Odsysanie układu oddechowego. Postępowanie ze ssakami elektrycznymi i próżniowymi. Profilaktyka zakażeń układu moczowego. Zasady cewnikowania układu moczowego. Pielęgnacja pacjenta z założonym cewnikiem do pęcherza moczowego. Profilaktyka zakażeń przenoszonych drogą pokarmową. Higiena karmienia i żywienia chorych. Higiena lodówek dla pacjentów. Zasady higieny w czasie stosowania izolacji pacjentów. Koszty nie stosowania izolacji, ryzyko narażenia na zakażenia. Zasady pobierania materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych.</p>
8	Poradnictwo w pielęgniarstwie	<p>Planowanie i ewaluacja programów zdrowotnych. Metody i techniki wykorzystywane w edukacji zdrowotnej. Komunikowanie w procesie edukacji zdrowotnej. Metodyka przeprowadzania testów przesiewowych w ramach bilansów zdrowia. Badania bilansowe w różnych grupach wiekowych. Zasady przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich. Badania i programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez NFZ. Profilaktyka chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych.</p>
9	Koordynowana opieka zdrowotna	<p>Modely tworzenia modeli opieki koordynowanej. Opieka koordynowana według trybów. Rekomendowane modele pielęgniarstwa opieki koordynowanej. Szeregi praktyki koordynowanej opieki na świecie. Systemy wspierające opiekę koordynowaną. Finansowanie opieki koordynowanej. Opieka koordynowana w Polsce.</p> <p>Prawne aspekty koordynacji opieki zdrowotnej.</p> <p>Programy opieki zdrowotnej ich koordynacja i akredytacja. Standardy.</p> <p>Klient w centrum systemu ochrony zdrowia. Współpraca inter- i intradyscyplinarna. Zespoły multidyscyplinarne - role. Wytuczne i rekomendacje koordynacji opieki w oparciu o EBN.</p> <p>Narzędzia wspierające. Multiprofesjonalne ścieżki kliniczne.</p> <p>Przewodniki do opieki w interdyscyplinarnej koordynowanej opiece. Modele i narzędzia - przykłady.</p> <p>Case study w interprofesjonalnej opiece zdrowotnej.</p>

10	Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne	<p>Planowanie i ewaluacja programów zdrowotnych.</p> <p>Metody i techniki wykorzystywane w edukacji zdrowotnej.</p> <p>Komunikowanie w procesie edukacji zdrowotnej.</p> <p>Metodyka przeprowadzania testów przesiewowych w ramach bilansów zdrowia.</p> <p>Badania bilansowe w różnych grupach wiekowych.</p> <p>Zasady przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich.</p> <p>Badania i programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez NFZ.</p> <p>Profilaktyka chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych.</p>
11	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze.	<p>Postępowanie diagnostyczne i lecznicze wobec pacjentów z nadciśnieniem tętniczym. Charakterystyka zaburzeń rytmu serca zagrażających zdrowiu i życiu pacjentów. Zapoznanie ze współczesnymi technologiami stosowanymi w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia. Postępowanie lecznicze i terapeutyczne w przewlekłej niewydolności krążenia.</p>
12	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność oddechowa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie niewydolności oddechowej. Hipoksemia, hiperkapnia. 2. Podział, klasyfikacja, przyczyny ostrej i przewlekłej niewydolności oddechowej. 3. Patofizjologia ostrej i przewlekłej niewydolności oddechowej. ARDS. 4. Objawy kliniczne niewydolności oddechowej. 5. Postępowanie diagnostyczne w niewydolności oddechowej: badanie gazometryczne, obrazowe, spirometria, stężenie elektrolitów, elektrokardiograficzne. 6. Kierunki postępowania leczniczego w niewydolności oddechowej: leczenie przyczynowe, tlenoterapia bierna i czynna, wentylacja inwazyjna i niewinwazyjna, farmakoterapia. 7. Gromadzenie danych o pacjencie i ocena stanu chorego z niewydolnością oddechową: wywiad pielęgniarski, badanie przedmiotowe, interpretacja badań diagnostycznych i pomiarów, analiza dokumentacji medycznej. 8. Ustalanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta oraz planowanie opieki indywidualizowanej nad pacjentem. Edukacja terapeutyczna pacjenta z niewydolnością oddechową i jego rodziny
13	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: choroba nowotworowa, ból.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy teoretyczne nowotworów, epidemiologia nowotworów złośliwych w Polsce i na świecie. 2. Profilaktyka chorób nowotworowych: pierwotna, wtórna, badania profilaktyczne, badania przesiewowe. Rola pielęgniarki w profilaktyce nowotworowej. 3. Terapia onkologiczna, opieka pielęgniarska w chemioterapii, opieka pielęgniarska w radioterapii. Leczenie systemowe i wspomagające nowotworów złośliwych. 4. Opieka nad pacjentem z bólem nowotworowym, diagnostyka bólu nowotworowego, ocena natężenia bólu nowotworowego, zasady leczenia bólu nowotworowego, monitorowanie skuteczności leczenia przeciwbólowego.
14	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tlen: właściwości tlenu, zawartość tlenu we krwi, zużycie tlenu w organizmie. Niedotlenienie: przyczyny, rodzaje niedotlenienia, objawy. Wskazania do tlenoterapii. Toksyczność tlenu, powikłania suplementacji tlenowej. 2. Źródła tlenu medycznego. Bezpieczeństwo w trakcie tlenoterapii. Metody niskoprzepływowe i wysokoprzepływowe tlenoterapii biernej. Metody tlenoterapii czynnej. Monitorowanie utlenowania organizmu: gazometria krwi żyłnej, tętniczej i włośniczkowej, pulsoksymetria, ocena stanu pacjenta, interpretacja wyników badań i obserwacji. Zasady postępowania ze sprzętem do tlenoterapii. 3. Wentylacja nieinwazyjna: pojęcie, wskazania i przeciwwskazania do wentylacji nieinwazyjnej. Powikłania wentylacji nieinwazyjnej. Metody aplikacji NIV. Przygotowanie sprzętu i urządzeń do prowadzenia NIV. Obserwacja pacjenta w trakcie NIV. 4. Wskazania do sztucznej wentylacji inwazyjnej. Metody wentylacji inwazyjnej, dodatnie ciśnienie końcowo - wydechowe. Powikłania wentylacji inwazyjnej: respiratorowe uszkodzenie płuc, respiratorowe zapalenie płuc Monitorowanie wentylacji. Odwieczanie od respiratora Respiratoroterapia w warunkach domowych
15	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia układu nerwowego.	<p>Opieka nad pacjentem po przebytym udarze mózgu, długotrwale unieruchomionym. Edukacja, programy wsparcia dla chorego i rodziny w chorobach naczyń mózgu, w SM, SLA. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobą Alzheimera i jego rodziną – programy opieki długoterminowej.</p>
16	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia zdrowia psychicznego.	<p>Wykład - Organizacja opieki psychiatrycznej w Polsce. Założenia psychiatrii środowiskowej. Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego. Prawne i etyczne uwarunkowania dotyczące pracy z chorym psychicznie i jego rodziną. Reakcja rodziny na obecność choroby psychicznej. Funkcjonowanie rodziny przed i po chorobowe. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Rola i zadania pielęgniarki psychiatrycznej w nowoczesnym pielęgniarstwie i systemie opieki zdrowotnej. Rodzinne metody radzenia sobie z zaburzeniami psychicznymi i ich narażenie. Relacje terapeutyczne pielęgniarki z chorym psychicznie i jego rodziną. Rodzinne metody radzenia sobie z nadużywaniem substancji psychoaktywnych i ich narażenie. Specyfika komunikowania się z chorym z zaburzeniami psychicznymi i z chorym z zaburzeniami neuropsychicznymi. Opieka nad chorym na schizofrenię i jego rodziną. Opieka nad chorym na CHAD i jego rodziną. Opieka nad chorym psychicznie (wybrana jednostka chorobowa) i jego rodziną. Opieka nad chorym przewlekłe w oddziałach psychiatrycznych – diagnostyka, pielęgnacja, przygotowanie do samoopieki. Wsparcie chorego psychicznie i jego rodziny. Dobór rodzaju wsparcia chorego i jego rodziny w zależności od oczekiwań.</p>

17	Badania naukowe w pielęgniarstwie	Badania naukowe w pielęgniarstwie Kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie. Reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych. Metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie.
18	Reumatologia/Immunologia	Przyczyny, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, postępowanie terapeutyczne, pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w wybranych schorzeniach reumatologicznych.
19	Okulistyczne badania bilansowe u dzieci i młodzieży/Badanie przesiewowe w chorobach oczu.	Okulistyczne badanie bilansowe u dzieci i młodzieży / Badania przesiewowe w chorobach oczu Wiedza i umiejętności w zakresie przyczyn, objawów, zasad diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych Wiedza i umiejętności w zakresie okulistycznych powikłań chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz prawidłowych metod postępowania w tych przypadkach Wiedza i umiejętności w zakresie podstawowych grup leków stosowanych w okulistyce, ich działań niepożądanych i interakcji Wiedza i umiejętności w zakresie leków stosowanych ogólnie, z którymi wiąże się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz ich mechanizm Wiedza i umiejętności w zakresie przeprowadzenia okulistycznego badania przesiewowego w dzieci, młodzieży i dorosłych Wiedza i umiejętności w zakresie rozpoznawania stanów okulistycznych wymagających natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielania wstępnej, kwalifikowanej pomocy medycznej w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka
20	Propedeutyka chorób cywilizacyjnych/Wybrane choroby cywilizacyjne	1. Podstawowe pojęcia i definicje, edukacja zdrowotna, profilaktyka pierwszego, drugiego i trzeciego rzędu, czynniki sprzyjające rozwojowi chorób cywilizacyjnych, etiologia, występowanie, patogenezę, obraz kliniczny, rozpoznawanie chorób układu sercowo-naczyniowego, czynniki ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego, cele profilaktyki, wybrane elementy edukacji u osób z chorobami układu krążenia, 2. Etiologia, występowanie, patogenezę, obraz kliniczny, rozpoznawanie nadciśnienia tętniczego, postępowanie diagnostyczne, kliniczny (tradycyjny) pomiar ciśnienia tętniczego, automatyczne monitorowanie ciśnienia tętniczego, badania podstawowe i dodatkowe, leczenie, wybrane elementy edukacji u osób z nadciśnieniem tętniczym 3. Definicja cukrzycy, etiologiczna klasyfikacja cukrzycy, objawy, badania, rozpoznawanie cukrzycy, nazewnictwo stanów hiperglikemicznych wg. WHO, wieloczynnikowe leczenie cukrzycy, zasada daleko posuniętej indywidualizacji celów i strategii leczenia cukrzycy typu 2, Cele leczenia cukrzycy, główne klasy doustnych leków obniżających stężenie glukozy, edukacja w cukrzycy, programy samodzielnego postępowania, ramowy program edukacyjny, standardy ośrodka prowadzącego edukację, wybrane elementy edukacji chorych na cukrzycę 4. Choroby układu oddechowego; definicja astmy, podział astmy, fenotypy astmy, patogenezę, czynniki ryzyka astmy, objawy podmiotowe i przedmiotowe, przebieg naturalny, badania pomocnicze, rozpoznanie, leczenie, ocena choroby – kontrola objawów, stopień ciężkości, leczenie, wybrane elementy edukacji chorych na astmę 5. Edukacja w chorobach cywilizacyjnych, edukacja w astmie, przestrzeganie zaleceń lekarskich, metody edukacji, edukacja w cukrzycy, Programy edukacyjne prowadzone przez firmy farmaceutyczne i organizacje społeczne, projekt Narodowego Programu Walki z cukrzycą Ćwiczenia - Udział pielęgniarki w diagnostyce, rozpoznaniu i edukacji oraz terapii pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi. Wspólne opracowywanie planów edukacyjnych dla pacjentów, uwzględniająca konkretny przypadek kliniczny pacjenta z chorobami cywilizacyjnymi, nauka praktycznego wykorzystania dostępnych narzędzi edukacyjnych." "1. Wybrane pojęcia i definicje, edukacja zdrowotna, profilaktyka pierwszego, drugiego i trzeciego rzędu, czynniki mające wpływ na rozwój chorób cywilizacyjnych, etiologia, występowanie, patogenezę, objawy, rozpoznawanie chorób układu sercowo-naczyniowego, czynniki ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego, cele profilaktyki, edukacja terapeutyczna osób z chorobami układu krążenia, 2. Występowanie, patogenezę, objawy, rozpoznawanie nadciśnienia tętniczego, diagnostyka, tradycyjny pomiar ciśnienia tętniczego, automatyczne monitorowanie ciśnienia tętniczego, podstawowe i dodatkowe badania, terapia, edukacja terapeutyczna osób z nadciśnieniem tętniczym 3. Podstawowe pojęcia, klasyfikacja cukrzycy, obraz kliniczny, badania, rozpoznawanie cukrzycy, nazewnictwo stanów hiperglikemicznych, leczenie cukrzycy, indywidualizacja celów i strategii leczenia cukrzycy typu 2, cele leczenia, główne grupy leków stosowanych w cukrzycy, wielokierunkowa edukacja, nauka samodzielnego postępowania, ramowy program edukacyjny, standardy ośrodka prowadzącego edukację, edukacja terapeutyczna osób z cukrzycą 4. Wybrane choroby układu oddechowego - astma, podstawowe pojęcia, fenotypy astmy, patogenezę, czynniki ryzyka astmy, obraz kliniczny oraz przebieg naturalny, badania dodatkowe, rozpoznanie, leczenie, ocena stopnia kontroli oraz ciężkości astmy, leczenie, edukacja terapeutyczna osób z astmą 5. Edukacja w wybranych chorobach cywilizacyjnych, ocena przestrzegania zaleceń lekarskich, metody edukacji, programy edukacyjne utworzone przez firmy farmaceutyczne i organizacje społeczne, Narodowy Program Walki z cukrzycą Ćwiczenia - Współdziałanie pielęgniarki w diagnostyce, rozpoznaniu, leczeniu i edukacji terapeutycznej pacjentów z wybranymi chorobami cywilizacyjnymi. Propozycja działań związanych z edukacją pacjenta z wybranymi chorobami cywilizacyjnymi, nauka praktycznego wykorzystania dostępnych narzędzi edukacyjnych.
21	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie nerkozastępcze	1. PRZEWLEKLA CHOROBA NEREK - PChN - epidemiologia, profilaktyka, . Opieka pielęgniarska nad chorym z PChN, udział w farmakoterapii, pielęgnowanie, edukacja. 2. ROLA PIELĘGNIARKI W DIALIZOTERAPII - edukacja, zadania pielęgniarki w leczeniu metodą hemodializy i dializy otrzewnowej. Zasady i procedury pielęgniarskie w dializoterapii
22	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: cukrzyca.	1. Zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych. Zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnowania pacjenta. Patomechanizm cukrzycy oraz powikłania i zasady działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej. 2. 3.
23	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: rany przewlekłe i przetoki.	Rana - definicja, klasyfikacja ran. Najczęściej występujące rany przewlekłe - owrzodzenia żył kończyny dolnej, cukrzycowe owrzodzenia stopy, odleżyny. Nowoczesna koncepcja leczenia ran przewlekłych. Charakterystyka opatrunków nowej generacji. Wykrywanie i redukcowanie czynników zakłócających normalny proces gojenia rany, Leczenie bólu, profilaktyka owrzodzeń żylnych, odleżyn i owrzodzeń stopy cukrzycowej. Leczenie ran oparzeniowych. Zastosowanie w terapii hiperbarii tlenowej. Pielęgnowanie ran nowotworowych. Metoda podciśnieniowego leczenia ran. Rodzaje przetok. Pielęgnowanie przetok.
24	Endoskopia	Organizacja i funkcjonowanie pracowni endoskopowej zgodnie z obowiązującymi procedurami endoskopowymi. Diagnostyka i endoskopowa terapia przewodu pokarmowego. Zastosowanie endoskopii w dziedzinie pulmonologii, urologii, ginekologii, laryngologii, ortopedii i anestezjologii.Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed, w trakcie i po badaniu.

25	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie żywieniowe.	<p>1. Źródła energii. Składniki odżywcze; zapotrzebowanie na poszczególne składniki odżywcze. Woda w organizmie człowieka; zapotrzebowanie na wodę.</p> <p>2. Pojęcie niedożywienia. Rodzaje niedożywienia: kwashiorkor, marasmus, mieszane. Następstwa niedożywienia. Ocena stanu odżywienia: badania i standaryzowane narzędzia oceny stanu odżywienia.</p> <p>3. Leczenie żywieniowe. Kwalifikacja do leczenia żywieniowego. Drogi podaży leczenia żywieniowego. Leczenie żywieniowe doustne: mieszanki własne, diety przemysłowe. Przygotowanie chorego do wdrożenia leczenia żywieniowego. Powikłania leczenia żywieniowego; refeeding syndrome. Zespoły żywieniowe - zasady współpracy w zakresie planowania, realizacji metod i technik oraz rodzajów leczenia żywieniowego; kompleksowa opieka nad pacjentem.</p> <p>4. Leczenie żywieniowe dojelitowe: zalety, wskazania i przeciwwskazania. Drogi dostępu do przewodu pokarmowego: zgłębnik nosowo - żołądkowy, nosowo -jelitowy, gastrostomia, PEG, jejunostomia. Diety kuchenne, diety przemysłowe. Metody podawania diety: metoda porcji, wlew grawitacyjny, pompa do żywienia enteralnego. Powikłania żywienia dojelitowego; zapobieganie powikłaniom. Zasady podawania leków drogą enteralną przez zgłębnik/przetokę odżywczą.</p> <p>5. Leczenie żywieniowe pozajelitowe: zalety, wskazania i przeciwwskazania. Drogi żywienia parenteralnego: obwodowe, centralne. Przygotowanie mieszanin żywienia pozajelitowego. Systemy wielu butelek i "All in one". Powikłania żywienia parenteralnego: mechaniczne, septyczne, metaboliczne; zapobieganie powikłaniom.</p>
26	Informacja naukowa.	Informacja naukowa. Źródła naukowej informacji medycznej. Sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych. Dane przekazywane przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie.
27	Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	<p>Rekomendacje w zakresie kształcenia przed i podyplomowego. CPD. Kompetencje dla bezpieczeństwa opieki.</p> <p>Kwalifikacje zawodowe pielęgniarek w UE i w Polsce, zasady uznawania i wykonywania zawodu ponad granicami.</p> <p>Opieka pielęgniarska, jej bezpieczeństwo i optymalizacja - dobre praktyki i międzynarodowe rekomendacje.</p> <p>Transgraniczna opieka zdrowotna.</p> <p>Polityka zdrowotna UE i WHO w zakresie pielęgniarstwa, współpraca z kluczowymi organizacjami pielęgniarskimi.</p>
28	Statystyka medyczna.	Podstawowe pojęcia i terminy stosowane w statystyce, przygotowanie danych do analizy statystycznej, statystyki opisowe, korelacja i regresja, testy parametryczne i nieparametryczne.
29	Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych.	Zasady praktyki oparte na dowodach naukowych w medycynie Zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine). Zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice). Opieka pielęgniarska w oparciu o dowody naukowe
30	Seminarium dyplomowe.	Seminarium dyplomowe Omówienie przeprowadzanego badania naukowego, jego celu i spodziewanych wyników. Omówienie narzędzi badawczych.
31	Profilaktyka chorób przewlekłych/Edukacja w chorobach przewlekłych	<p>Wykłady</p> <p>Definicja choroby przewlekłej. Przegląd wybranych chorób przewlekłych - cukrzyca, nadciśnienie, otyłość, chorób układu krążenia - niewydolności serca, zaburzeń lipidowych, przewlekłej niewydolności nerek. Symptomatologia, podstawy rozpoznawania - objawy kliniczne i metody diagnostyczne. Metody terapii w/w chorób.</p> <p>Metody profilaktyki dotyczące modyfikacji stylu życia (zalecenia dietetyczne, aktywność fizyczna, zaprzestanie palenia papierosów). Badania skriningowe i ich rola w profilaktyce chorób przewlekłych. Czynniki ryzyka zyka rozwoju chorób przewlekłych w kontekście stosowania profilaktyki. h w kontekście stosowania zasad profilaktyki w odniesieniu do wieku i stanu klinicznego.</p> <p>Monitorowanie przebiegu chorób przewlekłych w zapobieganiu powikłaniom.</p> <p>Ćwiczenia</p> <p>Zajęcia praktyczne - przygotowanie przez Studentów planu profilaktyki u Pacjenta z wybraną chorobą przewlekłą celem zapobiegania powikłaniom (pacjent z cukrzycą, nadciśnieniem, otyłością, po przebyłym zawale serca, po udarze mózgu, z przewlekłą niewydolnością nerek). Praktyczne aspekty ewlekaniewydolnością nerek. Praktyczne aspekty monitorowania parametrów wyrónania</p> <p>cukrzyca Metody badania otyłości - ciężar ciała, obwód talii, ustalanie wskaźnika masy ciała.</p> <p>Obsługa glukometru, pomiar glikemii, nowoczesne systemy monitorowania glikemii, wstrzykiwacze do insuliny - obsługa, problemy techniczne wpływające na wynik po miaru glikemii, EKG- wykonanie badania, pomiar ciśnienia tętniczego - dokładne warunki pomiaru.</p> <p>Zasady promocji zdrowia- przygotowanie przez Studentów materiałów promujących zdrowy styl życia i zasady profilaktyki wybranych chorób przewlekłych. Wykłady</p> <p>Specyfika choroby przewlekłej. Wybrane choroby przewlekłe - wymagające monitorowania i edukacji. Samokontrola jako podstawa monitorowania parametrów wyrównania choroby (cukrzyca, choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, otyłość, zaburzenia lipidowe, przewlekła niewydolność nerek. Psychologiczne aspekty przewlekłej choroby - radzenie sobie ze stresem, ryzyko depresji, potrzeba wsparcia rodzinnego i społecznego. Edukacja - rola i potrzeba jej prowadzenia w sytuacji chorób przewlekłej - rodzaje i narzędzia edukacji. Edukacja indywidualna i zbiorowa.</p> <p>Ćwiczenia</p> <p>Zajęcia praktyczne - ustalenie przez Studentów celów i planu opieki pielęgniarskiej u Pacjenta z wybraną chorobą przewlekłą celem zapobiegania przewlekłym powikłaniom choroby (cukrzyca, nadciśnienie, otyłość, choroba niedokrwienna serca, przewlekła niewydolność nerek, powikłaniom choroby (cukrzyca, nadciśnienie, otyłość, choroba niedokrwienna serca, zaburzenia lipidowe, przewlekła niewydolność nerek</p> <p>Ćwiczenia praktyczne- Student przygotowuje narzędzia (materiały edukacyjne) i prowadzi edukację dla Pacjenta z chorobą przewlekłą indywidualnie i grupowo (dla kilku Pacjentów np. Metody zapobiegania wystąpieniu stopy cukrzycowej u pacjenta z cukrzycą. Dieta w przewlekłej niewydolności nerek, Aktywność fizyczna u Pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, Otyłość - jak bezpiecznie zredukować ciężar ciała, Choroba niedokrwienna serca- jak oszczędzać serce, Styl życia w hiperlipidemii.</p>

32	Hematologia/Diagnozowanie i leczenie chorób krwi	<p>Zrozumienie mechnizmow immunologicznych zachodzących w organizmie człowieka</p> <p>Zapoznanie się z narządami związanymi z procesami immunologicznymi</p> <p>Zaznajomienie się z dojrzewaniem układu odpornościowego oraz zasadami szczepień ochronnych</p> <p>Poznanie wybranych chorób reumatycznych wieku dziecięcego jako przykładu chorób autoimmunologicznych</p>
33	Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	<p>2. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu sercowo-naczyniowego.</p> <p>3. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu pokarmowego.</p> <p>4. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu moczowego.</p> <p>5. Edukacja terapeutyczna w cukrzycy.</p> <p>6. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu ruchu.</p> <p>7. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych układu nerwowego i narządów zmysłów.</p> <p>8. Edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych skóry.</p> <p>9. Edukacja terapeutyczna w chorobach nowotworowych.</p> <p>10. Edukacja terapeutyczna w zdrowia psychicznego.</p>
34	Opieka onkologiczna	<p>1.Opieka w terapii nowotworów piersi, problemy pielęgnacyjne pacjentki z nowotworem piersi. 2. Opieka w terapii nowotworów przewodu pokarmowego, opieka nad pacjentem z wylonioną stomią jelitową z powodu choroby nowotworowej. 3. Opieka w terapii raka płuca, wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów z rakiem płuc. 4. Edukacja pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu;</p>
35	Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej	<p>1. Przygotowanie respiratora do pracy, testowanie aparatu. Obserwacja pracy respiratora. Ocena stanu pacjenta wentylowanego mechanicznie. Obsługiwanie respiratora w trybie wentylacji nieinwazyjnej.</p> <p>2. Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentem wentylowanym mechanicznie: monitorowanie hemodynamiczne, badanie fizykalne. Postępowanie w aspekcie niwelowania zakażeń płucnych: zasady pielęgnacji sztucznej drogi oddechowej, aspirowanie wydzieliny z drzewa oskrzelowego metodą otwartą i zamkniętą, toaleta jamy ustnej. Komunikowanie się z pacjentem wentylowanym mechanicznie.</p>
36	Pracownia endoskopowa	<p>Organizacja i funkcjonowanie pracowni endoskopowej zgodnie z obowiązującymi procedurami endoskopowymi. Diagnostyka i endoskopowa terapia przewodu pokarmowego.</p> <p>Zastosowanie endoskopii w dziedzinie pulmonologii, urologii, ginekologii, laryngologii, ortopedii i anestezjologii.Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed, w trakcie i po badaniu.</p>
37	Podstawowa opieka zdrowotna	<p>Status zdrowotny pacjenta (badanie podmiotowe i przedmiotowe), w celu poprawnego, dostosowanego do stanu klinicznego pacjenta wystawienia skierowania na badania diagnostyczne, ordynowania leków oraz zleceń na wyroby medyczne;</p> <p>Wypisywanie recepty na leki z uwzględnieniem dawki, postaci leku i drogi podania do stosownie do zleceń lekarskich i sytuacji klinicznych pacjenta z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające środki odurzające i substancje psychotropowe;</p> <p>Edukacja jednostki/rodziny w zakresie stosowanej farmakoterapii, ordynowanej samodzielnie lub w ramach kontynuacji leczenia, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych;</p> <p>Dokumentacja medyczna związana z wypisywaniem recept na produkty lecznicze, wyroby medyczne i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p>

K2_PO_AU15				+++													
K2_PO_AU16				+++													
K2_PO_AU17			+++														
K2_PO_AU18			+++														
K2_PO_AU19			+++														
K2_PO_AU20			+++														
K2_PO_AU21							+++										

B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELEŃNIARSKA

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*														
	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	Pielęgniarstwo epidemiologiczne	Poradnictwo w pielęgniarstwie	Koordynowana opieka zdrowotna	Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność oddechowa,	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: choroba nowotworowa, ból	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia układu nerwowego	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia zdrowia psychicznego	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie nerkozastępcze	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: cukrzyca	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: rany przewlekłe i przetoki	Endoskopia

WIEDZA

K2_PO_BW01	+++																
K2_PO_BW02	+++																
K2_PO_BW03	+++		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K2_PO_BW04	+++																
K2_PO_BW05		+++															
K2_PO_BW06		+++															
K2_PO_BW07		+++				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K2_PO_BW08																+++	+
K2_PO_BW09			+													+++	
K2_PO_BW10																+++	
K2_PO_BW11			+++					+									
K2_PO_BW12			+++														
K2_PO_BW13			+++			++	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K2_PO_BW14			+++				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K2_PO_BW15			+++														
K2_PO_BW16				+++													
K2_PO_BW17				+++													
K2_PO_BW18				+++					+								
K2_PO_BW19			+	+++													
K2_PO_BW20				+++													
K2_PO_BW21				+++													
K2_PO_BW22					+++												
K2_PO_BW23					+++												
K2_PO_BW24					+++												
K2_PO_BW25						+++											
K2_PO_BW26							+++										
K2_PO_BW27								+++									
K2_PO_BW28												+++					
K2_PO_BW29												+++					
K2_PO_BW30												+++					
K2_PO_BW31												+++					
K2_PO_BW32													+++				
K2_PO_BW33													+++				
K2_PO_BW34									+++								
K2_PO_BW35									+++								
K2_PO_BW36									+++								

K2_PO_CU07		+			+++															
PRZEDMIOTY FAKULTATYWNE																				
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/grupy zajęć (kod i nazwa)*																			
	Reumatologia/Immunologia	Okulistyczne badanie bilansowe u dzieci i młodzieży/Badania przesiewowe w chorobach oczu	Propedeutyka chorób cywilizacyjnych/Wybrane choroby cywilizacyjne	Propedeutyka chorób przewlekłych/Edukacja w chorobach przewlekłych	Hematologia/Diagnozowanie i leczenie chorób krwi															
WIEDZA																				
K2_PO_DW1	+++																			
K2_PO_DW2	+++																			
K2_PO_DW3	+++																			
K2_PO_DW4	+++																			
K2_PO_DW5					+++															
K2_PO_DW6					+++															
K2_PO_DW7					+++															
K2_PO_DW8					+++															
K2_PO_DW9					+++															
K2_PO_DW10					+++															
K2_PO_DW11					+++															
K2_PO_DW12			+++																	
K2_PO_DW13			+++																	
K2_PO_DW14			+++																	
K2_PO_DW15			+++																	
K2_PO_DW16			+++																	
K2_PO_DW17			+++																	
K2_PO_DW18		+++																		
K2_PO_DW19		+++																		
K2_PO_DW20		+++																		
K2_PO_DW21		+++																		
K2_PO_DW22		+++																		
K2_PO_DW23				+++																
K2_PO_DW24				+++																
K2_PO_DW25				+++																
K2_PO_DW26				+++																
UMIEJĘTNOŚCI																				
K2_PO_DU01					+++															
K2_PO_DU02			+++																	
K2_PO_DU03			+++																	
K2_PO_DU04		+++																		
K2_PO_DU05																				
K2_PO_DU06				+++																
K2_PO_DU07				+++																
K2_PO_DU08				+++																
K2_PO_DU09				+++																

* zajęcia grupy zajęć (kod i nazwa) - nazwa przedmiotu/grupy zajęć/przedmiotów; nadanie dowolnego kodu oznaczającego przedmiot/grupe przedmiotów

** symbol efektu z zał. nr 1 do programu studiów

Jeżeli dany efekt uczenia się dla kierunku może być osiągnięty w ramach zajęć/grupy zajęć, należy wpisać znak "+" w odpowiedniej komórce tabeli.

Symbole występujące w tabeli (+, ++, +++) określają stopień, w jakim efekty uczenia się związane są z danym zajęciem/grupą zajęć - im większa liczba plusów, tym większy stopień osiągnięcia tych efektów.

PLAN STUDIÓW

KIERUNEK STUDIÓW: Pielęgniarstwo
POZIOM: Drugiego Stopnia
PROFIL: Ogólnoakademicki
FORMA STUDIÓW: Studia Stacjonarne
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO: 2019/2020
ROK STUDIÓW: Pierwszy

Lp.	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	Liczba godzin																				I.godz.kontaktowych w r.ak.	I.godz.samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz.w r.ak. (suma=kontakt+samokształcenie)	Łączna ilość ECTS w r.ak.			
		Semestr I - zimowy										Semestr II - letni																
		w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształceniowych w sem.	I.godz.w sem. (suma=kontakt+samokształceniowe)	Forma zaliczenia	w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz.samokształceniowych w sem.					I.godz.w sem. (suma=kontakt+samokształceniowe)	Forma zaliczenia	
PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																												
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																												
1	Psychologia zdrowia	35	5					40		40	4	E												40		40	4	
2	Zarządzanie w pielęgniarstwie												50						50		50	5	ZzO		50		50	5
3	Pielęgniarstwo wielokulturowe												15	5					20		20	2	ZzO		20		20	2
4	Dydaktyka medyczna	25						25		25	2	ZzO			25			25		25	2	ZzO		50		50	4	
5	Prawo w praktyce pielęgniarstwa	20						20		20	2	ZzO												20		20	2	
6	Język angielski		30					30		30	2	ZzO		30				30		30	2	ZzO		60		60	4	
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA																												
7	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych												30		10				40		40	3	E		40		40	3
8	Pielęgniarstwo epidemiologiczne	60	15					75		75	5	E												75		75	5	
9	Poradnictwo w pielęgniarstwie												55		15				70		70	5	E		70		70	5
10	Koordynowana opieka zdrowotna	65						65		65	4	ZzO		15				15		15	2	E		80		80	6	
11	Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne	30						30		30	2	ZzO												30		30	2	
12	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze	15	5					20		20	2	ZzO												20		20	2	
13	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: niewydolność oddechowa	10						10		10	1	ZzO												10		10	1	
14	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: choroba nowotworowa, ból	30						30		30	2	ZzO												30		30	2	
15	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna												25						25		25	2	ZzO		25		25	2

16	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia układu nerwowego	10							10		10	1	ZzO									10		10	1					
17	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: zaburzenia zdrowia psychicznego													20	5							25		25	2	ZzO	25		25	2
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELĘGNIARSTWA																														
18	Badania naukowe w pielęgniarstwie													20	15							35		35	3	E	35		35	3
PRZEDMIOTY FAKULTATYWNE																														
19	Reumatologia/Immunologia	10		5					15		15	1,5	ZzO													15		15	1,5	
20	Okulistyczne badanie bilansowe u dzieci i młodzieży/Badania przesiewowe													20		5						25		25	2	ZzO	25		25	2
21	Propedeutyka chorób cywilizacyjnych/Ordynowanie leków i wypisywanie recept - w zakresie wypisywania recept w ramach kontynuacji leczenia	25		5					30		30	1,5	ZzO													30		30	1,5	
Razem		335	55	10				0	400	0	400	30		235	70	55					0	360	0	360	30		760	0	760	60
BHP																														
Przysposobienie biblioteczne		4																												

w. - wykłady; sem. - seminarium; ćw.-ćwiczenia; k. - zajęcia kliniczne; zp. - zajęcia praktyczne; pz. - praktyka zawodowa; E-I - e-learning; sam. - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną

PLAN STUDIÓW

KIERUNEK STUDIÓW: Pielęgniarstwo
POZIOM: Drugiego Stopnia
PROFIL: Ogólnoakademicki
FORMA STUDIÓW: Studia stacjonarne
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO: 2020/2021
ROK STUDIÓW: Drugi

Lp	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	Liczba godzin																I.godz.kontaktowych w r.ak.	I.godz.samokształcenia w r.ak.	Łączna I.godz.w r.ak. (suma=kontakt+samo)	Łączna ilość ECTS w r.ak.								
		Semestr III - zimowy								Semestr IV - letni																			
		w	sem	ćw	k	zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz. samokształt. w sem.	I.wszystkich godz. w sem.	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia	w	sem	ćw	k					zp	pz	E-I	I.godz.kontaktowych w sem.	I.godz. samokształcenia	I.wszystkich godz. w sem. (suma=kontakt+samo)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia
PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE																													
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																													
1	Zarządzanie w pielęgniarstwie		15					15		15	1,5	E														15		15	1,5
2	Język angielski		30					30		30	2,5	E														30		30	2,5
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA																													
3	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie nerkozastępcze	15	5					20		20	2	ZzO														20		20	2
4	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: cukrzyca	10						10		10	1	ZzO														10		10	1
5	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: rany przewlekłe i przetoki	25	5					30		30	2,5	ZzO														30		30	2,5
6	Endoskopia	20						20		20	2	ZzO														20		20	2
7	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: leczenie żywieniowe	15						15		15	1,5	ZzO														15		15	1,5
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELĘGNIARSTWA																													
8	Informacja naukowa	10	5					15		15	2	ZzO														15		15	2
9	Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	45	15					60		60	5	E														60		60	5
10	Statystyka medyczna	10		20				30		30	2,5	ZzO														30		30	2,5
11	Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych	25	5					30		30	2,5	ZzO														30		30	2,5
12	Seminarium dyplomowe	10						10		10	1	ZzO														10		10	1
PRZEDMIOTY FAKULTATYWNE																													
13	Profilaktyka chorób przewlekłych/Edukacja w chorobach przewlekłych	20		5				25		25	2	ZzO														25		25	2
14	Hematologia/Diagnozowanie i leczenie chorób krwi	25		5				30		30	2	ZzO														30		30	2

PRAKTYKA ZAWODOWA																											
15	Zarządzanie w pielęgniarstwie																		20	20	20	1	ZzO	20		20	1
16	Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych																		40	40	40	2	ZzO	40		40	2
17	Opieka onkologiczna																		40	40	40	2	ZzO	40		40	2
18	Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej																		40	40	40	2	ZzO	40		40	2
19	Pracownia endoskopowa																		40	40	40	2	ZzO	40		40	2
20	Podstawowa opieka zdrowotna																		20	20	20	1	ZzO	20		20	1
21	Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego																					20					20
Razem		230	80	30				0	340	0	340	30						200	200	200	30		540	0	540	60	
w. - wykłady; sem. - seminarium; ćw.-ćwiczenia; k. - zajęcia kliniczne; zp. - zajęcia praktyczne; pz. - praktyka zawodowa; E-I - e-learning; sam. - samokształcenie; E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną																											

Załącznik nr 3 do uchwały nr 361/2020
z dnia 30 stycznia 2020 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Załącznik nr 19 do uchwały nr 321/2019
Z dnia 26 września 2019 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

PROGRAM STUDIÓW KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: studia stacjonarne

Profil: praktyczny

Rok akademicki 2019/2020

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil studiów	profil praktyczny
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	Nauki o zdrowiu 84,5% Nauki medyczne 15,5%
Język, w którym są prowadzone studia	polski
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	<i>załącznik nr 1 do Programu studiów</i>
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	studia stacjonarne
Czas trwania studiów/liczba semestrów	3 lata/6 semestrów
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180 punktów ECTS
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat położnictwa
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	<i>załącznik nr 2 do Programu studiów</i>
Łączna liczba godzin zajęć	4786 godzin

<p>Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia</p>	<p>Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy są weryfikowane za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. Jako formy egzaminów pisemnych stosowane są eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania oraz testy wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi. Zaliczenia ustne są ukierunkowane na sprawdzenie poziomu zrozumienia i umiejętności rozwiązywania problemów.</p> <p>W ocenie efektów uczenia się w zakresie umiejętności połączonych stosowane są formy wymagające obserwacji studenta wykonującego powierzone zadanie, procedurę. W pracowni umiejętności praktycznych (CSM) do weryfikacji zakładanych efektów kształcenia wykorzystuje się zaliczenie umiejętności metodą OSCE.</p> <p>Proponowaną formą pracy samokształceniowej jest studium przypadku, przygotowanie prezentacji multimedialnej, opracowanie dodatkowych treści kształcenia w formie papierowej lub elektronicznej na platformie e-learning.</p> <p>Studia pierwszego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej (MCQ) i praktycznej (OSCE), obejmującym weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów. Pracę dyplomową student przygotowuje w oparciu o analizę indywidualnego przypadku.</p>
<p>Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia</p>	<p>150 punktów ECTS</p>
<p>Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych</p>	<p>5 punktów ECTS</p>
<p>Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych</p>	<p>1 punkt ECTS</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych</p>	<p>Praktyki zawodowe stanowią 25% zajęć dydaktycznych i poprzedzone są zajęciami praktycznymi. Praktyki zawodowe są zblokowane i prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu położnej lub zawodu pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad prowadzeniem praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.</p>
<p>Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych</p>	<p>46 punktów ECTS</p>
<p>Liczba godzin praktyk zawodowych</p>	<p>1200 godzin</p>

Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60 godzin
Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	Wymierne efekty monitoringu karier zawodowych to podniesienie jakości kształcenia w Uczelni, dostosowanie programów studiów do wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego i zwiększenie konkurencyjności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na rynku edukacyjnym.
PLAN STUDIÓW	
Plan studiów	<i>załącznik nr 3 do Programu studiów</i>
SYLABUSY	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	W systemie UXP

EFEKTY UCZENIA SIĘ**Nazwa kierunku studiów: POŁOŻNICTWO**

<p style="text-align: center;">Opis kierunkowego ogólnego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:</p>	<p style="text-align: center;">Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się</p>
WIEDZA	
specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii i ginekologii;	P6S_WG
rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;	P6S_WG
etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w chorobach wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;	P6S_WG
uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	P6S_WG
system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6S_WG
zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	P6S_WG
modele opieki położniczej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;	P6S_WG
etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej.	P6S_WK
UMIĘJĘTNOŚCI	
udzielać świadczeń zdrowotnych w przypadku: kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz kobiety chorej ginekologicznie, w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej, prekonceptyjnej, prenatalnej, perinatalnej, a także w przypadku kobiety w okresie przekwitania i senu;	P6S_UW
rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży fizjologicznej i wykonywać badania niezbędne do monitorowania jej przebiegu;	P6S_UW
samodzielnie prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) i poród z położenia miednicowego, także z nacięciem i szyciem krocza;	P6S_UW
monitorować płód z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu;	P6S_UW
podejmować do czasu przybycia lekarza konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;	P6S_UW
sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, promując karmienie naturalne, monitorując przebieg okresu poporodowego oraz badając noworodka, a także	P6S_UW

podejmując w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację;	
sprawować opiekę ginekologiczno-położniczą nad kobietą;	P6S_UW
prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym, oraz prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych;	P6S_UW
udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6S_UW
przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej lub położniczej;	P6S_UW
wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6S_UW
decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;	P6S_UO
samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach;	P6S_UU
dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej;	P6S_UK
organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	P6S_KR
przestrzegania praw pacjenta;	P6S_KR
samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6S_KR
ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6S_KR
zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6S_KK
przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6S_KO
dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6S_KK

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego szczegółowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:
---	--

A. NAUKI PODSTAWOWE

WIEDZA

A.W01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostnowstawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała człowieka dorosłego, niemowlęcia i noworodka;
A.W02	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego;
A.W03	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;
A.W04	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;
A.W05	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
A.W06	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;
A.W07	fizjologię rozrodu i laktacji;
A.W08	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;
A.W09	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;
A.W10	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
A.W11	procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;
A.W12	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;
A.W13	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W14	budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;
A.W15	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W16	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce prenatalnej;
A.W17	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W18	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i w płynach ustrojowych;
A.W19	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;
A.W20	wpływ na organizm czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne i promieniowanie jonizujące;
A.W21	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
A.W22	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;

A.W23	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;
A.W24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W25	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W26	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W27	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W28	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;
A.W29	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W30	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
A.W31	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
UMIĘJĘTNOŚCI	
A.U01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;
A.U02	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy oraz interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;
A.U03	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów;
A.U04	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U05	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz diagnostyce prenatalnej;
A.U06	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
A.U07	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
A.U08	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;
A.U09	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U10	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.U11	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U12	stosować się do zasad ochrony radiologicznej.
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE	
WIEDZA	
B.W01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;

B.W02	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W03	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;
B.W04	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;
B.W05	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;
B.W06	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;
B.W07	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senium;
B.W08	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;
B.W09	specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy, klimakterium), szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się;
B.W10	techniki redukcji lęku, metody relaksacji i mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.W11	pojęcia i zasady funkcjonowania: rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji,
B.W12	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W13	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W14	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W15	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;
B.W16	społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądanego oraz problemy małoletnich i samotnych matek;
B.W17	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania jako zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);
B.W18	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
B.W19	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W20	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W21	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W22	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu położnej;
B.W23	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa kobiety rodzącej;
B.W24	zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W25	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W26	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W27	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W28	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W29	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;

B.W30	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne: chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
UMIEJĘTNOŚCI	
B.U01	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U02	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;
B.U03	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz informować o elementarnych formach pomocy psychologicznej;
B.U04	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;
B.U05	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;
B.U06	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium;
B.U07	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wykazywać umiejętność aktywnego słuchania;
B.U08	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece położniczej;
B.U09	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;
B.U10	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.U11	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
B.U12	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczej;
B.U13	opracowywać programy edukacyjne dotyczące działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;
B.U14	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej położniczej;
B.U15	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U16	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;
B.U17	stosować międzynarodowe klasyfikacje: statystyczne chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);
B.U18	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;
B.U19	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ	
WIEDZA	
C.W01	status i istotę zawodu położniczej, rolę zawodową położniczej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania rozwoju zawodu położniczej;
C.W02	rolę, funkcje zawodowe i zadania położniczej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;
C.W03	rolę położniczej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;

C.W04	istotę opieki pielęgniarstwa i położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Betty Neuman, Callista Roy, Madeleine Leininger, Ramona Mercer, Aaron Beck);
C.W05	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
C.W06	metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w pracy położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie połogu i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie;
C.W07	zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
C.W08	zasady dokumentowania stanu zdrowia i prowadzenia dokumentacji medycznej;
C.W09	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
C.W10	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;
C.W11	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;
C.W12	treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;
C.W13	problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji;
C.W14	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W15	zadania położnej w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W16	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
C.W17	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań położnej i innych pracowników ochrony zdrowia;
C.W18	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń położniczych w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W19	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;
C.W20	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;
C.W21	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
C.W22	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.W23	pojęcie stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
C.W24	regulacje prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarki i położnej;
C.W25	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
C.W26	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W27	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W28	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;
C.W29	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i przedmiotowego;
C.W30	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego, ze szczególnym uwzględnieniem kobiety i noworodka, dla potrzeb opieki położniczej;
C.W31	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;

C.W32	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki położniczej;
C.W33	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;
C.W34	sposoby kontroli szerzenia się i zwalczania zakażeń szpitalnych;
C.W35	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
C.W36	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W37	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;
C.W38	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
C.W39	zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym;
C.W40	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
C.W41	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;
C.W42	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
C.W43	proces podejmowania decyzji w zespole;
C.W44	metody samooceny pracy zespołu;
C.W45	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
UMIEJĘTNOŚCI	
C.U01	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz interpretować podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;
C.U02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety chorej ginekologicznie, kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej;
C.U03	przewodzić dokumentację medyczną i posługiwać się nią;
C.U04	przygotowywać kobietę, jej dziecko, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;
C.U05	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U06	wykonywać pulsoksymetrię, pomiary podstawowych parametrów życiowych, pomiary antropometryczne, w tym noworodka po porodzie, i gazometrię, w tym z krwi pępowinowej;
C.U07	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii;
C.U08	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, a także zabezpieczać pobrany materiał;
C.U09	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;
C.U10	wykonywać badania przesiewowe noworodka;
C.U11	wykonywać badanie piersi i oceniać gruczoł piersiowy;

C.U12	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami, podawać pacjentom leki różnymi drogami oraz obliczać dawki leków i modyfikować dawki insuliny;
C.U13	wykonywać szczepienia przeciwko grypie, WZW i HPV;
C.U14	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;
C.U15	zakładać cewnik do pęcherza moczowego i usuwać go oraz monitorować diurezę;
C.U16	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U17	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować i usuwać ten zgłębnik, w tym u noworodka i niemowlęcia;
C.U18	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta, w tym noworodka i niemowlęcia;
C.U19	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U20	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;
C.U21	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod, wykonywać ćwiczenia czynne i bierne oraz gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;
C.U22	stosować zabiegi przeciwwzapalne;
C.U23	stosować zasady aseptyki i antyseptyki oraz planować i wdrażać postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie;
C.U24	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej położnej;
C.U25	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz uczyć kobiety samokontroli stanu zdrowia;
C.U26	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia jednostek, rodzin i grup społecznych;
C.U27	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z kompetencjami położnej;
C.U28	diagnozować sytuację kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny;
C.U29	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną (z pielęgniarką i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej oraz asystentem rodziny);
C.U30	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;
C.U31	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia zdrowych i chorych dzieci i dorosłych, w szczególności kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia;
C.U32	stosować diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;
C.U33	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
C.U34	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U35	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;

C.U36	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
C.U37	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;
C.U38	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;
C.U39	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;
C.U40	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta oraz analizować i interpretować jego wyniki;
C.U41	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka i osoby dorosłej, w tym kobiety w różnych okresach jej życia;
C.U42	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U43	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
C.U44	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;
C.U45	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
C.U46	posługiwać się znakami języka migowego oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
C.U47	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U48	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej, a także prawa ochrony własności intelektualnej;
C.U49	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;
C.U50	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;
C.U51	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;
C.U52	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
C.U53	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności pracy zespołowej.

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

WIEDZA

D.W01	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, porodu przedwczesnego i porodu patologicznego oraz zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych;
D.W02	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklyzm przedni i tylny), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i porodów bliźniaczych;
D.W03	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W04	zadania położnej podczas porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego;
D.W05	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (krwotoki położnicze, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);

D.W06	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu porodowego;
D.W07	standardy prowadzenia porodu przez położną zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi;
D.W08	zasady opieki nad noworodkiem po porodzie;
D.W09	zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;
D.W10	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;
D.W11	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w ciąży o przebiegu fizjologicznym, o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych matki i płodu, a także wydolności łożyska, oraz udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W12	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy sprawowania opieki położniczej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz zaburzeń psychicznych;
D.W13	udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu i porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych;
D.W14	definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, noworodkiem i ich rodziną;
D.W15	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią;
D.W16	działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;
D.W17	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;
D.W18	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;
D.W19	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych, stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;
D.W20	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;
D.W21	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;
D.W22	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
D.W23	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;
D.W24	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia;
D.W25	naturalne metody regulacji poczęć i rodzaje antykoncepcji;
D.W26	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;
D.W27	cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w opiece prekoncepcyjnej;

D.W28	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;
D.W29	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodne go i nietrzymania moczu;
D.W30	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodne go i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;
D.W31	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;
D.W32	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie menopauzy;
D.W33	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;
D.W34	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;
D.W35	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodne go pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (International Federation of Gynecology and Obstetrics, FIGO) oraz zaawansowania nowotworu według klasyfikacji TNM (tumor modus metastases);
D.W36	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodne go i piersi;
D.W37	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;
D.W38	patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego;
D.W39	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadami i urazami okołoporodowymi, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV;
D.W40	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;
D.W41	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;
D.W42	działania profilaktyczne podejmowane wobec osób w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;
D.W43	metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego;
D.W44	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;
D.W45	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;
D.W46	zasady opieki pielęgniarzkiej nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.W47	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej;
D.W48	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowania oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu;
D.W49	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania oraz zasady wykonywania badania elektrokardiograficznego;
D.W50	właściwości grup leków oraz ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta z różnymi chorobami, a także w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
D.W51	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;

D.W52	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz specyfikę pracy na bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W53	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową;
D.W54	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;
D.W55	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;
D.W56	zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, z niepełnosprawnością lub nieuleczalnie chorego;
D.W57	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;
D.W58	zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.W59	zasady prowadzenia intensywnej opieki medycznej bezprzrzyądowej i przrzyądowej;
D.W60	farmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego;
D.W61	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;
D.W62	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
D.W63	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych;
D.W64	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W65	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;
D.W66	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);
D.W67	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty położnictwa;
D.W68	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;
D.W69	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
UMIEJĘTNOŚCI	
D.U01	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U02	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U03	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U04	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U05	ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;

D.U06	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury;
D.U07	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG;
D.U08	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;
D.U09	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia;
D.U10	przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
D.U11	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;
D.U12	rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;
D.U13	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U14	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny;
D.U15	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U16	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U17	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i kobietę w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U18	wdrażać standardy dotyczące opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U19	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;
D.U20	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży i w okresie porodu;
D.U21	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;
D.U22	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
D.U23	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie okołoporodowym, powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U24	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji ciężkiej choroby lub wady noworodka, poronienia, urodzenia dziecka martwego, niezdolnego do życia lub z urazem okołoporodowym;
D.U25	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małąletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;

D.U26	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie właściwych zachowań prekonceptyjnych;
D.U27	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć oraz w zakresie środków antykoncepcyjnych;
D.U28	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
D.U29	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;
D.U30	planować i sprawować opiekę nad pacjentami doświadczającymi niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;
D.U31	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;
D.U32	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych;
D.U33	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodnego oraz uczestniczyć w leczeniu i profilaktyce nietrzymania moczu;
D.U34	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;
D.U35	przygotowywać pacjentkę do zabiegów operacyjnych ginekologicznych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik oraz planować opiekę po takich zabiegach, przygotowując do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z rodziną pacjentki;
D.U36	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;
D.U37	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;
D.U38	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;
D.U39	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.U40	rozpoznawać problemy zdrowotne i planować opiekę nad pacjentem w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;
D.U41	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowanie na wykonanie określonych badań diagnostycznych oraz wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
D.U42	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem albo na jego zlecenie;
D.U43	planować opiekę nad pacjentem w przebiegu chorób chirurgicznych, rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i zapobiegać im oraz pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;
D.U44	prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;
D.U45	rozpoznawać problemy pacjenta z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne;
D.U46	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U47	wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową;
D.U48	wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
D.U49	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;
D.U50	uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu;

D.U51	przewodzą rehabilitację przyłożkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim;
D.U52	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i pacjentką chorą ginekologicznie;
D.U53	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;
D.U54	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
D.U55	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu w takich przypadkach;
D.U56	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
D.U57	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrażnianie dróg oddechowych;
D.U58	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych w zakresie położnictwa;
D.U59	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziem badawczym.

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW

(treści programowe)

Nazwa kierunku studiów: POŁOŻNICTWO

Zajęcia/ grupy zajęć (kod i nazwa)	Treści programowe
A. NAUKI PODSTAWOWE	
Anatomia	Budowa ciała ludzkiego. Budowa i rola kości. Budowa miednicy kostnej. Budowa kanału rodnego. Budowa i mechanika mięśni. Narządy bierne i czynne ruchu. Okolice ciała, Ściany tułowia i jamy ciała. Anatomia układu nerwowego – ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego. Narządy zmysłów. Układ krążenia – serce, krążenie duże i małe, krążenie wrotne, krążenie maczyno-łożowe. Układ chłonny. Układ oddechowy – drogi oddechowe, płuca, opłucna. Układ trawienny. Układ dokrewny. Otrzewna. Przestrzeń zaotrzewnowa. Nadnercza. Układ moczowo-płciowy. Narządy płciowe męskie i żeńskie. Budowa gruczołu piersiowego.
Fizjologia	Funkcje życiowe. Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych. Elementy elektrofizjologii. Fizjologia mięśni szkieletowych, gładkich, mięśnia sercowego. Czynność skurczowa macicy. Czuć, ruch, percepcja. Aktywacja mózgu, sen, czuwanie. Wyższe czynności ośrodkowego układu nerwowego. Fizjologia wrażeń zmysłowych. Fizjologia układu dokrewnego. Fizjologia serca. Układ naczyniowy, hemodynamika i autoregulacja tkankowego przepływu krwi. Fizjologia układu oddechowego, mechanika i regulacja oddychania. Krążenie płucne, wymiana gazowa. Krążenie maczyno-łożowe. Fizjologia układu krwiotwórczego. Układ trawienny – czynności motoryczne i wydzielnicze. Trawienie i wchłanianie substancji pokarmowych. Przemiana materii. Fizjologia nerek. Układ renina-angiotensyna. Regulacja równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej. Fizjologia narządów płciowych. Fizjologia rozrodu. Fizjologia laktacji.

Patologia	Elementy patomorfologii ogólnej. Patomorfologia ogólna nowotworów. Patologia narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego. Patologia płodu i popłodu. Elementy patofizjologii. Stres. Głód tlenowy. Wstrząs. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. Zaburzenia termoregulacji. Zaburzenia procesu krzepnięcia. Starzenie się organizmu. Śmierć.
Embriologia i genetyka	Spermatogeneza i spermiogeneza. Owogeneza. Zaplemnienie i zapłodnienie. Wczesne stadia rozwoju człowieka. Rozwój poszczególnych układów i narządów. Rozwój, budowa i funkcja łożyska. Elementy teorii chromosomowej dziedziczenia i cytogenetyki. Budowa i funkcja komórki. Kariotyp człowieka. Aberracje chromosomów płciowych i autosomalnych. Dziedziczenie cech sprzężonych z płcią. Poradnictwo genetyczne. Czynniki mutagenne. Diagnostyka dysmorfologiczna. Techniki stosowane w badaniach genetycznych i immunologicznych.
Biochemia i biofizyka	Biologiczne podstawy integralności organizmu ludzkiego. Budowa i funkcje makromolekuł występujących w organizmie ludzkim.
Mikrobiologia i parazytologia	<p>Mikrobiologia jako nauka. Znaczenie mikrobiologii w medycynie. Podział i ogólna charakterystyka drobnoustrojów. Bakteriologia ogólna - morfologia i fizjologia bakterii. Klasyfikacja bakterii. Bakteriologia szczegółowa – ziarenkowce Gram-dodatnie, ziarenkowce Gram-ujemne, laseczki Gram-dodatnie niewytwarzające spor, laseczki Gram-dodatnie wytwarzające spory, pałeczki Gram-ujemne, pozostałe pałeczki Gram-ujemne, krętki. Wirusologia ogólna – budowa i klasyfikacja wirusów. Mykologia ogólna – cechy morfologiczne i fizjologia grzybów. Mikrobiota człowieka. Rola fizjologicznej flory mikrobiologicznej człowieka.</p> <p>Drobnoustroje jako patogeny człowieka. Epidemiologia chorób zakaźnych – najważniejsze zagadnienia. Bakteryjne choroby infekcyjne. Choroby przenoszone drogą płciową – kiła, rzeżączka, chlamydia. Wybrane choroby wirusowe. Epidemiologia grzybic wywoływanych przez <i>Aspergillus</i>, <i>Candida</i>. Bakteriemia i sepsa. Sepsa szpitalna – czynniki predysponujące, obraz kliniczny, postępowanie i rokowanie. Antybiotykoterapia – podział, najważniejsze grupy oraz zakres działania antybiotyków. Zasady określania lekowrażliwości – wytyczne EUCAST. Zapobieganie chorobom zakaźnym – profilaktyka bierna, czynna, swoista i nieswoista. Szczepienia i ich znaczenie w eradykacji chorób zakaźnych. Realizacja programów szczepień w Polsce. Skuteczność szczepień.</p> <p>Wprowadzenie podstawowych pojęć związanych z sanizacją, dezynfekcją oraz sterylizacją. Dezynfekcja – metody chemiczne, termiczne, termiczno-chemiczne. Praktyczne zasady doboru środków dezynfekcyjnych. Zasady prawidłowej antyseptyki. Sterylizacja – metody, kontrola procesu. Organizacja procesów sterylizacji w zakładach opieki zdrowotnej. Pobieranie i przesyłanie materiałów do badań mikrobiologicznych. Charakterystyka materiałów pobieranych do badań. Transport materiału do laboratorium. Ogólne zasady oceny materiału klinicznego – metody diagnostyczne i ich znaczenie w rozpoznawaniu chorób zakaźnych. Zasady i znaczenie wykonania oceny stopnia czystości pochwy. Bakteryjna waginoza. Organizacja i zadania Zespołu Zakażeń Szpitalnych. Wdrażanie procedur zapobiegających zakażeniom szpitalnym. Znaczenie nadzoru, kontroli oraz szkoleń personelu.</p> <p>Epidemiologia zarażeń grzybiczych i pasożytniczych. Charakterystyka wybranych pasożytów człowieka - pierwotniaków, płazińców, obleńców, stawonogów i gatunków grzybów chorobotwórczych dla człowieka, ich transmisji oraz chorobotwórczości, ze szczególnym uwzględnieniem pasożytów i grzybów układu moczowo-płciowego. Transmisja wertykalna pasożytów. Podstawy diagnostyki parazytologicznej.</p>

Farmakologia	Elementy farmakologii ogólnej. Mechanizmy działania leków. Losy leków w organizmie, biotransformacja leków. Farmakologia poszczególnych układów. Krew i środki krwiozastępcze. Chemioterapia i radioterapia. środki dezynfekcyjne. Farmakoterapia i fitoterapia w położnictwie, neonatologii i ginekologii. Teratogenne i embriotoksyczne działanie leków. Przenikanie leków przez barierę łożyskową. Leki oksytotyczne i tokolityki. Hormony gonadotropowe i płciowe. Antykoncepcja. Farmakoterapia niepłodności. Hormonalna terapia zastępcza.
Radiologia	Diagnostyka radiologiczna. Przygotowanie chorego do badań radiologicznych. Radioterapia – rodzaje, wskazania i opieka nad chorym leczonym radioterapią.

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE

Psychologia	<p>Wprowadzenie do psychologii. Psychologiczne mechanizmy zachowania prawidłowego i zaburzonego. Procesy emocjonalne i motywacyjne: definicja; rodzaje i funkcje procesów emocjonalno-motywacyjnych; norma a patologia. Funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych i traumatycznych (rodzaje sytuacji trudnych i traumatycznych; psychospołeczne mechanizmy funkcjonowania; konsekwencje zdrowotne sytuacji trudnych i traumatycznych). Choroba i hospitalizacja jako czynniki stresogenne. Wpływ chorób przewlekłych i hospitalizacji na dobrostan fizyczny i psychiczny pacjenta. Rodzina jako podstawowe środowisko życia człowieka: rola i zadania rodziny; struktura; cykl życia rodziny. Rozwój osobowości i psychoseksualny: etapy, prawidłowości, zaburzenia. Osobowość- spektrum medyczne: zaburzenia; metody leczenia.</p> <p>Podstawy psychologii prenatalnej i prokreacyjnej. Rozwój dziecka od poczęcia do narodzin; etapy; psychospołeczne uwarunkowania; kompetencje dziecka prenatalnego; proces kształtowania więzi. Psychospołeczne aspekty cyklu życia kobiety prawidłowości; specyficzne problemy; zaburzenia psychiczne. Regulacja napięcia emocjonalnego: metody redukowania lęku i techniki relaksacyjne. Podstawy komunikacji interpersonalnej w ochronie zdrowia (struktura; funkcje komunikacji interpersonalnej; warunki skutecznego porozumiewania się). Werbalne i niewerbalne aspekty opieki położniczej: podstawowe techniki aktywnego słuchania i komunikacji asertywnej; niewerbalne komunikaty indywidualne; niewerbalne komunikaty interakcyjne; lustrzane odbicie. Elementy treningu ART. jako profilaktyka wypalenia zawodowego. Regulacja napięcia emocjonalnego: metody redukowania lęku i techniki relaksacyjne oparte na świadomym oddechu i autosugestii; mindfulness. Zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne w aspekcie funkcjonowania jednostki i relacji międzyludzkich: przemoc w rodzinie; przemoc w środowisku pracy; wypalenie zawodowe; uzależnienia.</p>
Socjologia	Kultura, funkcjonowanie społeczeństwa, interakcje społeczne, zbiorowości społeczne. Socjologiczna koncepcja instytucji społecznych. Społeczne aspekty zdrowia i choroby. Społeczne konsekwencje choroby, bezdziejności, ciąży niepożądananej. Struktura i dynamika rodziny. Społeczne problemy młodocianych i samotnych matek. Wybrane patologie społeczne.

Pedagogika	Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej /wychowanie, kształcenie/. Pojęcie rozwoju w sferze intelektu, mowy. Pojęcia dysfunkcji rozwoju w sferze intelektualnej, sensorycznej, mowy, motoryki. Pojęcie i metodyka edukacji zdrowotnej. Charakterystyka, organizacja i metody terapii pedagogicznej i zajęciowej dla pacjenta z dysfunkcjami rozwoju psycho-fizycznego. Metodyka edukacji zdrowotnej w zakresie rozpoznawania i zaspakajania potrzeb edukacyjnych w grupach odbiorców usług pielęgniarских. Charakterystyka, organizacja i metody terapii pedagogicznej i zajęciowej pacjenta z dysfunkcjami rozwoju psycho-fizycznego. Podstawowe techniki redukcji lęku i metody relaksacji.
Prawo medyczne	System prawa, struktura aktów prawnych, prawa człowieka, wykładnia prawna. Prawo o zakładach opieki zdrowotnej. Prawo ubezpieczeń zdrowotnych. Ustawodawstwo zawodowe. Prawa pacjenta. Odpowiedzialność w zawodach medycznych – cywilna, karna, pracownicza, zawodowa. Elementy prawa pracy.
Zdrowie publiczne	Zadania i nowe wyzwania jakie stoją przed Zdrowiem Publicznym w XXI wieku oraz zadania i rola położnej w tym zakresie. Zagadnienia dotyczące zdrowia i choroby, z zachowaniami prozdrowotnymi jakie należy promować w różnych populacjach. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy. Kształtowanie postaw położnej w przyszłej pracy w tym zawodzie, umiejętność organizacji pracy własnej i w zespole terapeutycznym.
Język angielski	Słownictwo specjalistyczne z zakresu zasad funkcjonowania szpitala, oddziałów szpitalnych, sprzętu medycznego, zasad przyjmowania pacjentów do szpitala i wypełniania kart pacjenta, zasad udzielania pierwszej pomocy, opisywania szoku pourazowego, opisywania bólu, opisywania objawów chorób, żywienia, nawyków żywieniowych, wybranych chorób związanych z żywieniem, budowy układu rozrodczego kobiety i mężczyzny, funkcji poszczególnych elementów układu, cyklu kobiety – faz cyklu, owulacji, pokwitania, menopauzy. Zasady gramatycznej poprawności potrzebne do formułowania samodzielnych wypowiedzi w języku angielskim dotyczących tematyki omówionej na zajęciach (Present Simple, Present Continuous, prepositions of place and movement, Past Simple, Past Continuous, imperative – instructions, adjectives – making comparisons, will, should/shouldn't).
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ	
Podstawy opieki położniczej	Rola zawodu położnej w ujęciu historycznym i współczesnym. Ustawa o zawodach pielęgniarки i położnej. Standardy opieki położniczej. Prawa pacjenta w praktyce położnej. Teorie pielęgnowania. Proces pielęgnacyjny. Zasady organizacji trójpoziomowej opieki perinatalnej. Planowanie i wdrażanie zasad promocji zdrowia. Rola położnej w zespole interdyscyplinarnym. Diagnostyka położnicza. Zadania i rola położnej w leczeniu i badaniach diagnostycznych: fetoskopia, kordocenteza, amniopunkcja, histerosalpingografia, konizacja. Udział położnej w diagnostyce i leczeniu chorób przenoszonych drogą płciową. Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego, zapobiegania zakażeniom szpitalnym. Zasady dokumentowania stanu zdrowia i prowadzenie dokumentacji medycznej.
Etyka zawodu położnej	Obszar zainteresowań etyki. Wartości, normy i oceny moralne. Rodowód ideowo-historyczny etyki położnictwa. Dylematy etyczne w pracy położnej i we współczesnym położnictwie. Odpowiedzialność moralna położnej. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarки i położnej. Problemy bioetyczne w pracy położnej (sztuczna prokreacja, aborcja, transplantacja, eksperymenty medyczne, eutanazja).
Promocja zdrowia	Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia. Ocena stanu zdrowia. Promocja zdrowia w systemie opieki zdrowotnej. Metody kształtowania zachowań zdrowotnych. Modele promocji zdrowia. Programy promocji zdrowia.

Podstawowa opieka zdrowotna	Organizacja i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce, rola i zadania położnej w POZ, specyfika opieki nad kobietą i jej rodziną w środowisku zamieszkania, świadczenia opieki położnej w stanie zdrowia i choroby kobiety oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania, świadczenia zdrowotne w środowisku domowym i gabinecie położnej podstawowej opieki zdrowotnej. Zdrowie rodziny jako obszar działalności położnej rodzinnej. Zastosowanie procesu pielęgnowania w pracy położnej z rodziną – dokumentowanie działań położnej. Planowanie rodziny.
Dietetyka	Podstawowe pojęcia i definicje odżywiania, składników pokarmowych, podział, rola składników pokarmowych, zapotrzebowanie ilościowe i jakościowe organizmu na składniki pokarmowe w warunkach zdrowia i choroby. Żywnienie w chorobach onkologicznych u kobiet - definicje, rola, prewencja nowotworów - zalecenia dietetyczne, rola żywienia w prewencji raka jajnika, piersi. Dieta w cukrzycy ciężarnych - główne zasady i rola, definicje, zastosowanie praktyczne w leczeniu dietetycznym cukrzycy – wymiennika węglowodanowego, wymiennika białkowo-tłuszczowego, definicja, klasyfikacja, znaczenie w leczeniu cukrzycy - indeksu glikemicznego, ładunku glikemicznego. Żywnienie dzieci zdrowych, zalecenia, rola, cechy prawidłowego żywienia dzieci, wytyczne wprowadzania poszczególnych składników pokarmowych do 1. roku życia. Żywnienie kobiet w ciąży i karmiących, zalecenia, rola, cechy prawidłowego żywienia, zapotrzebowanie energetyczne, składniki pokarmowe: rola, źródła w diecie kobiet w ciąży i karmiących, planowanie jadłospisu, produkty zalecane i przeciwwskazane.
Organizacja pracy położnej	Stanowisko pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, obciążenia na stanowiskach pielęgniarki i położnej. Organizacja opieki położniczej, jakość opieki położniczej. Planowanie pracy własnej i podległego personelu. Kariera zawodowa, rozwój zawodowy. Jakość w opiece zdrowotnej.
Badanie fizykalne	Wywiad dotyczący stanu zdrowia. Zasady i techniki badania fizykalnego. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej na podstawie przeprowadzonego badania podmiotowego i przedmiotowego. Dokumentacja badania podmiotowego i przedmiotowego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe skóry, włosów i paznokci. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu kostno-mięśniowego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe głowy, oka, ucha, nosa, gardła i szyi. Badanie podmiotowe i przedmiotowe klatki piersiowej i płuc. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu sercowo-naczyniowego i obwodowego układu krążenia. Badanie podmiotowe i przedmiotowe jamy brzusznej i układ moczowo-płciowy. Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu nerwowego. Badanie fizykalne dziecka, osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku. Kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe. Systemy teleinformatyczne lub systemy łączności a badanie fizykalne.
Zakażenia szpitalne	Epidemiologia zakażeń szpitalnych – źródła i rezerwuar drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, drogi szerzenia się zakażeń, zapobieganie i zwalczanie zakażeń szpitalnych. Kontrola zakażeń szpitalnych.
System informacji w ochronie zdrowia	Systemy opieki zdrowotnej – struktura organizacyjna, cele i zadania. Rynek usług zdrowotnych. Źródła finansowania opieki zdrowotnej. Zasady i procedury dostępu do publicznych zasobów informacyjnych w ochronie zdrowia Standardy i normy zapisu dokumentacji elektronicznej w ochronie zdrowia Zagadnienia dotyczących bezpieczeństwa danych pacjentów na tle ogólnych zasad uregulowanych w prawie polskim i międzynarodowym.
Zajęcia fakultatywne do wyboru	
Język migowy	Problemy wiodące funkcjonowania i komunikacji z osobami niedosłyszącymi i niesłyszącymi. Znaki Języka Migowego (daktylograficzne i ideograficzne) w zakresie kontaktu pacjent- położna. Zasady porozumiewania się w Języku Migowym. Posługiwanie się znakami Języka Migowego i innymi sposobami w kontakcie pacjent-położna.

Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	Praca zespołowa, efektywność pracy zespołu. Motywacja członków zespołu a jakość i efektywność pracy zespołu. Przywództwo i style zarządzania w pracy zespołowej. Podejmowania decyzji w zespole. Samoocena pracy zespołu. Czynniki zakłócające pracę zespołową, konflikt w zespole.
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ	
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	Zasady opieki położniczej podczas porodu. Badanie położnicze zewnętrzne i wewnętrzne. Usytuowanie płodu w macicy. Ocena sytuacji położniczej. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym – ułożeniu potylicowym przednim i tylnym. Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych. Poród przy nieprawidłowym ułożeniu główki – nieosiowe ustawienie główki, wysokie proste i niskie poprzeczne ustawienie główki. Mechanizm porodu w położeniach miednicowych płodu. Poród w przypadkach nieprawidłowej budowy miednicy. Poród bliźniaczy. Sposoby prowadzenia porodu fizjologicznego, nieprawidłowego i patologicznego. Zasady postępowania w porodach zabiegowych i operacji cięcia cesarskiego. Psychoprofilaktyka porodu. Problem bólu porodowego – wsparcie w okresie porodu, pozafarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego, pozycje i udogodnienia porodowe. Bezpieczne macierzyństwo. Poród rodzinny, naturalny, aktywny. Prowadzenie porodu z uwzględnieniem aktualnych wytycznych: WHO (World Health Organization), ICM (International Confederation of Midwives), FIGO (Federation International of Gynecology Obstetrics).
Położnictwo i opieka położnicza	Opieka prekoncepcyjna – przygotowanie kobiety i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa. Monitorowanie ciąży fizjologicznej i ocena ryzyka położniczego. Metody oceny dobrostanu płodu, wydolności łożyska w ciąży o przebiegu fizjologicznym, o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych matki i płodu. Rekomendacje i standardy sprawowania opieki położniczej nad kobietą ciężarną oraz w okresie porodu w przypadku współistnienia chorób położniczych i niepołożniczych oraz zaburzeń psychicznych. Postępowanie diagnostyczno-lecznicze w przebiegu powikłanego przebiegu ciąży i porodu. Choroby zakaźne i infekcyjne a płodność kobiety – profilaktyka swoista i nieswoista. Wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną, rodzącą i noworodkiem w przypadku wystąpienia tych chorób. Mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych. Krwawienia w I i II połowie ciąży. Zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii. Rekomendacje, standardy postępowania nad kobietą z zagrażającym porodem przedwczesnym. Połóg prawidłowy i nieprawidłowy – zadania położnej w opiece nad kobietą, noworodkiem i rodziną. Laktacja – zadania położnej dotyczące promocji karmienia piersią, rozpoznawania i rozwiązywania problemów laktacyjnych. Zasady postępowania w sytuacjach nagłych w czasie ciąży i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego. Metody diagnostyczne stosowane w położnictwie. Poradnictwo genetyczne i diagnostyka wewnątrzmaciczna płodu Techniki wspomaganego rozrodu. Monitorowanie ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym. Zasady postępowania w sytuacjach szczególnych w położnictwie: urodzenie dziecka z wadami, niezdolnego do życia, dziecka martwego.

Ginekologia i opieka ginekologiczna	Okres dojrzałości płciowej – fizjologia i patologia cyklu miesięczkowego. Przygotowanie kobiet do samoobserwacji i samoopieki. Udział położnej w przygotowaniu rodziny do pełnienia funkcji prokreacyjnej. Niepłodność kobieca – postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne, techniki wspomaganego rozrodu. Specyfika pielęgnowania w schorzeniach ginekologicznych. Profilaktyka, leczenie, pielęgnowanie, prewencja – stany zapalne narządów płciowych, choroby przenoszone drogą płciową . Endometrioza. Klimakterium i senium. Rola i zadania położnej w opiece nad kobiet w różnych okresach życia. Zaburzenia statyki narządu rodnego. Wysiłkowe nietrzymanie moczu. Rola i zadania położnej w przygotowaniu psychofizycznym pacjentki do badań oraz zabiegów diagnostycznych i operacyjnych. Zadania położnej w pielęgnacji po operacjach ginekologicznych. Metody operacyjne w ginekologii. Standardy postępowania w ginekologii. Badanie kliniczne w ginekologii. Metody pobierania i sposoby postępowania z materiałem do badań . Interpretacja wyników. Badanie ekosystemu pochwy. Cytodiagnostyka, kolposkopia, badanie patomorfologiczne.
Neonatologia i opieka neonatologiczna	Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny. Transport noworodka. Klasyfikacja noworodków na podstawie czasu trwania ciąży i siatek centylowych. Opieka nad noworodkiem dojrzałym i przedwcześnie urodzonym. Stany przejściowe okresu noworodkowego. Testy przesiewowe w okresie noworodkowym. Zasady opieki nad noworodkiem w warunkach domowych - edukacja rodziców/opiekunów. Patologia okresu noworodkowego. Zalecenia dotyczące tlenoterapii i fototerapii w okresie noworodkowym. Postępowanie z noworodkiem z urazem okołoporodowym. Zapobieganie zakażeniom HIV u noworodków. Szczepienia w okresie noworodkowym. Kangurowanie. Stanów zagrożenia życia u noworodka. Monitorowanie stanu noworodka. Resuscytacja u noworodków. Epidemiologia i etiologia zakażeń w oddziałach noworodkowych - zapobieganie zakażeniom.
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem. Udział położnej w wybranych działaniach profilaktycznych. Ostre i przewlekłe zaburzenia w odżywianiu. Stany niedoborowe. Pielęgnowanie dzieci z wadami wrodzonymi. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych. Opieka nad dzieckiem chorym i w oparzeniach. Stany niedoborowe – tężyczka, krzywica, niedokrwistości. Postępowanie z dziećmi w chorobach układu: oddechowego, pokarmowego, moczowego, sercowo-naczyniowego i dokrewnego. Postępowanie z dziećmi w przypadku oparzeń oraz chorób metabolicznych. Problemy pielęgnacyjne i psychospołeczne dzieci z porażeniem mózgowym. Problemy dziecka hospitalizowanego. Opieka terminalna nad dzieckiem.
Choroby wewnętrzne	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny i diagnostyka wybranych chorób układu krążenia, układu oddechowego, cukrzycy, chorób krwi, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego i dokrewnego. Omówienie definicji poszczególnych jednostek chorobowych (np. choroba niedokrwienna serca, zawał serca, zapalenie płuc, astma oskrzelowa, cukrzyca, niedokrwistość, białaczka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, ostra i przewlekła niewydolność nerek, nadczynność tarczycy, niedoczynność tarczycy. Metody diagnostyki i terapii tych chorób z uwzględnieniem metod nefarmakologicznych np. zmiany stylu życia. Pielęgnowanie pacjentów w przebiegu najczęściej występujących chorobach wewnętrznych. Opieka nad pacjentem podczas przygotowania do wybranych badań specjalistycznych w chorobach wewnętrznych oraz po ich wykonaniu. Zasady wykonywania wybranych interwencji pielęgniarskich. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów w wybranych chorobach narządów wewnętrznych.

Chirurgia	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. Ocena czynników zwiększających ryzyko okołoperacyjne. Przygotowanie do zabiegu oraz opieka nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w chirurgii jednego dnia. Specyfika pracy na bloku operacyjnym, profilaktyka zakażeń chirurgicznych. Pielęgnowanie chorego w okresie pooperacyjnym z uwzględnieniem rodzaju zabiegu operacyjnego. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Przygotowanie chorej do samoopieki i samopielęgnacji. Zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi. Pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową oraz moczową. Zasady żywienia chorych w chirurgii uwzględnieniem wskazań przed- i pooperacyjnych.
Psychiatria	Ustawodawstwo dotyczące ochrony zdrowia psychicznego. Zaburzenia psychiczne związane ze sferą prokreacji. Zaburzenia i choroby psychiczne w okresie ciąży. Depresje poporodowe. Psychozy poporodowe. Zespoły lękowe. Zaburzenia psychiczne w okresie klimakterium i senium.
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	Resuscytacja kobiety w ciąży. Resuscytacja noworodka. Podstawowe i zaawansowane czynności podtrzymywania życia. Znieczulenie kobiety w ciąży i rodzącej. Farmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego. Stany zagrożenia życia w położnictwie, neonatologii i ginekologii: wstrząs, ostra niewydolność oddechowa, krążenia, nerek. Zasady prowadzenia intensywnej terapii. Zadania położnej w opiece nad pacjentką przed, w trakcie i po znieczuleniu. Zadania położnej w zakresie intensywnego nadzoru bezprzyrządowego i przyrządowego w położnictwie i ginekologii oraz neonatologii. Rozpoznanie stanów zagrożenia życia. Podstawy tlenoterapii w stanach zagrożenia życia. Udzielanie pierwszej pomocy w nagłej utracie przytomności. Rozpoznawanie stanu nagłego zatrzymania krążenia. Wykonywanie podstawowych czynności resuscytacyjnych u dorosłych i dzieci. Wykonywanie automatycznej defibrylacji zewnętrznej. Wykorzystanie bezprzyrządowych i przyrządowych metod zapewnienia drożności dróg oddechowych. Wentylacja z użyciem worka samorozprężalnego i tlenu. Przygotowanie stanowiska anestezjologicznego. Przygotowanie pacjentki do znieczulenia. Planowanie opieki nad pacjentką w sali poznieczuleniowej; ocenianie poziomu bólu, reakcji chorej na ból i nasilenie bólu oraz stosowanie postępowania przeciwbólowego. Organizacja opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w oddziale intensywnej terapii. Sanitarno – epidemiologiczne aspekty intensywnej terapii.
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	Cele i zadania rehabilitacji kompleksowej. Rola i zadania położnej w procesie rehabilitacji. Fizjoterapia w ciąży, porodzie i połogu. Fizjoterapia w okresie noworodkowym. Kinezykstymulacja w połogu fizjologicznym i po cięciu cesarskim. Fizjoprofilaktyka w ginekologii. Rehabilitacja po operacjach ginekologicznych. Rehabilitacja po mastektomii i operacjach odtwórczych.
Podstawy ratownictwa medycznego	Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof – wybrane aspekty, podstawowe pojęcia. Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce. Akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz ratowanie życia i zdrowia w sytuacji zagrożeń. Instytucje, placówki realizujące działalność na rzecz ratownictwa w Polsce. Postępowanie na miejscu zdarzenia. Ocena stanu poszkodowanych – badanie urazowe, rozpoznanie zagrożenia życia. Priorytety pomocy medycznej, konieczne interwencje medyczne na miejscu zdarzenia. Podstawowe i zaawansowane zbiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci. Defibrylacja AED. Udzielanie pierwszej pomocy w miejscu wypadku komunikacyjnego. Udzielanie pierwszej pomocy w przypadku niedokonanego utonięcia, przegrzania, wychłodzenia, porażenia prądem i piorunem, złamaniach, zwichnięciach, skręceniach oraz krwotokach. Postępowanie w urazach kobiet w ciąży. Organizacja akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych i katastrofach. Segregacja medyczna poszkodowanych. Specyfika postępowania w skażeniach biologicznych, chemicznych, radiacyjnych.

Badania naukowe w położnictwie	Istota, pojęcie i paradygmaty nauki, metody i techniki badań naukowych, rodzaje publikacji naukowych, „case study” jako metoda badań jakościowych, zasady cytowania, etyka badań naukowych, prawa autorskie i problem plagiatu w badaniach naukowych.
Seminarium dyplomowe	Analiza wyników badań naukowych. Omówienie przeprowadzanego badania jakościowego. Omówienie narzędzi badawczych.

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW

(matryca)

Nazwa kierunku studiów: POŁOŻNICTWO

A. NAUKI PODSTAWOWE								
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/ grupy zajęć							
	Anatomia	Fizjologia	Patologia	Embriologia i genetyka	Biochemia i biofizyka	Mikrobiologia i parazytologia	Farmakologia	Radiologia
WIEDZA								
A.W01	+++							
A.W02	+++							
A.W03		+++						
A.W04		+++						
A.W05		+++						
A.W06		+++						
A.W07		+++						
A.W08			+++					
A.W09			+++					
A.W10			+++					
A.W11				+++				
A.W12				+++				
A.W13				+++				
A.W14				+++				
A.W15				+++				
A.W16				+++				
A.W17					+++			
A.W18					+++			
A.W19					+++			
A.W20					+++			
A.W21						+++		
A.W22						+++		

A.W23							+++	
A.W24							+++	
A.W25							+++	
A.W26							+++	
A.W27							+++	
A.W28							+++	
A.W29							+++	
A.W30							+++	
A.W31								+++
UMIEJĘTNOŚCI								
A.U01	+++							
A.U02		+++						
A.U03			+++					
A.U04			+++					
A.U05				+++				
A.U06					+++			
A.U07						+++		
A.U08							+++	
A.U09							+++	
A.U10							+++	
A.U11							+++	
A.U12								+++

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/ grupy zajęć					
	Psychologia	Socjologia	Pedagogika	Prawo medyczne	Zdrowie publiczne	Język angielski
WIEDZA						
B.W01	+++					
B.W02	+++					
B.W03	+++					
B.W04	+++					

B.W05	+++				
B.W06	+++				
B.W07	+++				
B.W08	+++				
B.W09	+++				
B.W10	+++				
B.W11		+++			
B.W12		+++			
B.W13		+++			
B.W14		+++			
B.W15		+++			
B.W16		+++			
B.W17			+++		
B.W18			+++		
B.W19				+++	
B.W20				+++	
B.W21				+++	
B.W22				+++	
B.W23				+++	
B.W24					+++
B.W25					+++
B.W26					+++
B.W27					+++
B.W28					+++
B.W29					+++
B.W30					+++
UMIEJĘTNOŚCI					
B.U01	+++				
B.U02	+++				
B.U03	+++				
B.U04	+++				
B.U05	+++				
B.U06	+++				

C.W45											+++
UMIEJĘTNOŚCI											
C.U01	+++										
C.U02	+++										
C.U03	+++										
C.U04	+++										
C.U05	+++										
C.U06	+++										
C.U07	+++										
C.U08	+++										
C.U09	+++										
C.U10	+++										
C.U11	+++										
C.U12	+++										
C.U13	+++										
C.U14	+++										
C.U15	+++										
C.U16	+++										
C.U17	+++										
C.U18	+++										
C.U19	+++										
C.U20	+++										
C.U21	+++										
C.U22	+++										
C.U23	+++										
C.U24		+++									
C.U25			+++								
C.U26			+++								
C.U27				+++							
C.U28				+++							
C.U29				+++							
C.U30				++							
C.U31					+++						

KIERUNEK STUDIÓW: POŁOŻNICTWO
POZIOM: I STOPIEŃ
PROFIL: PRAKTYCZNY
FORMA STUDIÓW: STACJONARNE
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO: 2019/2020

I ROK STUDIÓW																														
		Semestr 1 (zimowy)												Semestr 2 (letni)																
		Liczba godzin												Liczba godzin																
Lp.	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	liczba godzin kontaktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	liczba godzin samokształcenia w roku akademickim	łącna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)	łącna ilość ECTS w roku akademickim	
A. NAUKI PODSTAWOWE																														
1	Anatomia	30	30	5					65	15	80	3	E														65	15	80	3
2	Fizjologia													40	20							60	15	75	2,5	E	60	15	75	2,5
3	Patologia	20	10						30	15	45	1,5	ZzO														30	15	45	1,5
4	Embriologia i genetyka	10		10					20	15	35	1,5	ZzO	10		10						20		20	1	ZzO	40	15	55	2,5
5	Biochemia i biofizyka	20		10					30	15	45	1,5	ZzO														30	15	45	1,5
6	Mikrobiologia i parazytologia	20		10					30	20	50	3	ZzO														30	20	50	3
7	Radiologia	20	10						30	15	45	1,5	ZzO														30	15	45	1,5
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																														
8	Socjologia	20	10						30	15	45	1,5	E														30	15	45	1,5
9	Pedagogika	20	10						30	15	45	1,5	ZzO														30	15	45	1,5
10	Prawo medyczne	10	5						15	15	30	1,5	ZzO														15	15	30	1,5
11	Zdrowie publiczne	20	10						30	15	45	1,5	E														30	15	45	1,5
12	Język angielski		30					15	45	45	1,5	ZzO	30									30		30	1	ZzO	75	15	90	2,5
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ																														
13	Podstawy opieki położniczej	30			120	80			230	30	260	9	ZzO				60	80	80			220		220	8	E	450	30	480	17
14	Dietetyka	10	5						15	15	30	1,5	ZzO														15	15	30	1,5
15	Badanie fizykalne													15		30						45	30	75	2,5	E	45	30	75	2,5
16	Zakażenia szpitalne													10	5							15	15	30	1,5	ZzO	15	15	30	1,5
17	System informacji w ochronie zdrowia													10	5							15	15	30	1,5	ZzO	15	15	30	1,5
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																														
18	Techniki położnicze i prowadzenie porodu													15			60	160				235		235	8	ZzO	235		235	8
19	Położnictwo i opieka położnicza													30								30	15	45	1,5	ZzO	30	15	45	1,5
20	Ginekologia i opieka ginekologiczna													30								30	15	45	1,5	ZzO	30	15	45	1,5
21	Podstawy ratownictwa medycznego															15						15	15	30	1	ZzO	15	15	30	1
22	Wychowanie fizyczne			30					30		30					30						30		30		Z	60		60	
23	BHP	4							4		4		Z														4		4	
24	Przysposobienie biblioteczne							2	2		2		Z														2		2	

Razem:	234	120	65	120	80	0	17	636	200	836	30	x	160	60	85	120	240	80	0	745	120	865	30	x	1381	320	1701	60
--------	-----	-----	----	-----	----	---	----	-----	-----	-----	----	---	-----	----	----	-----	-----	----	---	-----	-----	-----	----	---	------	-----	------	----

w – wykłady; sem – seminarium; ćw – ćwiczenia; k – zajęcia kliniczne; zp – zajęcia praktyczne; pz – praktyki zawodowe; E-l – e-learning; sam – samokształcenie; ; Forma zaliczenia: E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną; Z – zaliczenie.

II ROK STUDIÓW																																			
Lp.		Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Semestr 3 (zimowy)										Semestr 4 (letni)										Forma zaliczenia:				liczba godzin kontaktowych w roku akademickim		liczba godzin samokształcenia w roku akademickim		łączna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)		łączna ilość ECTS w roku akademickim	
				Liczba godzin										Liczba godzin																					
w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	liczba godzin kontraktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	liczba godzin kontraktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	liczba godzin samokształcenia w roku akademickim	łączna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)	łączna ilość ECTS w roku akademickim								
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																																			
1							30		30	1	ZzO	20	10						30		30	1	ZzO	60			60		2						
2						15	45		45	1,5	ZzO		30						30		30	1	E	75			75		2,5						
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ																																			
3																																			
							15		15	1	ZzO													15	15	30	1								
							15		15	1	ZzO													15	15	30	1								
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																																			
4				60	160		220	30	250	8,5	E							160		160		160	5	ZzO	380	30	410	13,5							
5						80	110	15	125	4,5	ZzO	30				40	80		150		150	5	E	260	15	275	9,5								
6						40	70	15	85	3	ZzO	30				80			110		110	3,5	E	180	15	195	6,5								
7						40	85	30	115	4,5	ZzO	15				40			55		55	1,5	E	140	30	170	6								
8												30				40	40		110	30	140	6	ZzO	110	30	140	6								
9												30				40	40		110	30	140	6	ZzO	110	30	140	6								
10						40	110	30	140	6	E								20	15	35	1	ZzO	110	30	140	6								
11												5	15						20	15	35	1	ZzO	20	15	35	1								
Razem:		150	45	15	60	360	40	15	685	150	820	30	0	160	55	0	0	240	320	0	775	75	850	30	0	1460	210	1670	60						

w – wykłady; sem – seminarium; ćw – ćwiczenia; k – zajęcia kliniczne; zp – zajęcia praktyczne; pz – praktyki zawodowe; E-l – e-learning; sam – samokształcenie; Forma zaliczenia: E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną; Z – zaliczenie.

III ROK STUDIÓW																																			
Lp.		Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu		Semestr 5 (zimowy)										Semestr 6 (letni)										Forma zaliczenia:				liczba godzin kontaktowych w roku akademickim		liczba godzin samokształcenia w roku akademickim		łączna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)		łączna ilość ECTS w roku akademickim	
				Liczba godzin										Liczba godzin																					
w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	liczba godzin kontraktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	liczba godzin kontraktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	liczba godzin samokształcenia w roku akademickim	łączna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)	łączna ilość ECTS w roku akademickim								
A. NAUKI PODSTAWOWE																																			
1							45	15	60	2	ZzO	30	15						45		45	1,5	E	90	15	105	3,5								
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																																			
2							30	15	45	2	E													30	15	45	2								
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ																																			

3	Etyka zawodu położnej																		30	30	60	2	ZzO	30	30	60	2				
4	Promocja zdrowia	15					15	30	45	1,5	ZzO				20				20		20	1	ZzO	35	30	65	2,5				
5	Podstawowa Opieka zdrowotna	15			40		55	15	70	3	ZzO							80		80		3	ZzO	135	15	150	6				
6	Organizacja pracy położnej	10	5				15	15	30	1,5	ZzO													15	15	30	1,5				
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ																															
7	Techniki położnicze i prowadzenie porodu																		200		200				200	8	ZzO	200		200	8
8	Położnictwo i opieka położnicza																		120		120				120	4	ZzO	120		120	4
9	Ginekologia i opieka ginekologiczna					120		120		4	ZzO								80		80				80	3	ZzO	200		200	7
10	Neonatologia i opieka neonatologiczna					80		80		3	ZzO														80			80	3		
11	Chirurgia	30			40	40		110	30	140	6	ZzO													110	30	140	6			
12	Anestezjologia i stany zagrożenia życia	30			40			70	30	100	4	E							40		40				40	2	ZzO	110	30	140	6
13	Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	15			40			55	15	70	3	ZzO													55	15	70	3			
14	Seminarium dyplomowe																		10		10				10	0,5	ZzO	10		10	0,5
15	Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego																									5				5	
Razem:		165	30	0	0	160	240	0	595	165	760	30	0	50	35	0	0	20	520	0	625	30	0	655	30	0	1220	195	1415	60	

w – wykłady; sem – seminarium; ćw – ćwiczenia; k – zajęcia kliniczne; zp – zajęcia praktyczne; pz – praktyki zawodowe; E-I – e-learning; sam – samokształcenie; ; Forma zaliczenia: E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną; Z – zaliczenie.

Załącznik nr 4 do uchwały nr 361/2020
z dnia 30 stycznia 2020 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Załącznik nr 20 do uchwały nr 321/2019
z dnia 26 września 2019 r.
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK: POŁOŻNICTWO

Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Forma kształcenia: studia stacjonarne

Profil: ogólnoakademicki

Rok akademicki: 2019/2020

PROGRAM STUDIÓW

OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU	
Nazwa kierunku studiów	POŁOŻNICTWO
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil studiów	profil ogólnoakademicki
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej/dyscyplin naukowych, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	Nauki o zdrowiu 77,5% Nauki medyczne 22,5%
Język, w którym są prowadzone studia	polski
Efekty uczenia się	
Kierunkowe efekty uczenia się	<i>załącznik nr 1 do Programu studiów</i>
Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się oraz punkty ECTS	
Forma studiów	studia stacjonarne
Czas trwania studiów/liczba semestrów	2 lata/4 semestry
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	120 punktów ECTS
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	magister położnictwa
Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów	<i>załącznik nr 2 do Programu studiów</i>
Łączna liczba godzin zajęć	1300 godzin
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	<p>Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy są weryfikowane za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. Jako formy egzaminów pisemnych stosowane są eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania oraz testy wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi. Zaliczenia ustne są ukierunkowane na sprawdzenie poziomu zrozumienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów. Wykorzystywane są opisy przypadków klinicznych, na podstawie których student ustala i prezentuje plan specjalistycznej opieki położniczej.</p> <p>Studia drugiego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym obejmującym weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów. Praca dyplomowa jest pracą badawczą..</p>
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	100 punktów ECTS

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów fakultatywnych	7 punktów ECTS
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Praktyki zawodowe stanowią ponad 15% zajęć dydaktycznych. Praktyki zawodowe odbywają się pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu położnej lub zawodu pielęgniarki, będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad prowadzeniem praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	11 punktów ECTS
Liczba godzin praktyk zawodowych	220 godzin
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	-
Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	Wymierne efekty monitoringu karier zawodowych to podniesienie jakości kształcenia w Uczelni, dostosowanie programów studiów do wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego i zwiększenie konkurencyjności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na rynku edukacyjnym.
PLAN STUDIÓW	
Plan studiów	<i>załącznik nr 3 do Programu studiów</i>
SYLABUSY	
Sylabusy (przewodnik dydaktyczny przedmiotu)	W systemie UXP

EFEKTY UCZENIA SIĘNazwa kierunku studiów: **POŁOŻNICTWO**

<p style="text-align: center;">Opis kierunkowego ogólnego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:</p>	<p style="text-align: center;">Kod składnika opisu kategorii charakterystyki efektu uczenia się dla poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji odnoszącego się do tego efektu uczenia się</p>
WIEDZA	
specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii, ginekologii, onkologii ginekologicznej, diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii oraz metodologię badań naukowych.	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI	
rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych wynikających ze specyfiki podejmowanych czynności zawodowych i warunków ich realizacji;	P7S_UW
prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;	P7S_UW
stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;	P7S_UW
opracowywać założenia polityki kadrowej odpowiednie do zapotrzebowania pacjentów na opiekę położniczą, położniczo-neonatologiczną i ginekologiczną;	P7S_UO
stosować metody i techniki organizacji i zarządzania w badaniu i rozwiązywaniu problemów organizacyjnych oraz usprawnianiu praktyki zawodowej położnej;	P7S_UW
planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	P7S_UU
określać standardy profesjonalnej opieki położniczej w okresie prekonceptyjnym i okołoporodowym, opieki położniczej nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie oraz kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, a także wdrażać je do praktyki zawodowej położnej;	P7S_UW
wykonywać podstawowe badanie ultrasonograficzne narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz ciąży niskiego ryzyka, a także wstępnie oceniać i opisywać wynik tego badania;	P7S_UW
opracowywać i wdrażać programy edukacji zdrowotnej, w tym prowadzić poradnictwo laktacyjne;	P7S_UK
prowadzić edukację terapeutyczną kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;	P7S_UK
samodzielnie udzielać określonych świadczeń specjalistycznych z zakresu opieki nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie porodu, pacjentkami chorymi na cukrzycę i choroby nowotworowe narządów rodnych oraz piersi w różnych etapach tych chorób, a także świadczeń specjalistycznych z zakresu terapii bólu ostrego i przewlekłego;	P7S_UW
samodzielnie ordynować wybrane produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty albo zlecenia.	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	P7S_KK
formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgnięcia porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;	P7S_KK

okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową;	P7S_KR
okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników;	P7S_KO
rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych;	P7S_KR
ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych;	P7S_KR
wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	P7S_KK

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego szczegółowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE	
WIEDZA	
A.W01	modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;
A.W02	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz sytuacjach szczególnych w położnictwie i ginekologii;
A.W03	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia i innych psychologicznych determinantów zdrowia;
A.W04	podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenezy uwarunkowane chorobą;
A.W05	procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów;
A.W06	skutki prawne zdarzeń medycznych;
A.W07	istotę błędów medycznych w położnictwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgniacyjnych;
A.W08	systemy ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
A.W09	uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie informacji w ochronie zdrowia;
A.W10	poziomy uprawnień do realizowania świadczeń zdrowotnych przez położną w odniesieniu do poziomów kwalifikacji;
A.W11	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;
A.W12	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;
A.W13	pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące;
A.W14	zasady świadczenia usług położniczych i sposób ich finansowania;
A.W15	style zarządzania i cechy współczesnego przywództwa;
A.W16	specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań oraz proces i mechanizmy podejmowania decyzji;
A.W17	zasady zarządzania strategicznego, marketing usług zdrowotnych oraz segmentację rynku usług położniczych i zasady ich finansowania;
A.W18	zasady zarządzania zasobami ludzkimi i sposoby planowania rekrutacji kandydatów do pracy;
A.W19	zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień zawodowych w zależności od zakresu kompetencji oraz uwarunkowania rozwoju zawodowego położnych;
A.W20	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;
A.W21	istotę procesu zmian w organizacji oraz techniki organizatorskie i zarządzania;
A.W22	modele i strategie zarządzania jakością;
A.W23	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach, w szczególności opieki koordynowanej nad kobietą ciężarną;
A.W24	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;
A.W25	zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;
A.W26	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;
A.W27	teorie i modele opieki w odniesieniu do wielokulturowości podopiecznych w opiece położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej;

A.W28	religijne, kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań zdrowotnych oraz komunikację międzykulturową w aspekcie zdrowia prokreacyjnego, macierzyństwa i ojcostwa;
A.W29	uwarunkowania społeczno-kulturowe i religijne w odniesieniu do opieki nad kobietą i jej rodziną.
UMIEJĘTNOŚCI	
A.U01	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby;
A.U02	wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;
A.U03	wskazywać metody radzenia sobie ze stresem;
A.U04	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej położnej w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;
A.U05	kwalifikować zdarzenia w praktyce zawodowej położnej zgodnie z przepisami prawa cywilnego, karnego i prawa pracy;
A.U06	analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania naprawcze;
A.U07	analizować strukturę zadań zawodowych położnych w kontekście posiadanych kwalifikacji;
A.U08	stosować metody analizy strategicznej niezbędne do funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
A.U09	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarskich i położniczych;
A.U10	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;
A.U11	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;
A.U12	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę położniczą;
A.U13	opracowywać plany rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu położniczego;
A.U14	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla położnych oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
A.U15	nadzorować jakość opieki położniczej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotowywać ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;
A.U16	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla kobiet w zakresie opieki okołoporodowej;
A.U17	organizować proces dydaktyczny z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;
A.U18	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;
A.U19	dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;
A.U20	stosować różne metody komunikacji z kobietą i jej rodziną, uwzględniając różnice kulturowe, konsekwencje uchodźstwa, imigracji i repatriacji;
A.U21	analizować religijno-kulturowe aspekty opieki nad kobietą i jej rodziną w okresie okołoporodowym i opieki neonatologicznej;
A.U22	stosować uwarunkowania religijne i kulturowe w odniesieniu do potrzeb kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia oraz ich rodzin;
A.U23	analizować relację położna-pacjentka i wskazywać na bariery w komunikacji międzykulturowej;
A.U24	identyfikować problemy pacjentek oraz ich rodzin (niepowodzenia prokreacyjne, transplantologia, transfuzja, żywienie) wynikające z uwarunkowań kulturowych, religijnych i etnicznych kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia;
A.U25	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA POŁOŻNICZA	
WIEDZA	
B.W01	mechanizmy działania leków i ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;
B.W02	regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych;
B.W03	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe;
B.W04	zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;
B.W05	skutki i objawy uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;
B.W06	definicję bólu ostrego i przewlekłego, jego rodzaje, mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;

B.W07	kategorie bólu, metody diagnostyki i monitorowania bólu nowotworowego oraz metody i narzędzia kontroli i oceny odczuwania bólu przez pacjenta;
B.W08	zasady postępowania i leczenia przeciwbólowego zgodnego z najnowszymi rekomendacjami i zaleceniami Polskiego Towarzystwa Badania Bólu;
B.W09	mechanizmy działania leków przeciwbólowych z różnych grup i ich działania uboczne w czasie terapii bólu przewlekłego;
B.W10	niefarmakologiczne metody w terapii bólu;
B.W11	zasady i odrębności w postępowaniu przy terapii przeciwbólowej pacjentów w wieku podeszłym oraz w terminalnej fazie choroby nowotworowej;
B.W12	źródła i metody łagodzenia bólu u noworodka;
B.W13	możliwości obrazowania przy różnych drogach dostępu z zastosowaniem nowoczesnej aparatury do diagnostyki ultrasonograficznej;
B.W14	zasady wykonywania badania ultrasonograficznego narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz narządu rodnej kobiety, w tym kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej i kobiety w okresie połogu;
B.W15	techniki wykonywania i zasady asystowania przy zabiegach wykonywanych przy użyciu ultrasonografu;
B.W16	zastosowanie badania ultrasonograficznego w diagnostyce niepłodności;
B.W17	zasady opisu i interpretacji diagnostyki ultrasonograficznej ciąży pojedynczej i wielopłodowej;
B.W18	zasady wykonywania, oceny i dokumentowania badania serca płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;
B.W19	regulacje prawne i zasady etyczne dotyczące udzielania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii;
B.W20	aktualne standardy postępowania w opiece okołoporodowej nad pacjentką z chorobami układowymi, metabolicznymi, endokrynologicznymi i onkologicznymi, z zaburzeniami psychicznymi oraz nad pacjentką z niepełnosprawnością;
B.W21	psychologiczne aspekty niepełnosprawności i ich znaczenie dla funkcjonowania kobiety z niepełnosprawnością w różnych okresach jej życia oraz dla funkcjonowania jej rodziny;
B.W22	psychologiczne aspekty komplikacji ciążywo-położniczych i problemy psychoseksualne kobiet po porodzie;
B.W23	zalecenia dietetyczne dla kobiet z patologicznym przebiegiem ciąży oraz z różnymi nawykami żywieniowymi i zaburzeniami odżywiania;
B.W24	formy wsparcia kobiet w sytuacjach trudnych w okresie okołoporodowym oraz rodziców po urodzeniu dziecka z niepełnosprawnością, chorobą o złym rokowaniu lub po śmierci dziecka;
B.W25	najczęstsze problemy neurologiczne w okresie prokreacji, okołoporodowym i okołoklimakterycznym;
B.W26	zasady diagnostyki, profilaktyki i leczenia chorób uwarunkowanych genetycznie oraz organizację opieki w tym zakresie;
B.W27	rodzaje działań medycznych i prawnych w przypadku przemocy wobec dziewczynek i kobiet;
B.W28	schorzenia układu moczowo-płciowego w okresie okołomenopauzalnym i problemy kobiet w okresie senu;
B.W29	zasady opieki nad kobietą i noworodkiem uzależnionymi od środków odurzających i psychotropowych;
B.W30	międzynarodowe procedury mające na celu minimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;
B.W31	programy wczesnej rehabilitacji i wspierania rozwoju noworodka oraz zasady profilaktyki, pielęgnacji, rehabilitacji i wczesnego leczenia u noworodków wad związanych z funkcjonowaniem narządu ruchu, z zespołem przykurczów i tym podobnych;
B.W32	specyfikę ginekologii wieku dziecięcego i rozwojowego;
B.W33	problemy kobiet wynikające z zaburzeń układu wewnątrzwydzielniczego, w szczególności dotyczące ginekologii endokrynologicznej;
B.W34	zasady przygotowania pacjentki chorej na cukrzycę do zajścia w ciążę, metody edukacji w zakresie samokontroli i monitorowania glikemii, glikozurii i acetonurii, zasady postępowania w przypadku hipoglikemii i hiper-glikemii oraz pojawienia się stanów zagrożenia życia występujących w cukrzycy;
B.W35	wytyczne i programy organizacji promujących karmienie piersią w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach oraz przepisy prawa w tym zakresie;
B.W36	czynniki sprzyjające laktacji i zaburzające laktację;
B.W37	zasady postępowania w przypadku sytuacji trudnych w laktacji, relaktacji i laktacji indukowanej;
B.W38	wpływ leków, używek i chorób zakaźnych na laktację oraz możliwość karmienia piersią;
B.W39	metody oceny siły mięśni dna miednicy oraz zasady treningu i profilaktyki dysfunkcji mięśni dna miednicy w wysiłkowym nietrzymaniu moczu, zespole pęcherza nadreaktywnego i obniżeniu pęcherza nadreaktywnego oraz dysfunkcji występujących po operacjach w obrębie podbrzusza, po ciąży i po porodzie;

B.W40	zasady kompleksowej opieki nad pacjentką z chorobą nowotworową narządu rodniego i piersi w różnym stopniu zaawansowania oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej;
B.W41	zasady edukacji pacjentki i jej rodziny w zakresie podawania i świadomego dozowania leków przeciwbólowych oraz monitorowania bólu nowotworowego;
B.W42	specyfikę opieki nad pacjentką w terminalnej fazie choroby nowotworowej;
B.W43UM	zasady racjonalnego odżywiania kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
B.W44UM	zasady opieki nad pacjentem w podeszłym wieku z najczęstszymi zespołami geriatrycznymi;
B.W45UM	poszczególne nowotwory narządu rodniego pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne wg FIGO oraz zaawansowania nowotworu TNM;
B.W46UM	zasady postępowania z kobietą w ciąży powikłanej schorzeniami hematologicznymi;
B.W47UM	zaburzenia endokrynologiczne u kobiet w różnych okresach życia, ich przyczyny, diagnozowanie i leczenie;
B.W48UM	zaburzenia rozrodczości, klasyfikację niepłodności oraz metody diagnozowania i leczenia;
B.W49UM	zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia kobiety rodzącej lub/i płodu oraz chorej ginekologicznie do momentu przybycia lekarza;
B.W50UM	stany wymagające intensywnego nadzoru położniczego u matki i/lub płodu oraz metody nadzoru;
B.W51UM	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
B.W52UM	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
B.W53UM	zasady wypisywania recept w ramach zleceń lekarskich;
B.W54UM	grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania leków;
B.W55UM	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
UMIEJĘTNOŚCI	
B.U01	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
B.U02	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
B.U03	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawić na nie recepty albo zlecenia;
B.U04	przewodzą edukację pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii;
B.U05	oceniać ból ostry przy zastosowaniu skali jego natężenia dobranej do danej grupy pacjentów;
B.U06	oceniać kliniczne przyczyny zmian w wartościach parametrów życiowych wynikające z odczuwanego bólu i podejmować w tym zakresie działania adekwatne do stanu pacjenta;
B.U07	podawać odpowiednimi drogami leki przeciwbólowe, modyfikując dawkę leku w zależności od stanu pacjenta;
B.U08	stosować odpowiednie metody niefarmakologiczne łagodzenia bólu w zależności od stanu pacjenta;
B.U09	dokumentować procedury realizowane w ramach terapii bólu ostrego i przewlekłego oraz prowadzić kartę leczenia bólu;
B.U10	oceniać poziom sprawności poznawczej pacjenta i natężenia bólu według odpowiedniej skali;
B.U11	oceniać skuteczność terapii bólu ostrego i przewlekłego;
B.U12	przewodzą edukację pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w terapii bólu przewlekłego;
B.U13	oceniać nasilenie bólu u noworodka oraz stosować zasady postępowania przeciwbólowego i sedacyjnego na Oddziale Intensywnej Terapii Noworodka;
B.U14	wykonywać badanie ultrasonograficzne narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz wstępnie oceniać i opisywać wynik badania;
B.U15	różnicować anatomię ultrasonograficzną narządu rodniego w różnych okresach życia kobiety i wstępnie interpretować podstawowe wyniki badań ultrasonograficznych;
B.U16	rozpoznawać wczesną ciążę i jej umiejscowienie oraz oceniać prawidłowość rozwoju pęcherzyka ciążowego, a także wiek ciążowy, masę, dojrzałość płodu i jego położenie;
B.U17	wykonywać badanie ultrasonograficzne ciąży niskiego ryzyka, oceniać prawidłowość jej rozwoju, wielkość płodu, wykluczać duże wady anatomiczne płodu, oceniać stan płodu i popłodu (łożyska i płynu owodniowego) oraz opisywać wynik tego badania;
B.U18	dokonywać wstępnej oceny płodu i struktur w otoczeniu płodu oraz pogłębionej oceny serca, układu krążenia i innych struktur płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;
B.U19	wykonywać badanie ultrasonograficzne w ginekologii w ocenie nieprawidłowych zmian w obrębie narządu rodniego;

B.U20	interpretować podstawowe wyniki badań ultrasonograficznych z wykorzystaniem techniki przezpochwowej, przezodbytniczej i przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii;
B.U21	określać, w jakich stanach klinicznych, przy jakich podejrzeniach i przy uzyskaniu jakich obrazów powinno być wykonane konsultacyjne badanie ultrasonograficzne;
B.U22	oceniać stan zdrowia pacjentki w okresie okołoporodowym z chorobami układowymi, metabolicznymi, endokrynologicznymi i onkologicznymi oraz z zaburzeniami psychicznymi, a także pacjentki z niepełnosprawnością, na podstawie badania fizykalnego, oraz określać standard opieki położniczej nad nią;
B.U23	wskazywać różne formy wsparcia dla kobiet w sytuacjach trudnych w ciąży i w okresie połogu;
B.U24	organizować i podejmować współpracę z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie opieki nad kobietą i jej rodziną w przypadku choroby przewlekłej, niepełnosprawności i choroby o złym rokowaniu;
B.U25	wdrażać międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;
B.U26	rozpoznawać objawy współzależnienia i pomagać osobom współzależnym, wdrażając adekwatne postępowanie oraz sprawować opiekę w środowisku domowym nad kobietą i noworodkiem uzależnionymi od alkoholu, środków odurzających i psychotropowych;
B.U27	rozpoznawać środowiska zagrożone problemem przemocy w rodzinie i udzielać ofiarom profesjonalnej pomocy;
B.U28	rozpoznawać objawy zaburzeń odżywiania w ciąży, w tym pregoreksji, i niedobory mineralno-witaminowe wynikające z restrykcyjnych diet oraz planować działania przeciwdziałające ich możliwym niekorzystnym skutkom dla kobiety w ciąży i dla płodu;
B.U29	realizować programy wczesnej stymulacji i opieki rozwojowej noworodka oraz monitorować zmiany zachowania noworodka przy użyciu Skali Oceny Zachowania Noworodka NBAS Thomasa Brazeltona;
B.U30	proponować metody pracy z pacjentką i jej rodzicami w ginekologii wieku dziecięcego i rozwojowego;
B.U31	analizować i interpretować konsekwencje endokrynologiczne zaburzeń czynności hormonalnej gonad;
B.U32	prowadzić poradnictwo w zakresie opieki prekonceptyjnej nad pacjentką chorą na cukrzycę i w zakresie opieki okołoporodowej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie połogu chorą na cukrzycę oraz jej dzieckiem;
B.U33	opracowywać indywidualny program edukacji przedporodowej dla rodziców w przypadku ciąży fizjologicznej i powikłanej;
B.U34	prowadzić ewaluację działań edukacyjnych wobec kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i jej rodziny oraz kobiety zdrowej w każdym okresie jej życia, a także kobiety chorej ginekologicznie;
B.U35	prowadzić działania edukacyjne w zakresie laktacji, obejmując specjalistyczną opieką kobietę i jej dziecko, niezależnie od stanu klinicznego i stopnia dojrzałości, w okresie przygotowania do karmienia piersią i w czasie jego trwania oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej;
B.U36	planować działania edukacyjne w opiece nad kobietą ciężarną z zaburzeniami odżywiania;
B.U37	projektować rozwiązania usprawniające wdrażanie profilaktyki chorób narządu rodnego w okresie senu;
B.U38	prowadzić edukację terapeutyczną pacjentki i jej rodziny dotyczącą objawów ubocznych leczenia onkologicznego, zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby lub procesu leczenia oraz w zakresie rehabilitacji wczesnej po leczeniu onkologicznym narządu rodnego i piersi;
B.U39	planować i realizować działania mające na celu zapobieganie powikłaniom wynikającym z terminalnej fazy choroby;
B.U40UM	rozpoznać zaburzenia endokrynologiczne występujące u kobiet w różnych okresach życia;
B.U41UM	różnicować zaburzenia rozrodczości, wskazać klasyfikacje niepłodności oraz metody diagnozowania i leczenia;
B.U42UM	podejmować działania w stanach zagrożenia życia lub zdrowia matki i/lub płodu oraz kobiety chorej ginekologicznie;
B.U43UM	prowadzić monitorowanie kobiety i/lub płodu w stanach zagrożenia życia lub zdrowia.
B.U44UM	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
B.U45UM	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;
B.U46UM	przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
B.U47UM	pobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać recepty na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji o ich stosowaniu.

C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI POŁOŻNICZEJ

WIEDZA

C.W01	kierunki, zakres i rodzaje badań naukowych w pielęgniarstwie i opiece położniczej;
C.W02	reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;
C.W03	metody i techniki badawcze stosowane w ramach prowadzonego badania naukowego;
C.W04	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;
C.W05	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowania wyników badań naukowych;
C.W06	źródła naukowej informacji medycznej;
C.W07	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;
C.W08	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice);
C.W09	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
C.W10	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego położnych w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
C.W11	systemy i współczesne kierunki organizowania opieki położniczej;
C.W12	inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet;
C.W13	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń;
C.W14UM	rozwój położnictwa i ginekologii na przestrzeni wieków;
C.W15UM	uwarunkowania historyczne i kierunki rozwoju zawodu położnej.
UMIEJĘTNOŚCI	
C.U01	wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie i opiece położniczej;
C.U02	zaplanować badanie naukowe, omówić jego cel i spodziewane wyniki;
C.U03	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;
C.U04	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;
C.U05	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;
C.U06	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia położnicze;
C.U07	wykorzystywać wyniki badań naukowych w zakresie opieki położniczej, ginekologicznej i neonatologicznej niezbędne do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej;
C.U08	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki położniczej w oparciu o wyniki badań naukowych;
C.U09	stosować zróżnicowane modele opieki położniczej w kontekście nowoczesnego położnictwa, ginekologii i neonatologii;
C.U10	analizować inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet w celu organizowania opieki nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia.

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW

(treści programowe)

Nazwa kierunku studiów: **POŁOŻNICTWO**

Zajęcia/ grupy zajęć (kod i nazwa)	Treści programowe
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE	
Psychologia zdrowia	Modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia w kontekście praktyki położniczej. Psychologiczne aspekty zdrowia i choroby. Zastosowanie wiedzy psychologicznej w promocji zachowań prozdrowotnych. Wsparcie społeczne a psychologiczne (istota wsparcia społecznego i psychologicznego; rodzaje i funkcje wsparcia społecznego i psychologicznego; zasady stosowania wsparcia społecznego i psychologicznego). Wsparcie społeczne i psychologiczne w sytuacjach specyficznych dla położnictwa i ginekologii. Psychologiczne determinanty zdrowia i choroby w świetle wiodących teorii stresu psychologicznego. Stres a zdrowie; czynniki ryzyka i czynniki ochronne. Przyczyny i uwarunkowania zaburzeń wg. założeń koncepcji patogenetycznej. Pomnażanie i wzmacnianie zasobów własnego zdrowia w kontekście koncepcji salutogenezy. Istota i uwarunkowania procesu adaptacji pacjenta do choroby przewlekłej; etapy i typy przystosowania do choroby przewlekłej. Interwencje poznawczo-behawioralne u pacjentek chorych somatycznie. Zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka - konflikty interpersonalne. Metody radzenia sobie ze stresem w oparciu o „Dobre praktyki”.
Prawo w praktyce położniczej	Podstawowe przepisy i normy prawne regulujące profesjonalną działalność położnej.
Zarządzanie w położnictwie	Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia. Funkcjonowanie organizacji, kultura organizacyjna. Usługi położnicze – zasady świadczenia i sposób ich finansowania. Style zarządzania i cechy współczesnego przywództwa. Funkcje kierownicze, istota delegowania zadań, proces i mechanizmy podejmowania decyzji. Zarządzanie strategiczne, marketing usług zdrowotnych, segmentacja rynku usług położniczych. Zarządzanie zasobami ludzkimi, rekrutacja kandydatów do pracy, proces adaptacji zawodowej, rozwój zawodowy. Zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień zawodowych położnych. Ergonomia w środowisku pracy. Proces zmian w organizacji, techniki organizatorskie i zarządzania. Zarządzanie jakością. Modele opieki koordynowanej w Polsce i wybranych państwach – opieka koordynowana nad kobietą ciężarną.
Dydaktyka medyczna	Etymologia i znaczenie pojęcia dydaktyka, rozwój dydaktyki jako nauki, podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki (uczenie, uczenie się, nauczanie, kształcenie, samokształcenie), przygotowanie nauczyciela do zajęć, taksonomia i operacjonalizacja celów kształcenia, teorie doboru treści, zasady nauczania, metody nauczania, środki dydaktyczne, formy organizacyjne kształcenia, kontrola i ocena procesu dydaktycznego.
Wielokulturowość w opiece nad kobietą	Modele opieki w pielęgowaniu wielokulturowego pacjenta w zakresie położnictwa, neonatologii i ginekologii, religijne, kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań zdrowotnych oraz komunikacja międzykulturowa w aspekcie zdrowia prokreacyjnego, macierzyństwa i ojcostwa, uwarunkowania społeczno-kulturowe i religijne w odniesieniu do opieki nad kobietą i jej rodziną.
Język angielski	Słownictwo specjalistyczne z zakresu położnictwa i ginekologii. Zasady gramatycznej poprawności potrzebne do formułowania samodzielnych wypowiedzi w języku angielskim dotyczących tematyki omówionej na zajęciach.
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA POŁOŻNICZA	

Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	Mechanizmy działania leków i ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych. Regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych. Zasady ordynowania leków i określonych wyrobów medycznych, wystawianie recept i zleceń.
Terapia bólu ostrego i przewlekłego	Ból ostry i przewlekły, jego rodzaje, mechanizm i drogi przewodzenia. Metody diagnostyki i monitorowania bólu. Zasady postępowania i leczenia przeciwbólowego. Niefarmakologiczne metody terapii bólu.
Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii	Zasady wykonywania badania ultrasonograficznego narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz narządu rodnej kobiety, w tym kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej i kobiety w okresie połogu. Opis i interpretacja diagnostyki ultrasonograficznej. Ocena i dokumentowanie badania serca płodu. Badania ultrasonograficzne z wykorzystaniem techniki przezpochwowej, przezodbytnicznej i przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii.
Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym	Opieka nad ciężarną i jej dzieckiem w ciąży fizjologicznej, opieka nad ciężarną w przypadku współistnienia chorób nie położniczych - standardy postępowania, metody postępowania diagnostycznego i profilaktyczno- leczniczego w przebiegu ciąży przy współistnieniu chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę, wsparcie kobiety w sytuacjach trudnych w okresie okołoporodowym oraz rodziców po urodzeniu dziecka z niepełnosprawnością, chorobą o złym rokowaniu lub po śmierci dziecka, wybrane problemy laktacyjne, kompleksowa, ciągła i specjalistyczna opieka nad kobietą i jej rodziną w okresie przedkoncepcyjnym. Metody planowania rodziny w okresie rozrodczym. Niepłodność, międzynarodowe procedury postępowania z kobietą ciężarną z HIV. Monitorowanie stanu dziecka w przypadku ciąży powikłanej, wczesna rehabilitacja noworodka wz wybranymi problemami zdrowotnymi, wybrane zagadnienia z ginekologii wieku dziecięcego i rozwojowego, kompleksowej, ciągłej i specjalistycznej opieki nad matką i dzieckiem w okresie połogu, opieka nad kobietą i jej dzieckiem uzależnioną od środków odurzających i psychotropowych, wybrane schorzenia układu moczowo-płciowego w okresie okołomenopauzalnym i problemy kobiet w okresie senu.
Edukacja w praktyce zawodowej położnej	Zdrowie jako podstawowe pojęcie w edukacji zdrowotnej, terminologia, cele i koncepcje współczesnej edukacji zdrowotnej, metodologia edukacji zdrowotnej. Ocena stanu zdrowia i stylu życia dla potrzeb edukacji zdrowotnej. Konstruowanie programów edukacji zdrowotnej i metody oceny skuteczności podjętych działań edukacyjnych. Edukacja zdrowotna kobiety i jej rodziny w różnym okresie jej życia i stanie zdrowia, edukacja zdrowotna rodziny w opiece przedkoncepcyjnej, przygotowanie do porodu i macierzyństwa w szkole rodzenia.
<i>Godziny do dyspozycji uczelni</i>	
Żywnienie kobiety ciężarnej i karmiącej	Zasady prawidłowego żywienia kobiet w okresie ciąży i laktacji, zbierania wywiadu żywieniowego, roli witamin, pierwiastków śladowych oraz innych składników diety. Zasady leczenia żywieniowego w stanach i chorobach najczęściej towarzyszących ciąży. Zalecenia dotyczące suplementowania diety u kobiet ciężarnych i karmiących.
Podstawy geriatрії	Proces starzenia się człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. Postawy wobec starzenia się. Metody i formy pomocy geriatrycznej dla ludzi starzejących się i starych. Całościowa Ocena Geriatryczna- rola położnej. Rola i zadania położnej sprawującej opiekę nad ludźmi w podeszłym wieku. Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku. Zasady i sposoby zapobiegania schorzeniom poszczególnych układów i narządów w wieku podeszłym. Zasady żywienia dietetycznego i aktywności ruchowej pacjentów ze względu na wiek oraz występujące schorzenia.
<i>Zajęcia do wyboru</i>	
Endokrynologia ginekologiczna	Układ podwzgórze – przysadka – jajnik, budowa i mechanizm działania. Diagnostyka endokrynologiczna w ginekologii. Najczęstsze problemy endokrynologiczne u kobiet. Zaburzenia hormonalne okresu pokwitania, dojrzałości płciowej i przekwitania. Zaburzenia miesiączkowania. Zaburzenia endokrynologiczne w ciąży. Antykoncepcja hormonalna.
Zaburzenia płodności	Układ rozrodczy kobiety – budowa i fizjologia. Układ rozrodczy mężczyzny – budowa i fizjologia. Naturalne metody rozpoznawania płodności. Diagnostyka płodności kobiety. Diagnostyka płodności mężczyzny. Leczenie niepłodności. Techniki wspomaganego rozrodu.
Podstawy hematologii	Udział położnej w diagnostyce chorób układu krwiotwórczego oraz krzepnięcia. Pielęgnowanie chorych z chorobami rozrostowymi układu białokrwinkowego, pielęgnowanie chorych z chłoniakiem Hodgkin'a i chłoniakami nieziarniczymi, pielęgnowanie chorych z niedokrwistością, pielęgnowanie chorych ze skazami krwotocznymi. Zadania pielęgniarki/położnej w opiece nad pacjentką ciężarną poddaną chemioterapii. Pielęgnowanie chorych z małopłytkowością i innymi skazami krwotocznymi, zwłaszcza w zakresie bezpiecznego prowadzenia porodu i w okresie połogu.

Onkologia ginekologiczna	Nowotwory narządu rodnego i piersi, etiologia, czynniki ryzyka, objawy, diagnostyka i leczenie.
Stany zagrożenia życia w położnictwie i ginekologii	Położnicze i nie położnicze stany zagrożenia życia, przyczyny, objawy i postępowanie. Postępowanie położnej do przybycia lekarza.
Intensywny nadzór położniczy	Intensywny nadzór stanu ogólnego i położniczego w ciąży, podczas porodu i porożu, nadzór nad ciążarną z krwawieniem w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz udzielanie pierwszej pomocy w sytuacji krwotoku okołoporodowego. Funkcjonowanie aparatury medycznej stosowanej w intensywnym nadzorze kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy, oraz wcześniaka i noworodka.
Wypisywanie recept	Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków, działania niepożądane leków, zasady wystawiania recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, zapis form recepturowych substancji leczniczych.
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI POŁOŻNICZEJ	
Badania naukowe	Rodzaje badań naukowych (badania jakościowe i ilościowe), metody i techniki w jakościowych badaniach naukowych, planowanie badania naukowego, cele i metodyka badań, prezentacja i interpretacja uzyskanych wyników oraz odniesienie ich do aktualnego stanu wiedzy.
Statystyka medyczna	Podstawowe pojęcia i terminy stosowane w statystyce, przygotowanie danych do analizy statystycznej, statystyki opisowe, korelacja i regresja, testy parametryczne i nieparametryczne.
Informacja naukowa	Źródła naukowej informacji medycznej. Sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych. Dane przekazywane przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie.
Praktyka położnicza oparta na dowodach naukowych	Zasady praktyki położniczej opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine). Zasady praktyki położniczej opartej na dowodach naukowych w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice). Opieka pielęgniarska w oparciu o dowody naukowe.
Praktyka położnicza w perspektywie międzynarodowej	Kwalifikacje zawodowych położnych w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, system kształcenia przed i podyplomowy położnych w różnych krajach UE, inicjatywy i strategie międzynarodowe dotyczące ochrony i promocji zdrowia kobiet, systemy ubezpieczeń zdrowotnych w różnych krajach UE.
Seminarium dyplomowe	Omówienie przeprowadzanego badania naukowego, jego celu i spodziewanych wyników. Omówienie narzędzi badawczych.
<i>Godziny do dyspozycji uczelni</i>	
Rozwój położnictwa i ginekologii	Techniki położnicze i operacje ginekologiczne na przestrzeni wieków. Rozwój położnictwa i ginekologii w Polsce i na świecie.
Historia zawodu położnej	Pierwsze szkoły i rozwój kształcenia położnych, zawód położnej na ziemiach polskich w XIX i XX wieku, położne zasłużone dla rozwoju zawodu, symbole zawodowe, pierwsze podręczniki i czasopiśma dla położnych.

ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PROGRAMU STUDIÓW

(matryca)

Nazwa kierunku studiów: POŁOŻNICTWO

A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE						
Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/ grupy zajęć					
	Psychologia zdrowia	Prawo w praktyce położniczej	Zarządzanie w położnictwie	Dydaktyka medyczna	Wielokulturowość w opiece nad kobietą	Język angielski
WIEDZA						
A.W01	+++					
A.W02	+++					
A.W03	+++					
A.W04	+++					
A.W05	+++					
A.W06		+++				
A.W07		+++				
A.W08		+++				
A.W09		+++				
A.W10		+++				
A.W11			+++			
A.W12			+++			
A.W13			+++			
A.W14			+++			
A.W15			+++			
A.W16			+++			
A.W17			+++			
A.W18			+++			
A.W19			+++			
A.W20			+++			
A.W21			+++			
A.W22			+++			
A.W23			+++			
A.W24				+++		
A.W25				+++		
A.W26				+++		
A.W27					+++	
A.W28					+++	
A.W29					+++	
UMIEJETNOŚCI						

A.U01	+++					
A.U02	+++					
A.U03	+++					
A.U04		+++				
A.U05		+++				
A.U06		++				
A.U07		+++				
A.U08			+++			
A.U09			+++			
A.U10			+++			
A.U11			+++			
A.U12			+++			
A.U13			+++			
A.U14			+++			
A.U15			+++			
A.U16			+++			
A.U17				+++		
A.U18				+++		
A.U19				+++		
A.U20					+++	
A.U21					+++	
A.U22					+++	
A.U23					+++	
A.U24					+++	
A.U25						+++

B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA POŁOŻNICZA

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/ grupy zajęć				
	Farmakologia i ordynowanie leków	Terapia bólu ostrego i przewlekłego	Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym	Edukacja w praktyce zawodowej położnej
WIEDZA					
B.W01	+++				
B.W02	+++				
B.W03	+++				
B.W04	+++				
B.W05	+++				
B.W06		+++			
B.W07		+++			
B.W08		+++			
B.W09		+++			
B.W10		+++			
B.W11		+++			
B.W12		+++			
B.W13		+++			
B.W14			+++		
B.W15			+++		
B.W16			+++		

B.W17			+++		
B.W18			+++		
B.W19			+++		
B.W20				+++	
B.W21				+++	
B.W22				+++	
B.W23				+++	
B.W24				+++	
B.W25				+++	
B.W26				+++	
B.W27				+++	
B.W28				+++	
B.W29				+++	
B.W30				+++	
B.W31				+++	
B.W32				+++	
B.W33				+++	
B.W34					+++
B.W35					+++
B.W36					+++
B.W37					+++
B.W38					+++
B.W39					+++
B.W40					+++
B.W41					+++
B.W42				+++	
UMIEJĘTNOŚCI					
B.U01	+++				
B.U02	+++				
B.U03	+++				
B.U04	+++				
B.U05		+++			
B.U06		+++			
B.U07		+++			
B.U08		+++			
B.U09		+++			
B.U10		+++			
B.U11		+++			
B.U12		+++			
B.U13			+++		
B.U14			+++		
B.U15			+++		
B.U16			+++		
B.U17			+++		
B.U18			+++		
B.U19			+++		
B.U20			+++		
B.U21			+++		
B.U22				+++	

C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI POŁOŻNICZEJ

Efekty uczenia się (symbol efektu)**	Zajęcia/ grupy zajęć (kod i nazwa)*					Godziny do dyspozycji uczelni	
	Badania naukowe	Statystyka medyczna	Informacja naukowa	Praktyka położnicza oparta na dowodach naukowych	Praktyka położnicza w perspektywie międzynarodowej	Rozwój położnictwa i ginekologii	Historia zawodu położnej
WIEDZA							
C.W01	+++						
C.W02	+++						
C.W03	+++						
C.W04		+++					
C.W05		+++					
C.W06			+++				
C.W07			+++				
C.W08				+++			
C.W09					+++		
C.W10					+++		
C.W11					+++		
C.W12					+++		
C.W13					+++		
C.W14						+++	
C.W15							+++
UMIEJĘTNOŚCI							
C.U01	+++						
C.U02	+++						
C.U03	+++						
C.U04		+++					
C.U05		+++					
C.U06			+++				
C.U07				+++			
C.U08				+++			
C.U09				+++			
C.U10					+++		

KIERUNEK STUDIÓW: POŁOŻNICTWO
POZIOM: II STOPIEŃ
PROFIL: OGÓLNOAKADEMICKI
FORMA STUDIÓW: STACJONARNE
CYKL KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO: 2019/2020

I ROK STUDIÓW																														
		Semestr 1 (zimowy)												Semestr 2 (letni)																
		Liczba godzin												Liczba godzin																
Lp.	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontaktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	liczba godzin kontaktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	liczba godzin samokształcenia w roku akademickim	Łączna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)	Łączna ilość ECTS w roku akademickim	
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																														
1	Psychologia zdrowia	20	10						30		30	3	ZzO		15						15		15	1,5	E	45		45	4,5	
2	Prawo w praktyce położniczej	10	5						15		15	1	ZzO														15		15	1
3	Zarządzanie w położnictwie	20	10						30		30	3	ZzO	10	20					20	50		50	3,5	E	80		80	6,5	
4	Dydaktyka medyczna	20	10						30		30	3	E														30		30	3
5	Wielokulturowość w opiece nad kobietą	20	10						30		30	3	E														30		30	3
6	Język angielski		30						30		30	2	ZzO	30							30		30	2	ZzO	60		60	4	
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA POŁOŻNICZA																														
7	Farmakoloia i ordynowanie produktów leczniczych													20	10						30		30	2,5	ZzO	30		30	2,5	
8	Terapia bólu ostrego i przewlekłego	20	10						30		30	2	ZzO	20	10						30		30	2	ZzO	60		60	4	
9	Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii	15		10					25		25	2,5	ZzO	15	10						25		25	2,5	ZzO	50		50	5	
10	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym	30	15						45		45	3,5	ZzO	30	15					20	65		65	3	ZzO	110		110	6,5	
11	Edukacja w praktyce zawodowej położnej	20		10					30		30	3	ZzO	20	10					20	50		50	3,5	ZzO	80		80	6,5	
Godziny do dyspozycji uczelni																														
12	Zywnienie kobiety ciężarnej i karmiącej	15							15		15	1	ZzO														15		15	1
13	Zajęcia do wyboru																													
	Endokrynologia ginekologiczna													20	10						30		30	3	ZzO	30		30	3	
	Zaburzenia płodności													20	10						30		30	3	ZzO	30		30	3	
	Podstawy hematologii													15							15		15	1	ZzO	15		15	1	
	Onkologia ginekologiczna													15							15		15	1	ZzO	15		15	1	
	Wypisywanie recept													20	10					15	45		45	4	ZzO	45		45	4	
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI POŁOŻNICZEJ																														
14	Badania naukowe	10	15						25		25	2	ZzO		15						15		15	1,5	ZzO	40		40	3,5	
15	Statystyka medyczna													10	20						30		30	3	ZzO	30		30	3	
Godziny do dyspozycji uczelni																														
16	Rozwój położnictwa i ginekologii	15							15		15	1	ZzO														15		15	1

17	Historia zawodu położnej													15									15		15		1	ZzO	15		15		1	
18	BHP	4								4				4															4		4			
19	Przysposobienie biblioteczne								2	2			2																2		2			
Razem:		219	115	20	0	0	0	2		356	0		356		30	x	175	115	50	0	0	60	0		400	0	400		30	x	756	0	756	60

w – wykłady; sem – seminarium; ćw – ćwiczenia; k – zajęcia kliniczne; zp – zajęcia praktyczne; pz – praktyki zawodowe; E-l – e-learning; sam – samokształcenie; ; Forma zaliczenia: E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną; Z – zaliczenie.

II ROK STUDIÓW																																
		Semestr 3 (zimowy)											Semestr 4 (letni)																			
		Liczba godzin											Liczba godzin																			
Lp.	Zajęcia/grupa zajęć realizowane w ramach przedmiotu	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontraktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	w	sem	ćw	k	zp	pz	e-l	Liczba godzin kontraktowych w semestrze	liczba godzin samokształcenia w semestrze	liczba wszystkich godzin w semestrze (suma=kontakt+samokształcenie)	Ilość ECTS w semestrze	Forma zaliczenia:	liczba godzin kontaktowych w roku akademickim	liczba godzin samokształcenia w roku akademickim	łącna liczba godzin w roku akademickim (suma=kontakt+samokształcenie)	łącna ilość ECTS w roku akademickim			
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE																																
1	Język angielski		30						30		30	2	E														30		30		2	
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA POŁOŻNICZA																																
2	Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	20		10					30		30	2,5	E					20			20		20	1			50		50		3,5	
3	Terapia bólu ostrego i przewlekłego	20	10						30		30	2	E														30		30		2	
4	Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii			10			30		40		40	2,5	ZzO							30		30		30	1,5	ZzO	70		70		4	
5	Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym	15	30				20		65		65	4,5	ZzO	15	30				20		65		65	4	E	130		130		8,5		
6	Edukacja w praktyce zawodowej położnej	10		20			20		50		50	4	ZzO	10		20			20		50		50	3,5	E	100		100		7,5		
Godziny do dyspozycji uczelni																																
7	Podstawy geriatry	10							10		10	1															10		10		1	
8	Zajęcia do wyboru																															
	Stany zagrożenia życia w położnictwie i ginekologii	20	10						30		30	3	ZzO														30		30		3	
	Intensywny nadzór położniczy	20	10						30		30	3	ZzO														30		30		3	
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI POŁOŻNICZEJ																																
9	Badania naukowe		15						15		15	1,5	ZzO														15		15		1,5	
10	Informacja naukowa	10	5						15		15	1	ZzO														15		15		1	
11	Praktyka położnicza oparta na dowodach naukowych	20	10						30		30	2,5	ZzO														30		30		2,5	
12	Praktyka położnicza w perspektywie międzynarodowej	20	10						30		30	2,5	ZzO														30		30		2,5	
13	Seminarium dyplomowe		10						10		10	1	ZzO														10		10		1	
14	Przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego																							20								20
Razem:		145	130	40	0	0	70	0	385	0	385	30	0	25	30	20	0	0	90	0	165	0	165	30	0	0	550	0	550	60		

w – wykłady; sem – seminarium; ćw – ćwiczenia; k – zajęcia kliniczne; zp – zajęcia praktyczne; pz – praktyki zawodowe; E-l – e-learning; sam – samokształcenie; Forma zaliczenia: E - egzamin; ZzO - zaliczenie z oceną; Z – zaliczenie.